

KONTROLLI I LARTË I SHETIT

Raport Përfundimtar për Auditimin e ushtruar në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë , “Drejtoria e Përgjithshme e Harmonizimit të Kontrollit Financiar Publik”

RAPORT PËRFUNDIMTAR I AUDITIMIT

**MBI AUDITIMIN E PËRPUTHSHMËRISË USHTRUAR NË MINISTRINË
E FINANCAVE DHE EKONOMISË, DREJTORINË E PËRGJITHSHME
TË HARMONIZIMIT TË KONTROLLIT TË BRENDSHËM FINANCIAR
PUBLIK**

Tiranë, Tetor 2020

Nr.	PËRMBAJTJA	Faqe
I.	PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE	3
	<i>Përshkrim I shkurtër I auditimit</i>	3
	<i>Përshkrim I gjetjeve kryesore dhe rekomandimeve</i>	3
	<i>Konkluzioni I përgjithshëm dhe Opinioni i Auditimit</i>	5
II.	HYRJA	8
	<i>Objektivat dhe qëllimi.</i>	8
	<i>Identifikimi i çështjes</i>	8
	<i>Përgjegjësitë e strukturave drejtuese</i>	8
	<i>Përgjegjësitë e audituesve</i>	8
	<i>Kriteret e vlerësimit</i>	8
	<i>Standardet e auditimit</i>	8
III	PËRSHKRIMI AUDITIMIT	8
	<i>Mbi auditimin në Drejtorinë e Harmonizimit të Auditit të Brendshëm</i>	9
	<i>Mbi auditimin në Drejtorinë e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit</i>	47
	<i>Zbatimi i rekomandimeve të auditimit të mëparshëm</i>	92
IV	GJETJET DHE REKOMANDIMET	93
	<i>Masa Organizative</i>	93
	<i>Masa Administrative</i>	115
	<i>Masa Disiplinore</i>	115

I. PËRMBLEDHJA EKZEKUTIVE

I.1 Pëershkrim i shkurtër i auditimit

Nga auditimi i ushtruar në Drejtorinë e Përgjithshme të Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë me objekt "Mbi përputhshmërinë" e veprimtarisë dhe dhënien e opinionit mbi Raportin Vjetor të prezantuar përmes kësaj drejtorie lidhur me sistemet e kontrollit të brendshëm dhe auditimin e brendshëm në sektorin publik për periudhën 01.01.2019- 31.12.2019, u konstatua se kjo strukturë nuk ka arritur të realizojë programet vjetore lidhur me monitorimin e sistemeve KBFP, nuk ka dokumentuar dhe administruar procesin e monitorimit dhe vlerësimit të njësive publike të përzgjedhura për vlerësim, duke raportuar ecurinë e sistemeve të kontrollit bazuar në një numër mjaft të ulët të njësive publike referuar numrit total të tyre në nivel kombëtar. Auditimi i brendshëm, vijon të mos jetë i pavarur, ndërkohë që paligjshmëria në ngritjen dhe funksionimin e këtyre strukturave mbetet aktuale. Komitetet e Auditimit edhe në rastin kur janë ngritur nuk kanë arritur të garantojnë shkëputjen e plotë të auditimit të brendshëm nga Titullarët e Institucioneve. Aktivitetet e raportuara nga këto struktura për vitin 2019, tregojnë se ka nevojë për përmirësim duke filluar me kornizën ligjore e rregullative të aktivitetit të tyre. Megjithëse konstatohet një qasje pozitive në drejtim të leximit të gjetjeve dhe rekomandimeve që KLSH ka adresuar për përmirësimin e gjendjes, zbatimi i rekomandimeve mbetet në nivel të ulët.

Në Raportin Vjetor, janë sjellë problematikat kryesore të lidhura me auditimin e brendshëm, megjithëse një qasje përgjithësuese duke mos u ndaluar në strukturat më problematike. Në këtë raport është pasqyruar situata e vitit 2018, për shkak të mos realizimit të monitorimeve të planifikuara për pyetësorët e vetëvlerësimit të vitit 2019, ndërsa raportimi mbi bazë të përpunimit të pyetësorëve të vetëvlerësimit mbi menaxhimin financiar dhe kontrollin, përmban jo vetëm problemet e mungesës së testimit të besueshmërisë së të dhënave të raportuara nga entet publike, por edhe të pikëzimit jo standard të përgjigjeve të dhëna nga entet e ndryshme publike. KLSH, gykon se formati dhe përmbajtja e Raportit Vjetor nuk duhet të kenë ndryshime të rëndësishme pasi nuk lejon krahasimin dhe vlerësimin e përmirësimeve të ndodhura ndër vite në kuadër të sistemeve të kontrollit të brendshëm të njësive publike.

I.2.Përshkrim i gjetjeve kryesore dhe rekomandimeve

Gjetja nr	Përmbledhje e Gjetjes	Referenca me Raportin Përfundimtar	Rëndësi a	Rekomandimi
1	Konstatohet se DH/MFK nuk ka kryer monitorimet mbi funksionimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm për vitin 2019,ndërkohë që Raporti Vjetor i KBFP, riraporton monitorimet e realizuara për funksionimin e sistemeve të kontrollit të vitit 2018.	Gjetja nr 4 mbi auditimin në Drejtorinë e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit	E lartë	Strukturat drejtuese të DH/KBFP, Nëpunësi i Parë Autorizues dhe Titullari i Institucionit, të nxjerrë përgjegjësi konkrete për të gjithë punonjësit që nuk kanë kryer detyrat funksionale dhe me veprimet dhe mos veprimet e tyre kanë lejuar raportim të gabuar në Raportin Vjetor që i paraqitet Kuvendit. Për monitorimet lidhur me situatën e vitit 2020, të programohet një numër i përshtatshëm monitorimesh, si dhe të përfshihet në programet e punës edhe ndjekja e rekomandimeve të lëna.

				Përzgjedhja e subjekteve për monitorim li referohet subjekteve që shfaqin problematika të mëdha lidhur me sistemet e kontrollit bazuar jo vetëm në pyetësorët e vetëvlerësimit por edhe në raportet e auditimit të KLSH.
2	Në lidhje me sistemin e pikëzimit të përzgjedhur nga DH/MFK në kuadër të indikatorëve të performancës, u analizuan vlerësimet e dhëna nga ana e Drejtorisë në vijim të përgjigjeve të institucioneve shtetërore në pyetësorët e vetëvlerësimit. Për sa më sipër, në përfundim të auditimit me zgjedhje mbi vlerësimin e indikatorëve të raportuar sipas strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020 grupi i auditimit konstatoi që vlerësimi i pyetësorëve është realizuar në mënyrë jo të drejtë dhe konsistente ndërmjet institucioneve duke patur parasysh që për përgjigje të ngjashme vlerësimi ka qenë i ndryshëm, sikundër evidentohet nga disa rastë të evindentuara.	Gjetja nr 6 mbi auditimin në Drejtorinë e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit	E lartë	DH/KBFP të marrë masat për një vlerësim real me pikë të institucioneve raportuese pranë drejtorisë. Të nxirret përgjegjësia për vlerësimet jo korrekte apo të pa unifikuara të DH/MFK
3	Referuar memo-s nr.23209 datë 16.12.2019 të Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit identifikohen 466 institucione buxhetore në të cilët nëpunësi zbatues kryen edhe regjistrimin e transaksioneve buxhetore, në kundërshtim me rregullat e kontrollit të brendshëm financiar për ekzekutimin e transaksioneve financiare të buxhetit të shtetit, ku përcaktohet detyrimi ligjor për përfshirjen e minimalisht tre punonjësve në rolin e regjistruerit të transaksionit, nëpunësit zbatues dhe nëpunësit autorizues, shprehur në nenin 22 pika 3 "Veprimtaritë e kontrollit" të ligjit 10296, i ndryshuar	Gjetja nr 8 mbi auditimin në Drejtorinë e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit	E lartë	Nënpunësi i Parë Autorizues në bashkëpunim me Drejtorinë e Përgjithshme të Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik të marrë masa për zgjidhjen e problemit të evidentuar.
4	Nga verifikimi i raportimit të NJAB-ve lidhur me auditimet e kryera, është kryer analizimi i këtyre të dhëna respektivisht me numrin e audituesve në këto struktura, për të dhënë një pamje të qartë të ngarkesave të strukturave AB. Konstatohet se ka një shpërndarje të pabarabartë të ngarkesës në rang sistemi. Nga verifikimi i të dhënave të vëna në dispozicion nga DH/AB vihet re se strukturat AB të ngritura në 10 (dhjetë) institucione nuk kanë realizuar asnjë mision auditimi,	Gjetja nr 3 Mbi auditimin në Drejtorinë e Harmonizimit të Auditit të Brendshëm	E lartë	Drejtoria e Përgjithshme e Harmonizimit të Kontrollit Brendshëm Financiar Publik përmes Drejtorisë së Harmonizimit të Auditit të Brendshëm, në mënyrë të menjëhershme duhet të analizojë me profesionalizëm dhe në mënyrë të detajuar çështjen e efektivitetit dhe eficensës së njësive AB dhe të reflektojë këtë analizë dhe rezultatet e saj në opinionet e dhëna në raportin vjetor të KBFP. Raportimi i DH/AB të ndalojë jo vetëm në problematikat e përgjithshme por edhe në cilësimin e subjekteve që nuk përformojnë detyrat funksionale dhe paguhen nga paratë e shtetit për punë të pakryer.

I.3.Opiniononi i Auditimit

Ne kemi audituar aktivitetin e Drejtorisë së Përgjithshme të Harmonizimit të Kontrollit Brendshëm Financiar Publik e cila përfshin aktivitetin e Drejtorisë së Harmonizimit të Auditit të Brendshëm dhe Drejtorisë së Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit. Auditimi është realizuar në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të institucioneve supreme të auditimit (ISSAI).Përgjegjësitë tona sipas këtyre standarteve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në paragrafin “Përgjegjësitë e audituesit për Auditimin e Përputhshmërisë” të raportit tonë. Ne jemi të pavarur nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë, e theksuar kjo në ISSAI-n 10- Deklarata e Meksikës mbi Pavarësinë e SAI-t, si dhe ISSAI 30-Kodi Etik, në përputhje me kërkesat etike që janë të rëndësishme në auditimin e përputhshmërisë në Republikën e Shqipërisë, duke përfshirë Kodin e Etikës të KLSH dhe kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me këto kërkesa. Besojmë se evidenca e auditimit që kemi marrë është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të siguruar bazën për opinionin tonë.

Opiniononi i Grupit të Auditimit mbi përputhshmërinë

Në opinionin tonë, bazuar në evidencat e auditimit, mbi të cilat janë formuluar gjetjet dhe rekomandimet përkatëse, si rrjedhojë e ekzekutimit të procedurave audituese, rezulton se Drejtoria e Përgjithshme të Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik, përgjatë të gjitha proceseve të ekzekutimit të përgjegjësisë në përmbushje të misionit të saj si harmonizuese, monitoruese dhe raportuese, rezulton se nuk ka vepruar plotësisht në përputhje me Ligjin nr.114/2015 dt. 15.10.2015 “Për Auditin e Brendshëm në Sektorin Publik”, Ligjin nr.10296, datë 08.07.2010, i ndryshuar me Ligjin nr.110/2015, datë 15.10.2015 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin”, Manualin e Auditit të Brendshëm, Manualin e Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit, si dhe aktet e tjera nënligjore në zbatim të tyre. Deviacionet e identifikuar justifikojnë dhënien e një **Opiniononi të Kundërt**, mbi përputhshmërinë e aktivitetit të Drejtorinë e Përgjithshme të Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik për vitin 2019.

Bazat për Opinionin e Kundërt të Përputhshmërisë

Gjendja mbi sistemet e menaxhimit financiar dhe kontrollit të brendshëm, në sektorin publik, vijon të bazohet në një numër të ulët njësisish publike (rreth 10% e totalit të njësive publike), ndërkohë që nga DH/MFK nuk garantohet raportimi i plotë dhe i drejtë, duke sjellë që edhe raporti vjetor i përgatitur të mos reflektojë situatën reale të menaxhimit financiar dhe kontrollit në vend.

DH/MFK nuk ka realizuar monitorimet e detyrueshme, ndërkohë që në raportin vjetor ka raportuar mbi monitorimet e realizuara për vitin 2018, të cilat kanë qenë pjesë e raportimit të situatës së sistemeve të kontrollit për një vit më parë. Nuk ka kryer përlllogaritjen e efektivitetit të sistemeve të kontrollit të brendshëm mbi gjithë elementët e pyetësorit të vetëvlerësimit (30/99 pyetje të marra për vlerësim), ku rezulton se përzgjedhja e pyetjeve është e pa argumentuar dhe analizuar, për sa kohë ato nuk mund të përgjithësojnë efektivitetin e sistemeve të kontrollit, si dhe nuk krijohet mundësia e krahasimit me situatën e vitevetë mëparshme.

Vlerësimi me pikë i kryer nga Drejtoria e Harmonizimit, është i pa unifikuar dhe nxjerr në pah një vlerësim me standarde të ndryshme. Implementimet e sistemeve pilot rezultojnë të pa realizuar në nivelin 50% referuar 2018, fakt që lidhet me mos arritjen e objektivave të

prishmenë përmirësim të dizenjimit të sistemeve të kontrollit në entitetet e zgjedhura për pilotim.

DH/MFK nuk ka mundur të përmbushë detyrimin e saj për garantimin e cilësisë në përzgjedhjen e strukturave të NA/NZ në nivel kombëtar dhe rezultoi në mos veprim për të zgjidhur këtë problematikë, ku konstatohen 466 nëpunës zbatues në kundërshtim me rregullat e kontrollit të brendshëm financiar për ekzekutimin e transaksioneve financiare të buxhetit të shtetit. Kemi gjykuar se strukturat e DH/MFK kanë realizuar funksionet e tyre me mangësi edhe referuar përcaktimeve të dizenuara nga vetë kjo strukturë.

Për sa i përket situatës së Auditimit të Brendshëm në sektorin publik, është konstatuar se nga ana e DH/AB, akoma mungon analiza mbi nivelin e nevojshëm të shtrirjes së auditit të brendshëm në sektorin publik, nuk ka një numër të saktë të njësive të cilat plotësojnë kushtet e nevojshme për ngritjen e njësive të auditimit në nivel qendror, institucione të pavarura dhe shoqëri aksionare, me qëllim që të raportohet drejtë mbi strukturat dhe shtrirjen e këtij shërbimi për të kaluar më pas në vlerësimin e cilësisë së tij në rang kombëtar, problematikë kjo e trajtuar në pothuajse të gjithë auditimet e KLSH pranë DH/KBFP vitet e fundit.

Raporti Vjetor mbi Auditimin e Brendshëm në sektorin publik, bazohet në përpunimin e të dhënave të një numri të kufizuar strukturash (129 struktura AB), që raportojnë pranë Drejtorisë së Harmonizimit të Auditit të Brendshëm. Struktura një pjesë e të cilave bazuar në të dhënat e përpunuara, janë ngritur në shkelje të kërkesave të Ligjit nr.114/2015 dt. 15.10.2015, neni 10 dhe VKM nr.83 dt. 3.2.2016 dhe rezultojnë të pa plota, me punësime jo sipas kriterëve ligjore dhe formale, duke u shoqëruar me inefficencë të sistemit të auditit të brendshëm, dhe duke shpenzuar në mënyrë jo efektive fondet publike të vëna në dispozicion. Për vitin 2019, edhe për shkak të vakancave në strukturën e DH/AB, nuk konstatohet të jetë vepruar me qëllim përmirësimin e situatës për sa kohë që KLSH ka disa vite rresht që adreson të njëjtat problematika.

Paligjshmëritë e konstatuara në njohjen/mosnjohjen e certifikatave ndërkombëtare adresojnë problematika lodhur me monitorimin e strukturave të pavarura që mbulojnë procesin e certifikimit të audituesve të brendshëm në sektorin publik, si dhe hapësirave në kornizën rregullative për të eliminuar problematikat e konstatuara në dy vitet e fundit.

Niveli i gjetjeve të raportuara nga strukturat e auditimit të brendshëm është i ulët dhe në raportin vjetor nuk ka një analizë të drejtë për të nxjerrë në pah strukturat që kanë vijuar të funksionojnë pa performuar. Mungon në cdo rast përcaktimi i përgjegjësive duke sjellë ruajtjen e të njëjtës "status quo".

Përgjegjësitë e drejtuesve të Drejtorisë së Harmonizimit të Kontrollit Brendshëm Financiar Publik

Stafi drejtues është përgjegjës për kryerjen e aktiviteteve dhe funksioneve në përmbushje të kërkesave ligjore dhe rregullatore në fuqi, që rrjedhin nga Ligji nr. 10296 datë 08.07.2010 "Për Menaxhimi Financiar dhe Kontrollin", i ndryshuar, dhe aktet nënligjore të dala në zbatim të tij. Ligji nr. 114/2015 datë 15.10.2015 "Për Auditin e Brendshëm në Sektorin Publik", dhe aktet nënligjore të dala në zbatim të tij, si dhe Ligji nr. 9936 datë 26.06.2008 "Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar dhe aktet nënligjore të dala në zbatim të tij. Është përgjegjës për cilësinë e përgatitjes së Raportit Vjetor lidhur me nivelin e sistemeve të kontrollit të brendshëm në rang kombëtar.

Përgjegjësitë e Audituesve të KLSH mbi Auditimin e Përputhshmërisë

Objektivat e punës sonë lidhen me garantimin e sigurisë së arsyeshme dhe dhënien e opinionit nëse aktiviteti i Drejtorisë së Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik është kryer në përputhshmëri me kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi. Përveç standardeve ISSAI, audituesi i KLSH, gjithashtu aplikon edhe gjykimin dhe skepticismin profesional në punën audituese.

Auditimi identifikon çështjet më të rëndësishme lidhur me auditimin e përputhshmërisë të periudhës aktuale dhe i përshkruajmë ato në raportin e auditimit, me përjashtim të rasteve kur kuadri ligjor nuk lejon vënien në dispozicion të tyre për publikun ose në raste të rralla kur vetë ne vendosim që këto çështje nuk duhet të përfshihen në raport për shkak të pasojave negative që publikimi i tyre mund të sjellë në publikun e gjerë.

Konkluzionet tona janë të bazuara në punën audituese, deri në përgatitjen e raportit të auditimit. Gjithashtu, ne u mundësojmë drejtuesve një deklaratë në lidhje me kërkesat etike të pavarësisë sipas të cilave ne kemi kryer punën tonë audituese, dhe komunikojmë me ta në rastet kur ekziston konflikt interesi apo çështje të tjera lidhur me etikën.

II. HYRJA

Mbështetur në Ligjin 154/2014 Datë 27.11.2014 “Për Organizimin dhe Funkcionimin e KLSH”, në zbatim të Projektit dhe Programit të Auditimit nr 458/1 datë 09.06.2020, në subjektin Ministria e Financave dhe Ekonomisë, Drejtoria e Përgjithshme e Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik. për periudhën nga 01.01.2019 deri ne 31.12.2019, u krye auditimi me objekt “Auditim përputhshmërie” nga grupi i auditimit me përbërje:

Titulli: Auditim përputhshmërie në Drejtorinë e Përgjithshme të Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik pranë Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë

Marrësi: Drejtoria e Përgjithshme e Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik

II.1 Objektivat dhe qëllimi: Dhënia e opinionit mbi aktivitetin e Drejtorisë së Përgjithshme të Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Publik për vitin 2019. Vlerësimi nëse aktivitetet dhe informacionet e raportuara në lidhje me sistemet e kontrollit të brendshëm në sektorin publik janë të drejta dhe të sakta në çdo aspekt, si dhe vlerësimi nëse këto sisteme funksionojnë në përputhje me kuadrin rregullator në fuqi.

Korniza ligjore përcakton Ministrin e Financave sipas ligjit nr 114/2015 “Për autitimin e Brendshëm në Sektorin Publik” neni 23, *përgjegjës për paraqitjen në Këshillin e Ministrave, brenda muajit maj të çdo viti, të raportit vjetor për auditimin e brendshëm, si pjesë e raportit vjetor të konsoliduar për kontrollin e brendshëm në sektorin publik. Për të ushtruar këto përgjegjësi, Ministri i Financave mbështetet nga Bordi i Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik dhe struktura përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm në Ministrinë e Financave.* Gjithashtu sipas nenit 7 pika 2 të ligjit nr 10296 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin” me datë 08.07.2010 i ndryshuar “*Nëpunësi i parë autorizues përgjigjet përpara Ministrin të Financave për menaxhimin e sistemit buxhetor, si dhe për monitorimin e zbatimit të kontrollit të brendshëm financiar dhe publik, sipas këtij ligji, dhe i paraqet komisionit përkatës parlamentar raporte për ecurinë si dhe pasqyrat financiare e raportin vjetor për zbatimin e*

buxhetit në Republikën e Shqipërisë. Me kërkesë të komisionit, ai raporton gjatë vitit lidhur me çështje të zbatimit të buxhetit apo të kontrollit të brendshëm financiar publik.

Gjithashtu sipas nenit 6 pika 1/a të ligjit të sipër cituar “Ministri i Financave është autoriteti përgjegjës për miratimin e udhëzimeve e të manualeve për menaxhimin financiar dhe kontrollin në njësitë e sektorit publik, që mbulojnë në mënyrë të vecantë formën, përmbajtjen dhe afatet e raportimit periodik të nëpunësi i parë autorizues rreth funksionimit, përshtatmërisë, efikasitetit dhe efektivitetit të sistemeve ekzistuese të menaxhimit financiar dhe kontrollit, parregullsitë e gjetura dhe masat e marra”

II.3 Përgjegjësitë e audituesve. Përgjegjësia e audituesit të jashtëm publik është që të shprehë një opinion në lidhje me përputhshmërinë e aktivitetit të Drejtorisë së Përgjithshme të Kontrollit Brendshëm Financiar Publik në lidhje me aktet ligjore dhe nënligjore për menaxhimin financiar dhe kontrollin, auditimin e brendshëm dhe menaxhimin e sistemit buxhetor. Është përgjegjësi e audituesve që auditimi të kryhet në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit ISSAI sipas INTOSAI, të cilat kërkojnë që audituesi të respektojë kërkesat etike dhe të planifikojë dhe kryejë auditimin me qëllim arritjen e një sigurie të arsyeshme në dhënien e opinionit, bazuar në nivel të mjaftueshëm të evidencës së mbledhur për auditim.

II.4 Kriteret e vlerësimit. Për kryerjen e këtij auditimi, në lidhje me dhënien e opinionit për përputhshmërinë e aktivitetit të Drejtorisë së Përgjithshme të Harmonizimit jemi bazuar në Ligjin nr. 10 296 dt. 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin” i ndryshuar me Ligjin 110/2015 dt. 15.10.2015, Ligjin nr. 114/2015 dt. 22.10.2015 “Për Auditimin e Brendshëm në sektorin publik”, Ligji nr. 9936 dt. 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë” si dhe urdhrat dhe udhëzimet specifike në lidhje me to.

II.5 Standardet e auditimit: Auditimi u bazua në Ligjin nr.154/2014, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”, Manualin e Auditimit të Përputhshmërisë, Rregulloren “Për Procedurat e Auditimit në KLSH” miratuar me Vendimin e Kryetarit të KLSH-së Nr. 107, datë 08.09.2017, të ndryshuar, dhe në referencë të Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (ISSAI) të INTOSAI-t.

III. PËRSHKRIMI AUDITIMIT

Informacioni i Përgjithshëm: Auditimi në Drejtorinë e Përgjithshme të Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik u krye në bazë të planit fillestar të subjekteve të përzgjedhura për tu audituar.

Objekti i këtij auditimi është vlerësimi i përputhshmërisë së aktivitetit të vitit 2019, i subjektit të audituar me kriteret e përcaktuara të në kuadrin rregullator në fuqi.

Qëllimi i auditimit është dhënia e opinionit të përputhshmërisë në lidhje me aktivitetin e Drejtorisë së Përgjithshme të Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik në respekt të kërkesave të Ligjin nr. 10 296 dt. 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin”, të ndryshuar dhe Ligjin nr. 114/2015 dt. 22.10.2015 “Për Auditimin e Brendshëm në sektorin publik”. Dhënien e opinionit mbi Raportin Vjetor të KBFP, të prezantuar përmes kësaj drejtorie lidhur me sistemet e kontrollit të brendshëm dhe auditin e brendshëm në sektorin publik për periudhën 01.01.2019 - 31.12.2019, është objektivi tjetër i këtij auditimi.

Fushëveprimi i këtij auditimi përfshin aktivitetin e Drejtorisë së Përgjithshme të Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik, e cila ka si mision të saj harmonizimin e standardeve, rregullave dhe procedurave në kryerjen, **monitorimin dhe raportimin e veprimitarisë së**

auditimit të brendshëm dhe të menaxhimit e kontrollit financiar në sektorin publik me funksionin kryesor të saj: rregullimin, monitorimin, dhe raportimin mbi veprimtarinë e auditimit në përgjithësi dhe të menaxhimit financiar dhe kontrollit në veçanti, si dhe kualifikimi dhe certifikimi i profesionistëve auditues.

Çështjet kryesore të Auditimit: Çështjet kryesore të auditimit janë ato çështje të cilat në gjykimin tonë, kanë rezultuar më të rëndësishmet në bazë të vlerësimit të risqeve të identifikuara në fazën e parë të auditimit si dhe çështjeve të dala gjatë auditimit mbi aktivitetin e Drejtorisë së Harmonizimit të Auditit të Brendshëm dhe Drejtorisë së Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollin. **Çështjet kryesore në auditimin e aktivitetit të Drejtorisë së Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik për vitin 2019, paraqiten si më poshtë:**

I. Në lidhje me Drejtorinë e Harmonizimit të AB:

1. Monitorimi i veprimtarisë AB në nivel kombëtar;
2. Përgatitja dhe administrimi i planit të konsoliduar strategjik e vjetor të veprimtarisë së auditimit të brendshëm në njësitë publike;
3. Përhatitja e raportit për funksionimin e auditimit të brendshëm në sektorin publik, pjesë e raportit vjetor të konsoliduar për kontrollin e brendshëm në sektorin publik
4. Mbi zbatimin e manualit për vlerësimin e cilësisë, e cila përfshin procesin e monitorimit dhe vlerësimit në mënyrë periodike të veprimtarisë së njërive të auditimit të brendshëm, në përputhje me standardet ndërkombëtare, të pranuar, të auditimit të brendshëm;
5. Mbi administrimin e procesit të certifikimit të audituesve të brendshëm, si dhe njohja e certifikatave ndërkombëtare

II. Në lidhje me Drejtorinë e Harmonizimit të MFK

1. Analiza e sistemit sipas pesë komponentëve të menaxhimit financiar dhe kontrollit bazuar në vetëvlerësimin e njërive publike, dhe cilësia e këtij raportimi.
2. Monitorimi mbi funksionimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm kryer nga DH/MFK.
3. Mbi implementimit pilot të sistemeve të MFK në institucionet e përzgjedhura, për vitin 2019.
4. Mbi azhornimin e metodologjisë së kontabilitetit publik me zhvillimet bashkëkohore dhe ndjekjen e procesit të zbatimit të strategjisë së qeverisë për implementimin e standardeve të kontabilitetit publik.
5. Mbi planifikimin dhe kryerjen e trajnimeve nga DH/MFK. Administrimi i regjistrit të nëpunësve autorizues dhe zbatues dhe monitorimi i përputhshmërisë ligjoretë tyre.
6. Mbi cilësinë, konkluzionet dhe opinionin e paraqitur në Raportin vjetor të vitit 2019 të sistemit financiar të brendshëm publik mbi funksionimin dhe progresin e sistemit MFK në sektorin publik

III.1 AUDITIM NË DREJTORINË E HARMONIZIMIT TË AUDITIT TË BRENDSHËM

1. Mbi Komitetet të Auditimit dhe aktivitetin e raportuar të tyre për vitin 2019. Krijimi i Komiteteve në strukturat e qeverisjes qendrore, është një hap pozitiv për të ndihmuar në garantimin e pavarësisë së strukturave të AB dhe rritjen e profesionalizmit të tyre, por që mbetet akoma larg objektivave dhe qëllimeve të synuara. Analiza e punës dhe aktivitetit të strukturave AB nga këto Komitete është akoma e vakët dhe në disa raste nuk është marrë fare në analizë.

Situata: Në nenin 13, pika 2 të Ligjit nr. 114/2015, është përcaktuar se: “Komiteti i Auditimit të Brendshëm, në ato njësi publike ku krijohet, e shtrinë autoritetin për të gjitha njësitë e varësisë” dhe në pikën 3 është përcaktuar se: “Mënyra e funksionimit, kompetencat dhe përbërja e Komitetit të Auditimit të Brendshëm rregullohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozim të Ministrit të Financave”. Në zbatim të pikës 3 të nenit 13 të Ligjit nr. 114/2015, Këshilli i Ministrave ka miratuar VKM nr. 160, datë 02.03.2016 “Për mënyrën e funksionimit, kompetencat dhe përbërjen e komiteve të Auditimit të Brendshëm një njësi publike”, ku janë përcaktuar roli dhe autoriteti i Komitetit të AB, përbërja dhe funksionimi, si dhe kompetencat dhe raportimi. Aktualisht në sektorin publik janë krijuar dhe funksionojnë tetë komitete përkatësisht në: Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë, Ministrinë e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, Ministrinë e Shëndetësisë dhe Shërbimit Social, Ministrinë e Drejtësisë, Ministrinë për Europën dhe Punët e Jashtme, Ministrinë e Kulturës dhe Ministrinë e Turizmit dhe Mjedisit. **Gjatë vitit 2019 ka mbaruar mandati i Komitetit të Auditimit të Brendshëm të krijuar në Ministrinë e Mbrojtjes dhe aktualisht ky organ nuk është riorganizuar akoma. Në Ministrinë e Brendshme dhe Ministrinë e Arsimit, Sportit dhe Rinisë nuk është krijuar ende Komiteti i Auditimit të Brendshëm.**

VKM nr. 160, datë 02.03.2016 “Për mënyrën e funksionimit kompetencat dhe përbërjen e Komitetit të Auditimit të Brendshëm në njësi publike”, ka përcaktuar se: “Anëtarët e Komitetit të Auditimit të Brendshëm emërohen me urdhër të titullarit të njësisë publike, si ...”, pra emërimi lihet në diskrecion të Titullarit të Institucionit, pa ndonjë procedurë të mirë përcaktuar mbi vlerësimin e profesionalizmit dhe kapaciteteve që do përfshihen në këto komitete duke prekur konceptin e pavarësisë së plotë, të synuar nga ligjvënësi.

Nga analiza e emrave përfshirë në këto struktura, konstatojmë që një pjesë e tyre shfaqen si anëtar në më shumë se një Komitet, fakt që tregon se përcaktimet e bëra në kornizën ligjore kanë një spektër të kufizuar të ekspertëve që mund të përfshihen në këto struktura.

Strukturat e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, si përgjegjëse për bashkërendimin e përgjithshëm, harmonizimin dhe monitorimin e veprimtarisë së auditimit të brendshëm në sektorin publik, për analizimin e funksionimit të komiteve i ka kërkuar të gjitha ministrive të sipërcituara vënien në dispozicion të raportit vjetor të veprimtarisë të secilit Komitet i Auditimit të Brendshëm (KAB). Bazuar në këto raporte evidentohet se, gjatë kësaj periudhe komitetet e ngritura, kanë funksionuar bazuar në përcaktimet e akteve ligjore.

Nisur nga Raportet Vjetore të depozituara (dërguara) pranë DH/AB, të cilat na u vunë në dispozicion, kemi konstatuar që një pjesë e rëndësishme e strukturave të Komiteve të Auditimit nuk kanë miratuar rregullore të brendshme të miratuar. Është zbatuar përgjithësisht realizimi i numrit minimal të përcaktuar në bazën rregullative të mbledhjeve të tyre. Ndërsa referuar fushave ku është përqëndruar aktiviteti i tyre, kemi konstatuar se fokusi i tyre ka qënë kryesisht në shqyrtim dhe miratim të kartës së auditimit, miratimi i planeve strategjike dhe vjetore dhe në pak raste gjetjmë një analizë të punës së strukturave AB apo dhe ballafaqim me problematikën që ka ngritur KLSH lidhur me aspekte

të MFK dhe vecanërisht të AB. Nisur nga përbërja e këtyre strukturave, kapacitetet profesionale të tyre, gjykojmë se roli i deritanishëm nuk justifikon qëllimin për të cilin janë ngritur. Në këtë drejtim kanë ndikuar edhe ndryshimet e përbërjes së këtyre strukturave. Konstatohet se punonjësit që kanë dalë në pension, vijnë të jenë pjesë e këtyre komiteteve.

Në Raportin Vjetor të vitit 2019, **problematikat dhe rekomandimet e dhëna nga Komitetet e Auditimit jepen jo në mënyrë konkrete për cdo institucion, por në mënyrë të përmbledhur megjithëse cdo institucion ka jo vetëm qasje të vecantë por dhe raportojnë problematika specifike.**

Ndërsa po ti referohemi opinionit të dhënë nga Komitetet e Auditimit sic cilësuar në Raportin Vjetor *“Komitetet e Auditimit të Brendshëm konkludojnë se veprimtaria audituese është në përgjithësi në përputhje me kuadrin rregullator, por evidentohet se ka nevojë për përmirësim në fusha specifike për të cilat janë dhënë rekomandimet përkatëse, për çdo NJAB nga Komiteti që mbështet veprimtarinë e auditimit të brendshëm. Titullarët e njësive publike duhet të mbështesin më shumë strukturat e auditimit të brendshëm. Duke vlerësuar kontributin që KAB jep në mbështetjen dhe garantimin e realizimit të auditimit të brendshëm si funksion i pavarur që jep siguri objektive dhe këshillim për menaxhimin, krijimi i Komiteteve të Auditimit në njësitë e qeverisjes qendrore dhe të vetëqeverisjes vendore konsiderohet si një domozdoshmëri për funksionimin e auditimit sipas standarteve dhe praktikave më të mira, në mënyrë të veçantë në njësitë publike që paraqiten me risk të lartë në Matricën e Riskut”, gjykojmë se nuk është i saktë dhe i mbështetur në evidencat që disponon DH/AB lidhur me aktivitetin e këtyre Komiteteve. Krijimi i Komiteteve në strukturat e qeverisjes qendrore, është një hap pozitiv për të ndihmuar në garantimin e pavarësisë së strukturave të AB dhe rritjen e profesionalizmit të tyre, por që mbetet akoma larg objektivave dhe qëllimeve të synuara. Analiza e punës dhe aktivitetit të strukturave AB nga këto Komitete është akoma e vakët dhe në disa raste nuk është marrë fare në analizë. Nuk konstatojmë vëmendje të shtuar në zbatimin e rekomandimeve me efekt në forcimin e sistemeve të brendshme të kontrollit. Nuk konstatohet që për vitin 2019, këto struktura të kenë raportuar raste të trajtimit të konfliktit të interesit në realizimin e angazhimeve audituese.*

DH/AB raporton se në asnjë nga njësitë e vetëqeverisjes vendore nuk është krijuar Komiteti i Auditimit të Brendshëm. DH/AB ka përzgjedhur gjashtë njësi të pushtetit vendor, për dhënien e asistencës së duhur në lidhje me krijimin dhe funksionimin e Komitetit të Auditimit të Brendshëm, referuar shkresës nr.13893, datë 22.07.2019 *“Mbi krijimin e Komitetit të Auditimit të Brendshëm”, e cila i është dërguar Bashkisë Tiranë, Bashkisë Durrës, Bashkisë Vlorë, Bashkisë Lezhë, Bashkisë Kavajë dhe Bashkisë Pogradec. Gjithashtu parashtrohet kërkesa për shtrirjen e këtyre Komiteteve në Njësitë e Vetëqeverisjes vendore, por ne gjykojmë se kjo kërkesë është e pa studiuar dhe kur flitet për Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore është jo vetëm e parakohshme por mbart një risk të lartë duke ju referuar kapaciteteve në dispozicion. Në gjykimin tonë Komitetet e Auditimit duhet të funksionojnë fillimisht vetëm në strukturat që kanë shumë njësi varësie (si në rastin e Bashkisë Tiranë me 25 ndërmarrje në varësi).*

Ndërsa fakti i cilësuar që njësitë publike të përzgjedhura, kanë një nivel të lartë të

detyrimeve të prapambetura, gjë që i rendit në njësi me risk të lartë dhe me nevojë imediate për të vlerësuar shkaqet e krijimit të tyre nëpërmjet vlerësimit me efektivitet të sistemeve të kontrollit të brendshëm me anë të analizës dhe rekomandimeve të auditimit të brendshëm dhe monitorimit nga Komiteti i Auditimit të Brendshëm për një mirëadministrim të fondeve publike, nuk rezulton i bazuar në të dhëna konkrete (mbi baza të të cilave arrihet në këtë konkluzion) si dhe nuk është arsye për të justifikuar ngritjen e strukturave të auditimit për sa kohë që përgjegjësia për kontrollin dhe monitorimin e detyrimeve të prapambetura është e strukturave të Ministrisë së Financive dhe Ekonomisë (Nënpunësi i Parë Autorizues)

Kriteri: Ligji 114/2015 “Për Auditimin e Brendshëm në sektorin publik” ; VKM nr. 160, datë 02.03.2016 “Për mënyrën e funksionimit, kompetencat dhe përbërjen e Komiteteve të Auditit të Brendshëm në njësitë publike”

Impakti: Mungesa raportimi të plotë dhe formalitet në funksionimin e Komiteteve të Auditimit të ngritura

Shkaku: DH/AB nuk ka vlerësuar e kujdesin e duhur raportet e Komiteteve të Auditimiti dhe nuk ka kompetence të vlerësoje cilësinë e përbërjes së Komiteteve të Auditimit

Rëndësia: E lartë

2. Mbulimi me auditim të brendshëm nga njësitë publike. Vleresimi dhe vetevleresimi i strukturave në përputhje me standartet dhe kërkesat e manualit, metodat dhe udhëzimet e miratuara nga MFE

Situata: Edhe për vitin 2019, analiza e veprimtarisë së auditimit të brendshëm është kryer nga konsolidimi i të dhënave të raporteve vjetore të njërive të auditimit të brendshëm, që raportojnë aktivitetin e tyre pranë DH/AB. Konstatohet se, sikundër është trajtuar edhe në auditimet e mëparshme të KLSH, nuk rezulton një analizë e plotë në shkallë sistemi nga ana e DH/AB për njësitë të cilat plotësojnë kushtet e nevojshme për ngritjen e njërive të auditimit të brendshëm në nivel qendror, njësi të vetëqeverisjes, institucione të pavarura dhe shoqëri aksionare, me qëllim që kjo njësi të jap ndihmesën e saj për ngritjen dhe funksionimin e njërive të auditimit të brendshëm në shkallë vendi. DH/AB nuk ka të dhëna të sakta lidhur me mbulimin me auditim për të gjitha njësitë e qeverisjes së përgjithshme me qëllim që të përcaktohen kapacitetet audituese dhe nevojat për mbulim me auditim në shkallë sistemi me njërin nga format e përcaktuara në nenin 10 “Organizimi i shërbimit të Auditimit të Brendshëm” të Ligjit 114/2015 dt.22.10.2015 “Për Auditimin e Brendshëm në sektorin publik” dhe në VKM nr. 83, datë 03.02.2016 “Për miratimin e kriterëve të krijimit të njërive të Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik” , i ndryshuar pikat 1 dhe 7, ku përcaktohet se: “Njësitë publike brenda 6 muajve nga data e hyrjes së fuqi të këtij vendimi, të kryejnë organizimin e brendshëm për njësinë e auditimit të brendshëm”, megjithëse sipas kërkesave të nenit 24 të Ligjit 114/2015 dt.22.10.2015 “Për Auditimin e Brendshëm në sektorin publik”, për monitorimin e veprimtarisë së AB në nivel kombëtar, DH/AB ka detyrim të realizojë këtë analizë. Problematikat jepen në përgjithësi dhe jo duke cilësuar subjektet problematike në të cilat strukturat nuk janë ngritur dhe funksionojnë në përputhje me kërkesat ligjor. Në gjykim të grupit të auditimit, Drejtoria e Harmonizimit raporton në raportin vjetor

të KBFP në nivel të përgjithshëm, pavarësisht se në këtë raportim përfshihen vetëm 129 njësi (dy më shumë se viti i kaluar), numër që në gjykimin tonë nuk përfaqëson informacion të mjaftueshëm për njësitë të cilat plotësojnë kushtet e nevojshme për ngritjen e njërive të auditimit në nivel qendror, njësi të vetëqeverisjes, institucione të pavarura dhe shoqëri aksionare.

Pra, DH/AB ka informacion në lidhje me 129 NJAB në nivel sistemi, për institucionet që kanë strukturë AB, institucionet të cilat e marrin këtë shërbim nëpërmjet aktmarrveshjeve dhe institucionet e pavarura dhe bashkitëtë cilat nuk kanë shërbim të auditimit të brendshëm. Në tabelë jepet situata mbi strukturat e NJAB-ve, aktmarrveshjeve dhe institucioneve të cilat nuk e ofrojnë këtë shërbim, në nivel sistemi:

Emërtim	Institucione që duhet të kenë mbulim AB	Institucionm me shërbim AB	Bashki pa shërbim AB	Aktmarrve shje	Institucione të pavarura pa shërbim AB
Numri	?	129	5	11	31

Burimi: Përpunuar nga KLSH (2020)

Pra sistemi sipas DH/AB, përfshin 129 NJAB, numër që nuk krahasohet me numrin e institucioneve të cilat duhet sipas ligjit të raportojnë mbulimin më auditim të brendshëm. Për vitin 2019, bashki të cilat nuk kanë mbulim me shërbim auditimitinë një nga format e ligjit janë 5, përkatësisht: **Bashkia Belsh; Bashkia Has; Bashkia Pukë; Bashkia Konispol dhe Bashkia Delvinë**. Lidhur me këtë situatë nuk kemi dokumentacion për veprimet që Drejtoria e Harmonizimit/AB ka bërë për të inkurajuar realizimin e shërbimit të auditit të brendshëm sipas një nga mënyrave të përcaktuara në ligj. Për vitin 2019, janë 11 institucione që kanë një marrëveshje për shërbimin e auditimit

Nr.	Institucione që realizojnë mbulimin me AB me anë të Aktmarrveshjeve
1	Agjensia Telegrafike Shqiptare
2	Shkolla e Magjistraturës
3	Qendra Kombëtare e Kinematografisë
4	Autoriteti i Konkurencës
5	Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit
6	Autoriteti Komb. Cert. Elekt. /Sigurime Kibernetike
7	Autoriteti Shtetëror Gjeohapsinor (ASIG)
8	Agjencia për Mbështetje për shoqërinë civile
9	Komisioneri për të Dr. Inform. Mbrojt. Dhënavë Pers.
10	Autoriteti Drejtën e Info. mbi dok.ish-Sigurimit Shtetit
11	Sekretariati i Ujit

Burimi: Drejtoria e Harmonizimit të AB (2020)

Institucione të pavarura pa mbulim me shërbim auditimi sipas një nga formave të ligjit, për vitin 2019, janë 31

Nr	Institucione të pavarura pa mbulim me AB
1	Presidenca
2	Aparati i Keshillit të Ministrave
3	Akademia e Shkencës
4	Avokati i Popullit
5	Komisioneri për Mbikëqyrjen e Shërbimit Civil

6	Komisioni Qendror i Zgjedhjeve
7	Inspektorati i Lartë i Deklarimit e KP dhe KI
8	Komisioni i Prokurimit Publik
9	Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi
10	Instituti i studimeve të krimeve të komunizmit
11	Gjykata Kushtetuese
12	Komisioni i Pavarur i Kualifikimit
13	Kolegji i Posacem i Apelimit
14	Komisioneri Publik
15	Avokatura e shtetit
16	Këshilli i Lartë i Prokurorisë
17	Këshilli i Lartë i Drejtësisë
18	Drejtoria Sigurimit të Informacionit Klasifikuar
19	Agjencia e Prokurimit Publik
20	Komiteti Shtetëror i Minoriteteve
21	Inspektoriati Qendror
22	Qendra kundër Ekstremizmit të Dhunshëm dhe Radikalizmit
23	Agjencia për Diasporën
24	Agjencia për Hapje, Dialog dhe Bashkeqeverisje
25	Agjencia e Zhvillimit të Territorit
26	Agjencia Autonome e Auditimit të Fondeve të BE
27	Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit
28	Komiteti Shtetëror i Kulteve
29	Departamenti i Administratës Publike
30	Shkolla Shqiptare e Administratës Publike
31	Agjencine Kombetare të Planifikimit të Territorit

Burimi: Drejtoria e Harmonizimit të AB (2020)

VKM nr. 83 datë 03.02.2016 “Për miratimin e kriterëve të krijimit të njësive të auditit të brendshëm në sektorin publik”, ka përcaktuar se: “Njësia e AB përbëhet nga jo më pak se tre punonjës përfshirë dhe drejtuesin e njësisë”, në po të njëjtën pikë të VKM-së së sipërpërmendur vijohet me: ...në strukturën përgjegjëse të njësisë së auditimit të brendshëm mund të punësohen deri në 1/3 e punonjësve të pacertifikuar si auditues të brendshëm në sektorin publik. Nga auditimi është konstatuar:

1. Nga auditimi konstatohet se nga DH/AB në evidencën përmbledhëse janë raportuar **47 njësi auditimi me më pak se 3 auditues**. Janë 21 institucione që në strukturën AB kanë vetën 1 punonjës ndërkohë që në Bashkinë Himarë, struktura e auditimit nuk ka asnjë punonjës ndërsa 25 institucione janë më nga 2 punonjës. Theksojmë se si numër edhe për vitin 2019, 36% e strukturave nuk plotësojnë kriteret e përcaktuara në VKM nr. 83 datë 03.02.2016 “Për miratimin e kriterëve të krijimit të njësive të auditit të brendshëm në sektorin publik”, për sa i takon plotësisë së këtyre strukturave.

Nr	Institucioni	Në fakt
1	Sherbimi Social Shtetëror	2
2	AZHBR	2
3	Drejtoria e Rezervave	2
4	ALBCONTROL	2
5	Drejtoria e Sherb. Qeveritare	2
6	Universiteti Politeknik i Tiranës	2
7	Universiteti Mjekësive	2

8	Kuvendi I RSH	1
9	Prokuroria e Pergjithshme	2
10	Instituti I Statistikave	2
11	Radio-Televizioni Shqiptar	2
12	Drejtoria e Pergj. Arkivave	2
13	Dr.Qend. Op.Kujd.Shf.end.	2
14	Nj.Vend. Op.Kujd.Shend. Tirane	1
15	Q. Spitalore Vlore	1
16	Spitali Rajonal Gjirokaster	1
17	Spitali Rajonal Durres	1
18	Spitali Rajonal Elbasan	1
19	Spitali Rajonal Fier	1
20	Spitali Rajonal Shkoder	1
21	Spitali Rajonal Kukes	1
22	Qendra Spitalore Korçe	1
23	Qendra Spitalore Berat	1
24	Qendra Spitalore Lushnje	1
25	Alb Gaz sha	2
26	Ujesjelles Kanalizime Korce	1
27	Ujesjelles Kanalizime Vlore	1
28	Ndermarrja e Trajt.Stud. I	1
29	Bashkia Skrapar	1
30	Bashkia Klos	1
31	Bashkia Shijak	2
32	Bashkia Gramsh	2
33	Bashkia Librazhd	2
34	Bashkia Prenjas	2
35	Bashkia Fier	1
36	Bashkia Patos	2
37	Bashkia Tepelenë	1
38	Bashkia Memaliaj	1
39	Bashkia Korce	2
40	Bashkia Maliq	2
41	Bashkia Kolonje	2
42	Bashkia Devoll & B.Pustec	2
43	Bashkia Fushë Arrëz	2
44	Bashkia Vorë	2
45	Bashkia Himarë	0
46	Bashkia Cërrik	1
47	Bashkia Rrogozhinë	2

Burimi: Përpunuar nga KLSH (2020)

2. Nga auditimi rezultoi se janë **32 institucione** që në përbërje të strukturave të NJAB-ve kanë më shumë se 1/3 të punonjësve të pacertifikuar, situatë që bie në kundërshtim me kriterin e Ligjit nr. 114/2015 dt.22.10.2015 "Për auditimin e brendshëm në sektorin publik". Ndërkohë që në 5 prej tyre nuk ka asnjë punonjës të certifikuar në strukturën e NJAB-së.

N R	INSTITUCIONI	Të planifiku	Në fak	Te pa certifiku	Te certifiku	NJAB me	PJESA E PACERTIFI
-----	--------------	--------------	--------	-----------------	--------------	---------	-------------------

		ar	t	ar	ar	vende vakante	K
1	Spitali Rajonal Fier	1	1	1			1
2	Qendra Spitalore Lushnje	1	1	1			1
3	Bashkia Kucove	3	3	3			1
4	Bashkia Skrapar	1	1	1			1
5	Bashkia Rrogozhine	2	2	2			1
6	Agjensia e Ofrimit te Sherb. Pub.te Integruara	3	3	2	1		2/3
7	Fondi Shqiptar I Zhvillimit	3	3	2	1		2/3
8	Ujesjelles Kanalizime Pogradec	3	3	2	1		2/3
9	Ujesjelles Kanalizime Shkoder	3	3	2	1		2/3
10	Bashkia Ura Vajgurore	3	3	2	1		2/3
11	Bashkia Diber	3	3	2	1		2/3
12	Bashkia Mat	3	3	2	1		2/3
13	Bashkia Bulqize	3	3	2	1		2/3
14	Bashkia Roskovec	3	3	2	1		2/3
15	Bashkia Divjakë	3	3	2	1		2/3
16	Bashkia Pogradec	3	3	2	1		2/3
17	Bashkia Kukes	3	3	2	1		2/3
18	Bashkia Vau Dejes	3	3	2	1		2/3
19	Bashkia Selenicë	3	3	2	1		2/3
20	Bashkia Kurbin	3	3	2	1		2/3
21	Bashkia Peqin	3	3	2	1		2/3
22	AZHBR	4	2	1	1	1	½
23	Universiteti Politeknik I Tiranes	2	2	1	1		½
24	Radio-Televizioni Shqiptar	3	2	1	1	1	½
25	Drejtoria e Pergj. Arkivave	3	2	1	1	1	½
26	Bashkia Shijak	3	2	1	1	1	½
27	Bashkia Gramsh	2	2	1	1		½
28	Bashkia Prrerjas	2	2	1	1		½
29	Bashkia Patos	3	2	1	1	1	½
30	Bashkia Maliq	3	2	1	1	1	½
31	Bashkia Lezhe	4	4	2	2		½
32	Dr.Pergj.Tatim Taks.Vendore	5	5	2	3		2/5

Burimi: Përpunuar nga KLSH (2020)

3. Nga të dhënat e vëna në dispozicion nga Drejtoria e Harmonizimit të NJAB rezultoi se në NJAB-të egzistuese për vitin 2019, ka struktura te paplotësuara, të cilat paraqiten si në tabelën mëposhtme. Konstatohet se 36 institucione kanë struktura të paplotësuara (vakanca në strukturat AB).

Nr	Institucioni	Vende vakante në NJAB	Struktura e miratuarmiNJA	% ndaj totalit
1	Ministria e Financave &	1	7	13%
2	Ministria e Infra. & Energjise	1		14%
3	Ministria e Drejtesise	1	4	20%
4	Ministria e Mbrojtjes	1	7	13%

5	Drejt.Pergj.Tatimeve	1	8	11%
6	Sherbimi Social Shteteror	1	2	33%
7	AZHBR	1	2	33%
8	Drejtoria e Rezervave	1	2	33%
9	Agiensia Shteterore e Kadastres	1	4	20%
10	Drejtoria e Sherb.Qeveritare	1	2	33%
11	Universiteti i Tiranes	1	4	20%
12	Universiteti Mjekesise	1	2	33%
13	Kuvendi I RSH	1	1	50%
14	Instituti I Statistikave	1	2	33%
15	Radio-Televizioni Shqiptar	1	2	33%
16	Drejtoria e Pergj. Arkivave	1	2	33%
17	Dr.Qend. Op.Kujd.Shend.	1	2	33%
18	Nj.Vend. Op.Kujd.Shend. Tirane	1	1	50%
19	Sh.a.Albpetrol Fier	1	6	14%
20	OSHEE sha	1	22	4%
21	Alb Gaz sha	1	2	33%
22	Agro Kredit	1	3	25%
23	Bashkia Shijak	1	2	33%
24	Bashkia Librazhd	1	2	33%
25	Bashkia Fier	1	1	50%
26	Bashkia Patos	1	2	33%
27	Bashkia Memaliaj	1	1	50%
28	Bashkia Dropull	1	4	20%
29	Bashkia Korce	1	2	33%
30	Bashkia Maliq	1	2	33%
31	Bashkia Kolonje	1	2	33%
32	Bashkia Devoll & B.Pustec	1	2	33%
33	Bashkia Fushë Arrëz	1	2	33%
34	Bashkia Tiranë	1	9	10%
35	Bashkia Vorë	1	2	33%
36	Bashkia Himarë	1	0	100%

Burimi: Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm (2020) dhe KLSH

Po ti referohemi, gëndjes së strukturave që kanë raportuar pranë DH/AB referuar plotësisë së tyre por edhe përputhshmërisë me kërkesat ligjore për ngritjen dhe funksionimin e tyre, konstatohet se në fund të vitit 2019, kemi rreth 28% të strukturave të paplotësuara, ndërkohë që 20% e audituesve në strukturat AB janë të pacertifikuar. Trendi ndër vite pasqyrohet në tabelën e mëposhtme.

Përshkrimi/Vitet	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Numri i njërive të auditimit	106	100	103	112	119	127	129
Pozicione të auditimit të plotësuara (në %)	95%	93.9%	92%	93%	93%	91%	72%
Auditues aktual të certifikuar (në %)	85%	82.9%	90%	76%	77%	77%	80%
Trendi (+/-)		-2%	8%	-18%	1%	-77%	3%

Burimi: Përpunuar nga KLSH (2020)

Nga auditimet e realizuara nga KLSH në njësitë e vetëqeverisjes vendore, kemi konstatuar komandim të punonjësve në pozicionin e “Inspektorit të Auditit”, në kundërshtim me nenin 48, pika 1, të ligjit nr. 152/2013, datë 30.05.2013, “Për nëpunësin civil”, i ndryshuar, **Bashkitë: Delvinë, Rrogozhinë. Struktura**

përgjegjëse AB jo vetëm nuk ishin të plota por edhe të pa kualifikuara. Bashkitë: Shkodër, Patos, Himarë, Klos, Rrogozhinë, Cërrik, Skrapar, Maliq

Kriteri: Neni 10 “Organizimi i shërbimit të Auditimit të Brendshëm” të Ligjit 114/2015 dt.22.10.2015 “Për Auditimin e Brendshëm në sektorin publik” dhe në VKM nr. 83, datë 03.02.2016 “Për miratimin e kriterëve të krijimit të njësive të Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik”, i ndryshuar pikat 1 dhe 7

Impakti: Raportim jo i plotë i mbulimit me auditim të brendshëm në njësitë publike. Struktura të papërshtatshme për të garantuar pavarësinë dhe cilësinë e punës së auditit të brendshëm në rang sistemi

Shkaku: DH/AB nuk ka vepruar në funksion të përgjegjësive të saj për kryerjen e një analize të nevojave të mbulimit me auditim të brendshëm të njësive publike, duke u mjaftuar vetëm me të dhënat e dorëzuara nga vetë njësitë publike. Mungesa e masave administrative dhe disiplinore

Rëndësi: E lartë

3. Efektiviteti i ulët i njësive të AB, reflektuar në numrin e ulët të angazhimeve dhe gjetjeve të raportuara gjatë vitit 2019

Situata: Nga verifikimi i raportimit të NJAB-ve lidhur me auditimet e kryera, është kryer analizimi i këtyre të dhëna respektivisht me numrin e audituesve në këto struktura, për të dhënë një pamje të qartë të ngarkesave të stafit të strukturave të AB, ku vihet re një shpërndarje e parabartë me strukturat e AB dhe numrin e auditimeve të kryera, paraqitur si më poshtë:

Nr.	Institucioni	Realizimi i auditimeve	Auditues në fakt	Aud të realizuara/auditues
1	Bashkia Rrogozhine	1	2	0,5
2	OSHEE sha	16	22	0,7
3	Drejt.Pergj.Tatimeve	7	8	0,9
4	ALBCONTROL	2	2	1,0
5	Autoriteti Rrugor Shqiptar	3	3	1,0
6	Universiteti Politeknik I Tiranes	2	2	1,0
7	Dr.Qend.Kujd.Shend.	2	2	1,0
8	Bashkia Cërrik	1	1	1,0
9	Universiteti i Tiranes	5	4	1,3
10	Agjensia e Ofrimit te Sherb. Pub.te Integruara	4	3	1,3
11	Universiteti Bujqesor Tiranes	4	3	1,3
12	Universiteti "Ismail Qemali" Vlore	4	3	1,3
13	Bashkia Kruje	4	3	1,3
14	Bashkia Tiranë	12	9	1,3
15	Drejt.Pergj.Doganave	11	8	1,4
16	Drejtoria e Rezervave	3	2	1,5
17	Radio-Televizioni Shqiptar	3	2	1,5
18	Bashkia Kolonje	3	2	1,5
19	Inst.Sig.Shoqerore	15	9	1,7
20	Kontrolli I Larte I Shtetit	5	3	1,7
21	Ujesjelles Kanalizime Pogradec	5	3	1,7
22	Bashkia Kucove	5	3	1,7
23	Bashkia Roskovec	5	3	1,7
24	Autoriteti Komb. i Ushqimit	6	3	2,0
25	D.P.Transportit Rrugor	14	7	2,0

26	Universiteti "L.Gurakuqi" Shkoder	6	3	2,0
27	Sha OST Tirane	10	5	2,0
28	Hekurudha Shqiptare sha	6	3	2,0
29	Ndermarria e Trajt. Stud 2	6	3	2,0
30	Bashkia Ura Vajgurore	6	3	2,0
31	Bashkia Mallakaster	6	3	2,0
32	Bashkia Tepelenë	2	1	2,0
33	Bashkia Sarande	6	3	2,0
34	Bashkia Selenicë	6	3	2,0
35	Fondi i Sg. Kujdesit Shendetesor	19	9	2,1
36	Bashkia Elbasan	13	6	2,2
37	Ministria e Turizmit & Mjedisit	11	5	2,2
38	Ministria e Drejtesise	9	4	2,3
39	Bashkia Dropull	9	4	2,3
40	Bashkia Mirdite	9	4	2,3
41	Spitali Shefqet Ndroqi Tirane	7	3	2,3
42	Ujesjelles Kanalizime Shkoder	7	3	2,3
43	Bashkia Pogradec	7	3	2,3
44	Bashkia Vau Dejes	7	3	2,3
45	Bashkia Malesia e Madhe	7	3	2,3
46	Agjensia Shtetore e Kadastres	10	4	2,5
47	Drejtoria e Pergj. Arkivave	5	2	2,5
48	Bashkia Gramsh	5	2	2,5
49	Bashkia Librazhd	5	2	2,5
50	Bashkia Korce	5	2	2,5
51	Bashkia Vorë	5	2	2,5
52	Ministria e Kultures	8	3	2,7
53	Autoriteti Portual Durres	8	3	2,7
54	Universiteti "A.Moisiu" Durres	8	3	2,7
55	Autoriteti i Mbikqyrjes Financiare	8	3	2,7
56	Bashkia Gjirokaster	8	3	2,7
57	Bashkia Kukes	8	3	2,7
58	Bashkia Shkoder	8	3	2,7
59	Bashkia Vlore	8	3	2,7
60	Bashkia Kurbin	8	3	2,7
61	Ministria e Shendetesise & Mb.Sociale	19	7	2,7
62	Ministria e Arsimit, Sportit & Rinise	14	5	2,8
63	Ministria e Brendshme	23	8	2,9
64	Ministria per Europën & P.Jashtme	15	5	3,0
65	AZHBR	6	2	3,0
66	Enti Komb.Banesave	9	3	3,0
67	Spitali Rajonal Gjirokaster	3	1	3,0
68	Spitali Rajonal Shkoder	3	1	3,0
69	Qendra Spitalore Berat	3	1	3,0
70	Bashkia Berat	9	3	3,0
71	Bashkia Divjakë	9	3	3,0
72	Bashkia Devoll	6	2	3,0
73	Bashkia Tropoje	9	3	3,0
74	Bashkia Lezhe	12	4	3,0
75	Bashkia Kamëz	9	3	3,0
76	Sh.a Kesh Tirane	22	7	3,1
77	Keshilli I Larte Gjygesor	13	4	3,3
78	Ministria e Infra. & Energjise	20	6	3,3
79	Ujesjelles Kanalizime Tirane	10	3	3,3
80	Bashkia Diber	10	3	3,3
81	Bashkia Bulqize	10	3	3,3
82	Bashkia Lushnjë	10	3	3,3

83	Bashkia Kavajë	10	3	3,3
84	Posta Shqiptare sha	38	11	3,5
85	Ministria e Bujqesise & Zhvill. Rural	18	5	3,6
86	Ujes.Kanalizime Durres	11	3	3,7
87	Bashkia Mat	11	3	3,7
88	Ministria e Mbrojtjes	27	7	3,9
89	Kuvendi I RSH	4	1	4,0
90	Instituti I Statistikave	8	2	4,0
91	Spitali Rajonal Durres	4	1	4,0
92	Alb Gaz sha	8	2	4,0
93	Ujesjelles Kanalizime Vlore	4	1	4,0
94	Agro Kredit	12	3	4,0
95	Bashkia Skrapar	4	1	4,0
96	Bashkia Durres	12	3	4,0
97	Bashkia Prrenjas	8	2	4,0
98	Bashkia Peqin	12	3	4,0
99	Sh.a.Albpetrol Fier	25	6	4,2
100	QSU Nene Tereza	14	3	4,7
101	Ministria e Financave & Ekonomise	33	7	4,7
102	Drejt.Pergjith.Policise	25	5	5,0
103	Drejtoria e Sherb.Qeveritare	10	2	5,0
104	Prokurroria e Pergjithshme	10	2	5,0
105	Q. Spitalore Vlore	5	1	5,0
106	Spitali Rajonal Kukes	5	1	5,0
107	Ndermarrja e Trajt.Stud. I	5	1	5,0
108	Sherbimi Social Shteteror	11	2	5,5
109	Bashkia Maliq	11	2	5,5
110	Bashkia Patos	12	2	6,0
111	Qendra Spitalore Lushnje	7	1	7,0
112	Ujesjelles Kanalizime Korce	7	1	7,0
113	Spitali I Traumes Tirane	22	3	7,3
114	Dr.Pergj.Tatim Taks.Vendore	40	5	8,0
115	SHISH	25	3	8,3
116	Bashkia Fier	9	1	9,0
117	Sheb.Komb.Punesimit	34	3	11,3
118	Drejt.Pergj.Burgjeve	57	4	14,3
TOTA		379		

Burimi: Drejtoria e Harmonizimit të AB (2020), KLSH

Nga verifikimi i të dhënave të vëna në dispozicion nga DH/AB vihet re dhe pse ka struktura auditimi të ngritura në 10 (dhjetë) institucione nuk është realizuar asnjë mision auditimi, çka tregon formalitet të auditimit të brëndshëm dhe kosto e mbajtjes së tyre përbën dëm për buxhetin e shtetit. Duke verifikuar për këto institucione subjektet e planifikuara për auditim në planin strategjik të konsoliduar vihet re se secila nga institucione ka bërë planifikim.

Nr	Institucioni	Auditime	Nr i audituesve	Subjekte për tu audituar sipas planit strategjik
1	Universiteti Mjekesise	0	2	4
2	Fondi Shqiptar I Zhvillimit	0	3	10
3	Njesia Kujd. Shend Tirane	0	1	n/a
4	Spitali Rajonal Elbasan	0	1	1
5	Spitali Rajonal Fier	0	1	11
6	Qendra Spitalore Korçe	0	1	1
7	Bashkia Klos	0	1	18
8	Bashkia Shijak	0	2	1

9	Bashkia Memaliaj	0	1	8
10	Bashkia Fushë Arrëz	0	2	5

Burimi: Përpunuar nga KLSH (2020)

Bazuar në të dhënat e marra nga DH/AB në lidhje me auditimet e realizuara për çdo institucion sipas raportimeve të bëra nga vetë ato konstatohet një nivel i ulët i mbulimit të aktiviteteve me auditim. Kështu në tabelë janë dhënë llogaritjet e grupit të auditimit për ngarkesën e audituesve me auditim përgjatë vitit 2019, duke filluar me Bashkinë Rrogozhinë me 0.5 auditime në periudhën vjetore, pasuar nga aktiviteti i audituesve të OSHEE me 0.7 auditime dhe Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve me 0.9 auditime, ndërkohë që në 20 institucione niveli i auditimeve ka qënë me pak se 2 auditime për auditues në vit. Nëse do të bënim një grupim të tabelës së mësipërme do të kishim:

Nr. auditim	0]0-2,5]]2.5-4]]4-6]]6-8]	8+	N/a	Totali
Nr I institucioneve	10	51	47	12	4	4	1	129

Burimi: Përpunuar nga KLSH (2020)

- Kriteri:** Vlerësimi i aktivitetit të DH/AB për monitorimin e veprimtarisë AB sipas treguesve të efikasitetit të AB
- Impakti:** Numër tepër i ulët angazhimesh auditimi, dhe rezultate auditimi që nuk reflektojnë situatën reale të institucioneve pjesë e të cilave janë strukturat e AB.
- Shkaku:** Ndërmarrja e angazhimeve të ulëta nga ana e titullarëve të AB, dhe mangësitë në strukturat e AB të institucioneve publike, tregon avrësi të strukturave nga Titullarët
- Rëndësi:** E lartë

4. Mbi problematikat e konstatuara në lidhje me Planin e Konsoliduar Strategjik dhe planifikimin vjetor të punës së AB-ve

Situata: Bazuar në Manualin e Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik, miratuar me urdhërin nr.100, datë 25.10.2016, kapitulli II, pika 2.2 d, përcaktohet se: *Struktura Përgjegjëse e Harmonizimit për AB*, *Struktura përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm: d) Përgatit dhe administron planin e konsoliduar strategjik dhe vjetor të veprimtarisë së auditimit të brendshëm në njësitë publike. Sipas formateve standard të planit strategjik të përcaktar në kapitullin III të Manualit e Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik, përcaktohet se: "Pasqyrat e planit strategjik dhe vjetor duhet të plotësohen në EXCEL"* dhe pjesë e tij janë 5 pasqyrat përmbledhëse.

Pasqyra 1 "Vlerësimi i nivelit të riskut për të gjithë subjektet që duhet të auditohen nga NJAB"

Pasqyra 2 "Plani strategjik i subjekteve të synuara për t'u audituar për vitet"

Pasqyra 3 "Plani i angazhimeve të NJAB për vitin "

Pasqyra 4 "Planifikimi i nevojave për trajnim të NJAB për vitin "

Pasqyra 5 "Planifikimi i buxhetit dhe shpërndarja e burimeve të NJAB për vitin "

Nga shqyrtimi i planit strategjik të konsoliduar të vënë në dispozicion nga Struktura Përgjegjëse e Harmonizimit për AB rezultoi se konsolidimi për çdo format pasqyre të jetë si vijon

Pasqyra 1 “Vlerësimi i nivelit të riskut për të gjithë subjektet që duhet të auditohen nga NJAB” konsolidimi i kësaj pasqyrë është bërë konform formatit

Pasqyra 2 “Plani strategjik i subjekteve të synuara për t’u audituar për vitet”-në këtë pasqyrë mungonë kolonat përkrah vitit të planifikuar që përcaktojnë nivelin e riskut për periudhat 1+2.

Pasqyra 3 “Plani i angazhimeve të NJAB për vitin ” është konsoliduar sipas formatit të përcaktuar

Pasqyra 4 “Planifikimi i nevojave për trajnim të NJAB për vitin ” nuk është konsoliduar sipas formatit stadrd të kërkuar në manual, por përcaktohen vetëm tëmët e identifikuarra dhe mungojne kolonat në lidhje me pjesmarrësit në trajnim, periudhën gjatë vitit dhe kohëzgjatja e trajnimit, për secilin nga institucionet.

Pasqyra 5 “Planifikimi i buxhetit dhe shpërndarja e burimeve te NJAB për vitin ”, konsolidimi i kësaj pasyre është bërë sipas formatit të përcaktuar.

Në formatet Manualit të Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik, miratuar me urdhërin nr.100, datë 25.10.2016, kapitulli III, përcaktohet formati i **Pasqyrës nr.1: “Vlerësimi i nivelit të risqeve për të gjithë subjektet që do të auditohen nga NJAB”**, e cila paraqitet si mëposhtë.

NJESIA E AUDITIMIT TË BRENDSHËM NË

Pasqyra 1

Vlerësimi i nivelit të riskut për të gjithë subjektet që duhet të auditohen nga NJAB					
Nr	Subjekte për tu audituar	Fusha për tu audituar	VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I RISKUT		
			I lartë	I mesëm	I ulët
a.	1	2	3	4	5
1					
2					
3					

Drejtuësi i NJAB _____

Burimi: Manuali i Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik

Ajo çka vihet re nga verifikimi i pasyrës së konsoliduar e përgatitur nga Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm është se në plani e konsoliduar nuk paraqiten të gjitha subjektet dhe fushat për çdo institucion, por thjesht jepen numrat e subjekteve, fushave dhe vlerësimet e risqeve te fushave/subjekteve në të lartë, të mesëm dhe të ulët. Për të bërë kontrollin e saktësisë dhe plotësisë në lidhje me konsolidimin e kësaj pasqyre u përzgjedh një kampion më disa ministri dhe bashki të cilat ishin si mëposhtë:

1. Ministria e Brendshme
2. Ministria e Shëndetësisë
3. Ministria e infrastrukturës dhe energjitikës
4. Ministria e financave dhe ekonomisë

5. Bashkia Durrës
6. Bashkia Elbasan
7. Bashkia Fier
8. Bashkia Vlorë
9. Bashkia Tiranë

Formati: Nga verifikimi i pasqyrave individuale të secilit nga këto subjekte të zgjedhura u vu re se subjektet dhe fushat ishin të identifikuar, por në planin e konsoliduar nuk janë. Vihet re se pasqyrat nuk janë të unifikuar nga menyra e plotësimit të tyre diku vihet re se risqet janë të plotësuara me 1, highlighted ose me x apo me ✓. Plotësimi i paqyrës 1 për çdo subjekt. Nga verifikimi i pasqyrës 1 individuale për institucionet e përzgjedhura me planin e konsoliduar të DH/AB rezultoi si në tabelën në vijim:

Sipas Hagaritjeve të KLSH					Sipas planit të konsoliduar të DH/AB					
Bashkia Durrës										
Subjekt e për tu audituar	VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I RISKUT				Subjekt e për tu audituar	VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I RISKUT				Diferenca po/jo
	Fusha për tu audituar	I lartë	I mesëm	I ulët		Fusha për tu audituar	I lartë	I mesëm	I ulët	
29	44	3	35	6	29	44	3	35	6	Jo
Bashkia Elbasan										
Subjekt e për tu audituar	VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I RISKUT				Subjekt e për tu audituar	VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I RISKUT				Diferenca
	Fusha për tu audituar	I lartë	I mesëm	I ulët		Fusha për tu audituar	I lartë	I mesëm	I ulët	
28	28	5	15	8	28	28	5	15	8	Jo
Bashkia Fier										
Subjekt e për tu audituar	VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I RISKUT				Subjekt e për tu audituar	VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I RISKUT				Diferenca
	Fusha për tu audituar	I lartë	I mesëm	I ulët		Fusha për tu audituar	I lartë	I mesëm	I ulët	
28	74	32	40	2	28	74	32	40	2	Jo
Bashkia Vlorë										
Subjekt e për tu audituar	VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I RISKUT				Subjekt e për tu audituar	VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I RISKUT				Diferenca
	Fusha për tu audituar	I lartë	I mesëm	I ulët		Fusha për tu audituar	I lartë	I mesëm	I ulët	
7	12	0	16	2	7	18	0	16	2	Po
Bashkia Tiranë										

Subjekt e për tu audituar	VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I RISKUT				Subjekt e për tu audituar	VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I RISKUT				Diferenca
	Fusha për tu audituar	I lartë	I mesëm	I ulët		Fusha për tu audituar	I lartë	I mesëm	I ulët	
101	112	41	73	50	101	142	33	62	47	Po
Ministria e Brendshme										
Subjekt e për tu audituar	VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I RISKUT				Subjekt e për tu audituar	VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I RISKUT				Diferenca
	Fusha për tu audituar	I lartë	I mesëm	I ulët		Fusha për tu audituar	I lartë	I mesëm	I ulët	
28	25	10	17	1	28	28	10	17	1	Po
Ministria e Shëndetësisë & Mbrojtjes Sociale										
Subjekt e për tu audituar	VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I RISKUT				Subjekt e për tu audituar	VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I RISKUT				Diferenca
	Fusha për tu audituar	I lartë	I mesëm	I ulët		Fusha për tu audituar	I lartë	I mesëm	I ulët	
93	120	99	1	0	93	93	1	92	0	Po
Ministria e Financave dhe Ekonomisë										
Subjekt e për tu audituar	VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I RISKUT				Subjekt e për tu audituar	VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I RISKUT				Diferenca
	Fusha për tu audituar	I lartë	I mesëm	I ulët		Fusha për tu audituar	I lartë	I mesëm	I ulët	
196	195	122	65	13	178	197	118	66	13	Po
Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë										
Subjekt e për tu audituar	VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I RISKUT				Subjekt e për tu audituar	VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I RISKUT				Diferenca
	Fusha për tu audituar	I lartë	I mesëm	I ulët		Fusha për tu audituar	I lartë	I mesëm	I ulët	
52	87	26	50	10	52	86	26	50	10	Po

Burimi: Përpunuar nga KLSH (2020)

Nga sa më sipër rezulton:

Tek bashkia Vlorë fusha të plotësuara janë 12 dhe jo 16 siç paraqitet te plani i konsoliduar, tabela nuk është e plotësuar plotësisht tek kolona e fushave nuk përcaktohen fushat për subjektet e parashikuara për auditim. Vetëm një nga fushat e shënuara tek kolona e planit individual, “Analiza e situatës së institucionit lidhur me detyrimet e prapambetura” është fushë, elementët e tjerë duhet të ishin tek kolona e parë “Subjektet”. Pra plani individual i Bashkisë Vlorë ka problematika në plotësim.

Bashkia Tiranë rezulton me diferencë, me totalët e raportuara për çdo kolonë të

planit individual dhe asaj të konsoliduar. Tek zonat me risk, diku janë përdorur x dhe diku 1 në kolonat e risqeve dhe ajo ç'ka rezulton është se janë mbledhur kufizat e plotësuara me shifrën 1 dhe totale nuk dalin të sakta, nga rilogaritja nga ana jonë e totaleve të zonave me risk përkatësisht i lartë, i mesëm dhe i ulët nuk rezulton, që shifrat të jenë të njëta me planin individual dhe me planin e konsoliduar, po ashtu diferenca vërehen dhe tek kolonave e fushave.

Ministria e Brendshme-Nga verifikimi i tabelës individuale të kësaj ministrie rezultoi se mungon rreshti i totalit në fund, nga përlllogaritjet tona sipas fushave të plotësuara në këtë tabelë individuale rezulton se ka diferenca me planin e konsoliduar të përgatitur nga Drejtoria e Harmnizimit të Auditimit të Brendshëm ne totalin e fushave për t'u audituar.

Ministria e Shëndetësisë & Mbrojtjes Sociale - nga verifikimi i bërë në lidhje me tabelën individuale (pasqyra 1) të këtij institucioni kontstuum se mungon rreshti i totalit në fund, nga përlllogaritjet tona sipas fushave të plotësuara në këtë tabelë individuale rezulton se ka diferenca me planin e konsoliduar të përgatitur nga Drejtoria e Harmnizimit të Auditimit të Brendshëm.

Ministria e Financave dhe Ekonomisë- nga verifikimi i bërë në lidhje me tabelën individuale (pasqyra 1) të këtij institucioni kontstuum se mungon rreshti i totalit në fund, nga përlllogaritjet tona sipas fushave të plotësuara në këtë tabelë individuale rezulton se ka diferenca me planin e konsoliduar të përgatitur nga Drejtoria e Harmnizimit të Auditimit të Brendshëm.

Sa më sipër konkludojmë se nuk ka një metodologji të mire përcaktuar për të shërbyer si guidë për çdo institucioni në plotësimin e pasqyrave të planeve individuale, fushat plotësohen me x, me përshkrim, me 1 apo dhe me √. Kjo ka bërë që në disa instiucione të rezultojnë problematika në totalet e tabelave për numërimin e zonave me risk të lartë, të mesëm dhe të ulët. Pasqyra e konsoliduar nuk është e plotë, në të nuk paraqiten fushat dhe subjektet për t'u audituar po janë vënë vetëm shifrat sëa të tilla janë. Po ashtu nga verifikimi i nëntë institucioneve të përzgjedhuara gjashtë kanë rezultuar si me problematika dhe diferenca në atë çka rezulton nga verifikimi ynë dhe nga plani i konsoliduar i DH/AB. Po ashtu diferenca ka dhe mes planeve individuale dhe dhe atij të konsoliduar.

Sa më sipër grupi i auditimit, nuk shpreh dot siguri të arsyeshme përse i përket mënyrës së hartimit të planit të konsoliduar, nëse është kryer në formën e një **inkorporimi mekanik të këtyre planeve në Planin e Konsoliduar Strategjik dhe Vjetor** apo është përpunuar informacioni i dhënë nga njësitë publike.

Bazuar në Manualin e Auditimit të Brendshëm në sektorin Publik, përcaktohet se: *Plani Strategjik dhe Plani Vjetor, i përgatitur nga njësitë e AB, para se të dërgohet për miratim tek titullari i njësisë publike, duhet të dërgohet për mendim tek Komiteti i Auditimit të Brendshëm deri me datën 30 Shtator të çdo viti, i cili e shqyrton dhe jep mendim deri me datën 10 Tetor të çdo viti. Planet pas dhënies së mendimit të KA-së, miratohen nga titullari i institucionit dhe ato dërgohen jo më vonë se data 20 Tetor e çdo viti, në strukturën përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm.*

Struktura përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm, brenda datës 15 Dhjetor të çdo viti përgatit planin e konsoliduar strategjik dhe vjetor për të gjithë

veprimtarinë e sistemit të auditimit të brendshëm në sektorin publik.

Nga verifikimi i planeve vjetore dhe strategjike u konstatua se pranë Drejtorisë së Harmonizimit të Auditimit të brendshëm gjatë vitit 2019 kanë dorëzuar planet nga 124 subjekte. Institucionet të cilat kanë datën e dërgimit të planeve përtëj afatit të përcaktuar ligjor paraqiten si në vijim:

Nr	Institucioni	Nr prot	Dt dërgimit
1	Ministria e Financave & Ekonomisë	16350/121	31.10.18
2	Universiteti i Tiranës	385/1	30.10.18
3	Spitali Rajonal Gjirokastrë	1079/1	30.10.18
4	Zyra Qëndrore e Regjistrimit të Pasurive	8435/1	26.10.18
5	Ministria e Brendshme	8438/3	23.10.18
6	Spitali Shefqet Ndroqi Tiranë	20/3	23.10.18
7	Albpetrol sh.a Fier	10271	23.10.18
8	Fondi Shqiptar i Zhvillimit	1213/1	22.10.18
9	Radio-Televizioni Shqiptar	3358	22.10.18
10	Universiteti Vlorës	1248/4	22.10.18
11	Bashkia Librazhd	6626	22.10.18
12	Bashkia Shkoder	17539	22.10.18
13	Bashkia Mirdite	4610	22.10.18
14	Spitali Rajonal Elbasan	2263	20.11.18
15	ALBCONTROL sh.a	178	16.01.19
16	Ministria e Turizmit & Mjedisit	9835	11.12.18
17	Ministria e Infra. & Energjisë	11625/4	07.11.18
18	Zyra Administrimit të Buxhetit Gjygjësor	579	06.11.18
19	Prokuroria e Përgjithshme	2458/1	02.11.18

Burimi: Përpunuar nga KLSH (2020)

Ndërsa data e mbërritjes pranë MFE të këtyrë planeve paraqitet si në vijim:

Nr	Institucioni	Nr prot	Dt mbërritjes në MFE
1	Ujësjetles Kanalizime Vlore	16350/129	5.11.11
2	Ministria e Financave & Ekonomisë	16350/121	31.10.18
3	Universiteti i Tiranës	16350/123	31.10.18
4	Zyra Qëndrore e Regjistrimit të Pasurive	16350/122	31.10.18
5	Ministria e Bujqesise & Zhvill. Rural	16350/124	31.10.18
6	Bashkia Mirditë	16350/118	29.10.18
7	Ministria e Kulturës	16350/119	29.10.18

8	Bashkia Dropull	16350/120	29.10.18
9	Spitali Rajonal Elbasan	16350/135	26.11.18
10	Spitali Rajonal Shkodër	16350/117	26.10.18
11	Albpetrol sh.a Fier	16350/105	25.10.18
12	Bashkia Shkoder	16350/107	25.10.18
13	OSHEE sha	16350/112	25.10.18
14	Bashkia Mallakastër	16350/110	25.10.18
15	Bashkia Maliq	16350/113	25.10.18
16	Bashkia Kavajë	16350/111	25.10.18
17	Spitali Rajonal Vlorë	16350/108	25.10.18
18	Bashkia Patos	16350/109	25.10.18
19	Bashkia Tropojë	16350/106	25.10.18
20	Ministria e Brendshme	16350/104	24.10.18
21	Spitali Shefqet Ndroqi Tiranë	16350/98	24.10.18
22	Bashkia Librazhd	16350/96	24.10.18
23	Drejt.Përgjithshme e Doganave	16350/101	24.10.18
24	Shërbimi Social Shtetëror	16350/99	24.10.18
25	Bashkia Lezhë	16350/100	24.10.18
26	Bashkia Lushnjë	16350/95	24.10.18
27	Bashkia Tepelenë	16350/97	24.10.18
28	Spitali Rajonal Fier	16350/103	24.10.18
29	Fondi Shqiptar i Zhvillimit	16350/91	23.10.18
30	Bashkia Bulqizë	16350/93	23.10.18
31	Bashkia Shijak	16350/94	23.10.18
32	Bashkia Gramsh	16350/92	23.10.18
33	Radio-Televizioni Shqiptar	16350/90	22.10.18
34	Ministria e Drejtësisë	16350/68	22.10.18
35	Ministria për Europën & P.Jashtme	16350/67	22.10.18
36	Autoriteti Shëndetësor Rajonal	16350/80	22.10.18
37	Universiteti Bujqësor i Tiranës	16350/83	22.10.18
38	Kesh sh.a Tiranë	16350/75	22.10.18
39	OST sh.a Tiranë	16350/78	22.10.18
40	Rezidenca Studentore Universitare nr 1 sh.a Tiranë	16350/65	22.10.18
41	Bashkia Krujë	16350/61	22.10.18
42	Bashkia Memaliaj	16350/73	22.10.18

43	Bashkia Kamëz	16350/102	22.10.18
44	Bashkia Selenicë	16350/72	22.10.18
45	Ministria e Mbrojtjes	16350/63	22.10.18
46	Autoriteti Rrugor Shqiptar	16350/114	22.10.18
47	Drejtoria e Rezervave Materiale	16350/77	22.10.18
48	Enti Kombëtar i Banesave	16350/87	22.10.18
49	Fondi i Sigurimit të Kujdesit Shëndetësor	16350/79	22.10.18
50	Universiteti "A.Moisiu" Durrës	16350/89	22.10.18
51	Universiteti Shkodër	16350/89	22.10.18
52	Rezidenca Studentore Universitare nr 2 sh.a Tirane	16350/76	22.10.18
53	Bashkia Roskovec	16350/71	22.10.18
54	Bashkia Cërrik	16350/64	22.10.18
55	Spitali Rajonal Durrës	16350/62	22.10.18
56	Ujësjetles Kanalizime Korçë	16350/86	22.10.18
57	Bashkia Fier	16350/69	22.10.18
58	Bashkia Korçë	16350/81	22.10.18
59	Bashkia Vau Dejës	16350/84	22.10.18
60	Bashkia Diber	16350/85	22.10.18
61	Bashkia Devoll & Postec	16350/88	22.10.18
62	Bashkia Vlorë	16350/70	22.10.18
63	Spitali Rajonal Gjirokastrë	16350/128	2.11.18
64	ALBCONTROL sh.a	753	17.1.19
65	Bashkia Kukës	16350/133	09.11.18
66	Zyra Administrimit të Buxhetit Gjyqësor	16350/131	07.11.18
67	Bashkia Klos	16350/132	07.11.18
68	Prokuroria e Përgjithshme	16350/130	05.11.18
69	Bashkia Himarë	16350	01.11.18

Burimi: Përpunuar nga KLSH (2020)

Ndërsa subjektet, të cilat ka mungesë së dhënash në lidhje me afatin e dërgimit dhe mbërritjes pranë MFE janë Autoriteti Portual Durrës, Universiteti Politeknik i Tiranës, Qendra Spitalore Korçë.

Në lidhje me ndryshimet në planet vjetore, rezultojnë të jenë kryer në total vetëm 22 ndryshime në planet respektive të njëjësive publike, të shoqëruar me shkresa për ndryshim planesh drejtuar DH/AB, pavarësisht devijimeve më të shumta në numër të raportuara në planin fillestar të auditimeve të këtyre strukturave. Konkretisht janë dërguar 22 shkresa për ndryshim planesh si mëposhtë:

Nr	Institucioni	Shkresa e ndryshimit te Planit Vjetor te Auditimit per vitin 2019	Shenime	Ndryshimet e Planit Vjetor 2019, miratuar nga Titullari	Ndryshimi në terma	
					Shtesa	Paksim
1	Universiteti i Shkodres "Luigj Gurakuqi"	Nr.2646, date 26.07.2019	Ndryshimi i planit eshte shoqeruar me shpjegimet perkatese, nuk eshte i shoqeruar me plotesimin dhe percjelljen e pasqyres nr. 3 "Plani i Angazhimeve, per vitin 2019, i ndryshuar" dhe nuk eshte i miratuar nga titullari i institucionit, plani i ndryshuar	Nuk eshte miratuar nga Titullari i Institucionit	1	0
2	Bashkia Mirdite	Nr.3398, date 26.08.2019	Ndryshimi i planit eshte shoqeruar me shpjegimet perkatese, percjelljen e pasqyres nr. 3 dhe eshte i miratuar nga titullari i institucionit,me urdherin nr.244, date 26.08.2019.	Miratuar nga Titullari	0	2
3	Bashkia Tirane	Nr.31717/2, date 22.08.2019	Ndryshimi i planit eshte shoqeruar me shpjegimet perkatese. Plani i ndryshuar eshte i shoqeruar me plotesimin dhe percjelljen e pasqyres nr. 3 dhe eshte i miratuar nga titullari i institucionit,me urdherin nr.31717/1, date 21.08.2019.	Miratuar nga Titullari		1
4	Bashkia Fier	Nr.5356/1, date 13.06.2019; Nr.6814/3, date 22.08.2019	Ndryshimi i planit eshte shoqeruar me shpjegimet perkatese, nuk eshte i shoqeruar me plotesimin dhe percjelljen e pasqyres nr. 3 dhe eshte i miratuar nga titullari i institucionit/Kryetari i Bashkise,me nr.5356, date 13.06.2019	Miratuar nga Titullari	2	
5	Drejtoria e Sherbimeve Qeveritare	Nr.2597/2, date 28.06.2019	Ndryshimi i planit eshte shoqeruar me shpjegimet perkatese. Plani i ndryshuar eshte i shoqeruar me plotesimin dhe percjelljen e pasqyres nr. 3 dhe eshte i miratuar nga Keshilli Drejtues me Vendimin nr.42, date 26.06.2019, te tij.			1
6	Ministria e Bujqesise dhe Zhvillimit Rural	Nr 5487, date 08.07.2019 Nr.8693, date 11.11.2019	Ndryshimi i planit eshte shoqeruar me shpjegimet perkatese, me plotesimin dhe percjelljen e pasqyres nr. 3 .	Miratuar nga Titullari	2	3
7	Fondi i Sigurimit te Detyrueshem te Kujdesit Shendetesor	Nr.3148, date 02.07.2019	Ndryshimi i planit eshte shoqeruar me shpjegimet perkatese, me plotesimin dhe percjelljen e pasqyres nr. 3 dhe eshte miratuar nga Titullari i Institucionit me nr.3148, date 02.07.2019.	Miratuar nga Titullari	1	0
8	Agrokredit sh.a (ish Shoqeria e Pare Financiare e Zhvillimit FAF sh.a)	Nr 6400/2, date 24.09.2019	Ndryshimi i planit eshte shoqeruar me relacionin perkates per ndryshimin e planit vjetor 2019, plotesimin dhe percjelljen e pasqyres nr. 3 "Plani i Angazhimeve , per vitin 2019, i ndryshuar" dhe eshte i miratuar nga Komiteti i Auditimit te Brendshem.		0	0

9	Bashkia Durres	Nr 15404, date 09.10.2019	Ndryshimi i planit eshte shoqeruar me shpjegimin perkates dhe eshte miratuar nga Titullari i Institucionit. Plani nuk ka ndryshime persa i perket numrit, dhe llojit te auditimeve.	Miratuar nga Titullari	1	3
10	Bashkia Tropoje	Nr 2873, date 01.10.2019	Ndryshimi i planit eshte shoqeruar me shpjegimin perkates, Pasqyren nr.3 te ndryshimit te Planit dhe jane te miratuara nga Titullari i Institucionit.	Miratuar nga Titullari		1
11	Bashkia Vlore	Nr.7478, date 10.09.2019	Ndryshimi i planit eshte shoqeruar me shpjegimin perkates, Pasqyren nr.3 te ndryshimit te Planit	Plani i ndryshuar nuk eshte miratuar nga Titullari i Institucionit		1
12	Bashkia Korce	Nr 9623, date 17.10.2019	Ndryshimi i planit eshte shoqeruar me shpjegimin perkates, por jo me Pasqyren nr 3, te ndryshimit te Planit.	Plani i ndryshuar eshte miratuar nga Titullari i Institucionit		1
13	Universiteti Bujqesor i Tiranës	Nr.2429/2, date 23.10.2019	Ndryshimi i planit eshte shoqeruar me shpjegimin perkates dhe me Pasqyren nr 3, te ndryshimit te Planit.	Plani i ndryshuar eshte miratuar nga Bordi i Administrimit, Vendimi nr 68, date 22.10.19	1	
14	Spitali Universitar "Shefqet Ndroqi"	Nr.8/9, date 18.10.2019	Ndryshimi i planit eshte shoqeruar me shpjegimin perkates dhe me Pasqyren nr 3, te ndryshimit te Planit. Shkresa e percjellses se tyre jo me firmen e Titullarit por te Drejtuesit te NJAB	Plani i ndryshuar eshte miratuar nga Komiteti i AB me Vendimin, date 11.10.19		2
15	Sherbimi Social Shteteror	Nr.1685, date 21.10.2019	Ndryshimi i planit eshte shoqeruar me shpjegimin perkates dhe me Pasqyren nr 3, te ndryshimit te Planit.	Plani i ndryshuar nuk eshte miratuar nga Titullari i Institucionit	7	
16	Drejtoria e Pergjithshme e Burgjeve	Nr.8120/3, date 14.10.2019	Ndryshimi i planit eshte shoqeruar me shpjegimin perkates dhe me Pasqyren nr 3, te ndryshimit te Planit.	Plani i ndryshuar nuk eshte miratuar nga Titullari i Institucionit, vetem shkresa shoqeruese e percjelljes se tyre.		1
17	SHISH	Nr.1461, date 28.10.2019	Ndryshimi i planit eshte shoqeruar me shpjegimet perkatese, me plotesimin dhe percjelljen e pasqyres nr. 3 dhe eshte miratuar nga Titullari i Institucionit.	Miratuar nga Titullari		5
18	Ministria e Infrastruktures dhe Energjise	Nr.8131/1, date 12.11.2019	Plani i ndryshuar eshte i shoqeruar me plotesimin dhe percjelljen e pasqyres nr. 3 dhe eshte miratuar nga Titullari i Institucionit.	Miratuar nga Titullari		4
19	Drejtoria e Pergjithshme e Sherbimeve te Transportit Rrugor	Nr.24111, date 13.11.2019	Ndryshimi i planit nuk eshte shoqeruar me shpjegimet perkatese. Plani i ndryshuar eshte shoqeruar me percjelljen e pasqyres nr. 3.	Plani i ndryshuar eshte miratuar nga Titullari i Institucionit		7

20	Ministria e Kulturës	Nr.6195/8, date 04.11.2019; Nr.7444/2, date 24.12.2019	Ndryshimi i planit është shoqëruar me shpjegimin përkatës dhe me Pasqyrën nr 3, të ndryshimit të Planit.	Plani i ndryshuar është miratuar nga Titullari i Institutit		I
21	Bashkia Krujë	Nr.6806, date 18.10.2019	Ndryshimi i planit nuk është shoqëruar me shpjegimin përkatës dhe arsyet e ndryshimit të tij, por ka vetëm Pasqyrën nr 3.	Plani i ndryshuar nuk është miratuar nga Titullari i Institutit	I	
22	ADISA	Nr.1213/1, date 14.10.2019	Ndryshimi i planit është shoqëruar me shpjegimin përkatës dhe me Pasqyrën nr 3, të ndryshimit të Planit.	Miratuar nga Titullari	15	33

Burimi: Përpunuar nga KLSH (2020)

Sipas Manualit të Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik, miratuar me urdhërin nr.100, datë 25.10.2016, kapitulli III, pika 3.5 "Rishikimi i planeve strategjike dhe vjetor të Auditimit të Brendshëm" përcaktohet se: Ndryshimet në planin vjetor të Auditimit të Brendshëm duhet të arsyetohen me shkrim nga drejtuesi i NjAB, ndryshime të cilat miratohen nga titullari i njësisë, pasi të jetë marrë edhe mendimi i Komitetit të Auditimit, (atje ku krijohet).

Të gjithë planet vjetorë dhe strategjike të rishikuar të auditimit të brendshëm duhet t'i dërgohen strukturës përgjegjëse të harmonizimit për AB-në, së bashku me shpjegimet e ndryshimeve të bëra.

Nga shqyrtimi i të dhënave me rishikimet e kryera në plane u konstatua se kriteri i mësipërm nuk është zbatuar nga 2 prej 22 institucioneve, të cilat kanë bërë rishikim në plan dhe nuk kanë të përcaktuar arsyen (shpjegimi) e rishikimit përkatës: a. Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimeve të Transportit Rrugor dhe b. Bashkia Krujë, po ashtu në lidhje me këto ndryshime të bëra, vihet re se jo të gjithë institucionet të cilat kanë bërë rishikim në plan kanë paraqitur pasqyrën nr.3 të ndryshimit të planit. Këto institucione janë: 1.Universiteti i Shkodrës "Luigj Gurakuqi"; 2. Bashkia Fier; 3. Bashkia Korçë. Siç përcaktohet dhe në kritërin e sipërcituar të Manualit të Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik, miratuar me urdhërin nr.100, datë 25.10.2016 duhet, që rishikimet të miratohen nga ana e titullarit, ky kriter nuk është plotësuar nga ana e 5 institucioneve: Universiteti i Shkodrës "Luigj Gurakuqi; Bashkia Vlorë; Shërbimi Social Shtetëror; Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve dhe Bashkia Krujë. Krahasuar me vitin 2018, ku kanë qënë 18 rishikime planesh në vitin 2019 ka pasur 22, pra një rritje, gjithashtu ndryshimet e planeve në fund të vit më tepër lidhen me ligjërimin e mosrealizimeve se me nevojën për ndryshime reale. Nga verifikimi i të dhënave të vëna në dispozicion ng DH/AB mbi auditimet e realizuara dhe atyre të planifikuara në planin strategjik, vihet re ka diferenca në realizimin e planeve: mosrealizime dhe tejkalim të planeve. Informacioni i përmbledhur në formë tabelare paraqitet si mëposhtë:

Institucioni	Auditime		III.Diferenca (I-II)
	I.Të planifikuara	II.Të realizuara	
Bashkia Cërrik	11	1	10
Bashkia Memaliaj	8	0	8

Ministria e Kulturës	15	8	7
Spitali Rajonal Gjirokastrë	10	3	7
Bashkia Fushë Arrëz	6	0	6
Bashkia Klos	6	0	6
Bashkia Shkodër	14	8	6
Fondi Shqiptar i Zhvillimit	6	0	6
Spitali Rajonal Elbasan	6	0	6
Spitali Rajonal Fier	6	0	6
Bashkia Roskovec	10	5	5
Bashkia Shijak	5	0	5
Spitali Shefqet Ndroqi Tiranë	12	7	5
ALBCONTROL sh.a	6	2	4
Autoriteti i Mbiqyrjes Financiare	12	8	4
Bashkia Librazhd	9	5	4
Bashkia Skrapar	8	4	4
Drejtoria e Përgjithshme e Transportit Rrugor	18	14	4
Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	24	20	4
Universiteti Mjekësisë	4	0	4
Alb Gaz sha	11	8	3
Bashkia Himarë	3	0	3
Bashkia Kurbin	11	8	3
Bashkia Vau Dejës	10	7	3
Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë	17	14	3
Ministria e Drejtësisë	12	9	3
Qendra Spitalore Korçë	3	0	3
Universiteti Politeknik i Tiranës	5	2	3
AZHBR	8	6	2
Bashkia Krujë	6	4	2
Bashkia Kukës	10	8	2
Bashkia Lushnjë	12	10	2
Bashkia Mallakastër	8	6	2
Bashkia Prenjas	10	8	2
Bashkia Sarandë	8	6	2
Bashkia Tepelenë	4	2	2
Bashkia Vorë	7	5	2
Radio-Televizioni Shqiptar	5	3	2
Spitali Rajonal Vlorë	7	5	2
Ujësjetllës Kanalizime Shkodër	9	7	2
Autoriteti Kombëtar i Ushqimit	7	6	1
Autoriteti Rrugor Shqiptar	4	3	1
Bashkia Berat	10	9	1
Bashkia Devoll & B.Pustec	7	6	1
Bashkia Kamëz	10	9	1
Bashkia Kavajë	11	10	1
Bashkia Kolonjë	4	3	1

Bashkia Korçë	6	5	1
Bashkia Kuçovë	6	5	1
Bashkia Patos	13	12	1
Bashkia Selenicë	7	6	1
Bashkia Vlore	9	8	1
Kuvendi i RSH	5	4	1
Ministria e Brendshme	24	23	1
Ministria e Shëndetësisë & Mbrojtjes Sociale	20	19	1
Ministria për Europën dhe Punët e Jashtme	16	15	1
Prokuroria e Përgjithshme	11	10	1
Qendra Spitalore Berat	4	3	1
Shërbimi Social Shtetëror	12	11	1
Spitali Rajonal Shkodër	4	3	1
Universiteti Bujqësor ,Tiranë	5	4	1
Universiteti Shkodër	7	6	1
Agjensia e Ofritit të Shërbimeve Publike të	4	4	0
Autoriteti Portual Durrës	8	8	0
Bashkia Durrës	12	12	0
Bashkia Gjirokastrë	8	8	0
Bashkia Gramsh	5	5	0
Bashkia Malesi e Madhe	7	7	0
Bashkia Mirditë	9	9	0
Bashkia Pogradec	7	7	0
Bashkia Tiranë	12	12	0
Drejtoria e Përgjithshme e Doganave	11	11	0
Drejtoria e Rezervave Materiale	3	3	0
Enti Kombëtar i Banesave	9	9	0
Fondi i Sigurimit të Kujdesit Shëndetësor	19	19	0
Instituti i Statistikave	8	8	0
Ministria e Turizmit dhe Mjedisit	11	11	0
Sh.a Hekurudha Shqiptare	6	6	0
Sh.a OSHEE	16	16	0
Sh.a OST Tiranë	10	10	0
Spitali Rajonal Durrës	4	4	0
Spitali Rajonal Kukës	5	5	0
Ujësjellës Kanalizime Vlorë	4	4	0
Ujësjellës Kanalizime Durrës	11	11	0
Ujësjellës Kanalizime Korçë	7	7	0
Ujësjellës Kanalizime Pogradec	5	5	0
Universiteti i Tiranës	5	5	0
Universiteti Vlorës	4	4	0
Bashkia Lezhë	11	12	-1
Bashkia Tropojë	8	9	-1
Bashkia Ura Vajgurore	5	6	-1
QSU Nënë Tereza	13	14	-1

Spítali i Traumës Tiranë	21	22	-1
Bashkia Divjakë	7	9	-2
Bashkia Fier	7	9	-2
Drejtoria e Përgjithshme e Policisë	23	25	-2
Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve	5	7	-2
Drejtoria e Shërbimeve Qeveritare	8	10	-2
Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	16	18	-2
Ujësjiellës Kanalizime Tiranë	8	10	-2
Universiteti "A.Moisiu" Durrës	6	8	-2
Bashkia Bulqizë	7	10	-3
Bashkia Dropull & Libohovë & Finiq	6	9	-3
Bashkia Elbasan	10	13	-3
Bashkia Maliq	8	11	-3
Ministria e Financave dhe Ekonomisë	30	33	-3
Bashkia Dibër	6	10	-4
Bashkia Mat	7	11	-4
Instituti i Sigurimeve Shoqërore	11	15	-4
Ministria e Mbrojtjes	22	27	-5
SHISH	17	25	-8
Bashkia Delvinë		10	-10
Bashkia Peqin		12	-12
Sh.a Kesh Tiranë	8	22	-14
Sh.a.Albpetrol Fier	11	25	-14
Shërbimi Kombëtar i Punësimit	16	34	-18
Dr.Përgj.Tatim Taksave Vendore (B.Tirane)	9	40	-31
Sh.a Posta Shqiptare	7	38	-31
Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve	15	57	-42

Burimi: Përpunuar nga KLSH (2020)

Në mënyrë të përmbledhur realizimet e planeve për vitin 2019 paraqiten si vijon:

Mosrealizim	Realizim	Tejkalim
62	26	31
52%	22%	26%

Burimi: Përpunuar nga KLSH (2020)

Nga 119 institucione në të cilat mund të bënim krahasimin plan dhe realizim rezultuan 62 institucione të cilat nuk kanë realizuar planin, ku diapazoni i këtyre mosrealizimeve është nga 1 në 10 auditime të mosrealizuara. 26 institucione kanë realizuar të njëjtin numër auditimesh siç kanë planifikuar, po ashtu ka dhe 31 institucione të cilat kanë realizuar më shumë auditime krahasuar me planin, ku numrin më të madh të këtij mbirealizimi e mban Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve me 57 plane të realizuara nga 15 të planifikuara, etj. Kjo tregon për problem në planifikim ose për përfshirjen e audituesve në auditime apo mision të ndryshme nga niveli i planifikuar. Gjithsesi nga strukturat e DH/AB, konstatohet se nuk ka korrespondenca të mjaftueshme si për institucionet që nuk kanë realizim të planit por edhe atyre që shfaqen me tejkalime.

Nuk ka indikatorë orientues për të matur dhe vlerësuar ngarkesën e punës së audituesve të brendshëm publik.

Kriteri: Manuali i Auditit të Brendshëm pika 3.5

Impakti: Mungesa e evidentimit të ndryshimeve, mungesa e kontrollove të saktësisë së konsolidimit, mungesa e masave në ligj për rastet e mos dërgimit të planit strategjik dhe vjetor e bën procesin e konsolidimit të planit strategjik një proces formal dhe objektiv pjesërisht të arritur të Drejtorisë Harmonizimit të AB.

Shkaku: Si rrjedhojë e moszbatimit të plotë nga ana e njërive publike të Manualit të Auditit të Brendshëm, pika 3.5 *Rishikimi i planeve strategjike dhe vjetor të auditimit të brendshëm*

Rëndësi: E lartë

5. Bazuar në rezultatet e deklaruara në auditimet e kryera përgjatë vitit 2019 për 129 njësitë e auditimit me total 428 auditues, është konstatuar dëm ekonomik në vlerën totale 908 milion lekë, pra 3,424 milion lekë më pak se një vit më parë.

Situata: Nga auditimi konstatohet se në bazë të rezultateve të deklaruara në auditimet e kryera përgjatë dhënave numri i gjetjeve, shuma e dëmit dhe numri i audituesve për 129 institucionet paraqitet si :

Nr.	INSTITUCIONI	Shuma e dëmit ekonomik	Nr gjetjeve	Nr Audituesve
1	Universiteti Mjekesise	0	0	2
2	Fondi Shqiptar I Zhvillimit	0	0	3
3	Dreitoria e Pergj. Arkivave	0	0	2
4	Nj. Vend. Op.Kujd.Shend. Tirane	0	0	1
5	Spitali Raional Elbasan	0	0	1
6	Spitali Raional Fier	0	0	1
7	Qendra Spitalore Korçe	0	0	1
8	Ujesjelles Kanalizime Vlore	0.0	0	1
9	Ndenmarrja e Trajt.Stud. I	0	0	1
10	Bashkia Diber	0.0	0	3
11	Bashkia Mat	0	0	3
12	Bashkia Klos	0	0	1
13	Bashkia Shijak	0	0	2
14	Bashkia Memaliaj	0	0	1
15	Bashkia Fushë Arrëz	0	0	2
16	Bashkia Vorë	38	0	2
17	Bashkia Himarë	0	0	0
18	Bashkia Cërrik	0	0	1
19	Ministria e Turizmit & Miedisit	1001	1	5
20	Bashkia Lezhe	1091.3	1	4
21	Universiteti "A.Moisiu" Durres	113	2	3
22	Spitali Raional Durres	0	4	1
23	Kuvendi i RSH	0	5	1
24	Bashkia Roskovec	0	5	3
25	ALBCONTROL	0	6	2
26	Qendra Spitalore Lushnje	12550.8	7	1
27	Bashkia Peqin	43354	7	3
28	Autoriteti I Mbikqyrjes Financiare	0	8	3
29	Kontrolli I Larte I Shtetit	0	8	3
30	Sh.a.Albpetrol Fier	108153	8	6
31	Bashkia Tepelenë	0	8	1
32	Bashkia Rrogozhine	0	8	2
33	Spitali Raional Shkoder	0	9	1
34	Bashkia Prrerias	6545.7	9	2
35	Universiteti Bujqesor Tiranes	0	10	3
36	Bashkia Kavaië	1878	10	3
37	Sheb.Komb.Punesimit	6	11	3

38	Spitali Rajonal Gjirokaster	0	11	1
39	Universiteti "Ismail Qemali" Vlore	0	12	3
40	Ujes.Kanalizime Durres	0	12	3
41	Bashkia Kruje	51	12	3
42	Autoriteti Rrugor Shqiptar	1083	13	3
43	Bashkia Kolonje	50	13	2
44	Qendra Spitalore Berat	573	17	1
45	Bashkia Librazhd	1694	17	2
46	Dr.Qend. Op.Kujd.Shend.	0	19	2
47	Agjensia e Ofrimit te Sherb. Pub.te Integruara	7200	20	3
48	Bashkia Devoll	0	20	2
49	Ujesielles Kanalizime Korce	8202	21	1
50	Bashkia Skrapar	0	21	1
51	Bashkia Gramsh	1005.6	21	2
52	Bashkia Vlore	0.0	21	3
53	Universiteti "L.Gurakuqi" Shkoder	144.3	22	3
54	Bashkia Selenicë	0	22	3
55	Bashkia Kurbini	288	23	3
56	Autoriteti Komb. i Ushqimit	483.6	24	3
57	Ministria e Kultures	0	25	3
58	AZHBR	43.25	27	2
59	Drejtoria e Sherb.Qeveritare	0	27	2
60	Q. Spitalore Vlore	0	27	1
61	Bashkia Malesia e Madhe	0	27	3
62	Bashkia Patos	12696	29	2
63	Sherbimi Social Shtetror	1342	30	2
64	Universiteti i Tiranes	67	32	4
65	Universiteti Politeknik I Tiranes	132	35	2
66	Ndermarria e Trait. Stud 2	0	35	3
67	Bashkia Ura Vajurore	0.0	35	3
68	Bashkia Mirdite	0	37	4
69	Radio-Televizioni Shqiptar	0.0	38	2
70	Bashkia Bulqize	119	38	3
71	Bashkia Sarande	1546	38	3
72	Bashkia Elbasan	809.1	40	6
73	Bashkia Tropoje	0	41	3
74	Spitali Shefqet Ndroqi Tirane	0	42	3
75	Bashkia Korce	0	43	2
76	Drejtoria e Rezervave	0	45	2
77	Spitali I Traumes Tirane	50.6	45	3
78	SHISH	79.7	46	3
79	Agjensia Shtetore e Kadastres	1420	47	4
80	Alb Gaz sha	0	51	2
81	Prokurroria e Pergjithshme	252	52	2
82	Dr.Pergj.Tatim Taks.Vendore	64779.2	52	5
83	Bashkia Kamëz	12163	53	3
84	Bashkia Vau Dejës	1101	54	3
85	Ministria e Arsimit, Sportit & Rinisë	300	57	5
86	Ujesielles Kanalizime Shkoder	0	58	3
87	Bashkia Lushnjë	1949	59	3
88	Ujesielles Kanalizime Pogradec	0	60	3
89	Bashkia Fier	374	60	1
90	Bashkia Divjakë	0	60	3
91	Bashkia Kuçove	1867	61	3
92	Bashkia Pogradec	0	63	3
93	Bashkia Durres	0.00	67	3
94	Bashkia Gjirokaster	54076	68	3
95	Autoriteti Portual Durres	152	69	3
96	Instituti I Statistikave	0	71	2
97	Bashkia Mallakaster	3098	74	3
98	Bashkia Maliq	58840.90	78	2
99	Ministria e Drejtësisë	5380	83	4
100	Sha OST Tirane	0	87	5
101	Dreit.Pergj.Burgjeve	12854	96	4
102	Hekurudha Shqiptare sha	1627	96	3
103	Posta Shqiptare sha	2069	106	11
104	Bashkia Berat	2695	107	3

105	OSU Nene Tereza	0	108	3
106	Bashkia Dropull	146837	112	4
107	Spitali Rajonal Kukes	0	124	1
108	Ujesjelles Kanalizime Tirane	0	128	3
109	Bashkia Shkoder	218.33	130	3
110	Bashkia Kukes	56152	148	3
111	Ministria e Financave & Ekonomisë	153028	151	7
112	Agro Kredit	0	154	3
113	Dreit.Pergj.Tatimeve	9400	157	8
114	Sh.a Kesh Tirane	65	159	7
115	Ministria për Europën & P.Jashtme	2120	172	5
116	Ministria e Infra. & Energjië	8233	182	6
117	Fondi i Sg. Kuidesit Shendetesor	0	190	9
118	Keshilli I Larte Gjygesor	156.6	194	4
119	D.P.Transportit Rrugor	9429	210	7
120	Dreit.Pergj.Doganave	40332.7	214	8
121	Ministria e Shendetesise & Mb.Sociale	2370.3	220	7
122	Bashkia Tirane	1570	223	9
123	Inst.Sig.Shoqerore	272.1	234	9
124	Dreit.Pergjith.Policise	5476	263	5
125	OSHEE sha	1940	382	22
126	Ministria e Brendshme	18012	391	8
127	Enti Komb.Banesave	5564	397	3
128	Ministria e Bujqesise & Zhvill. Rural	0	421	5
129	Ministria e Mbrojtites	9460	490	7
Totali		908,023	8,593	428

Burimi: Përpunuar nga KLSH (2020)

Në mënyrë të përmbledhur numri i gjetjeve paraqitet si mëposhtë:

Përshkrimi	Numri Gjetjeve							Totali institucioneve
	0	1-10	10-59	50-100	100-150	150-200	200+	
Nr I institucioneve	18	18	43	23	8	8	11	129

Nga sa më sipër vihet re se 18 institucione janë më 0 gjetje. Po ashtu 18 institucione janë më me intitucione me me numër gjetjesh 1-10 kanë qënë 28, ndërsa në 2019 janë 36 çka tregon për strukturave te NJAB-ve. Institucione që paraqiten me më pak se 100,000 lekë dëm ekonomik:

Nr.	Institucioni	Dëmi në
1	Universiteti Mjekesise	0
2	Fondi Shqiptar I Zhvillimit	0
3	Drejtoria e Pergj. Arkivave	0
4	Nj.Vend. Op.Kujd.Shend. Tirane	0
5	Spitali Rajonal Elbasan	0
6	Spitali Rajonal Fier	0
7	Qendra Spitalore Korçe	0
8	Ujesjelles Kanalizime Vlore	0,0
9	Ndermarrja e Trajt.Stud. I	0
10	Bashkia Diber	0,0
11	Bashkia Mat	0
12	Bashkia Klos	0
13	Bashkia Shijak	0
14	Bashkia Memaliaj	0
15	Bashkia Fushë Arrëz	0
16	Bashkia Vorë	38
17	Bashkia Himarë	0
18	Bashkia Cërrik	0
19	Spitali Rajonal Dures	0
20	Kuvendi i RSH	0
21	Bashkia Roskovec	0
22	ALBCONTROL	0
23	Autoriteti I Mbikqyrjes Financiare	0
24	Kontrolli I Larte I Shtetit	0

25	Bashkia Tepelenë	0
26	Bashkia Rrogozhine	0
27	Spitali Rajonal Shkoder	0
28	Universiteti Bujqesor Tiranes	0
29	Sheb.Komb.Punesimit	6
30	Spitali Rajonal Gjirokaster	0
31	Universiteti "Ismail Qemali" Vlore	0
32	Ujes.Kanalizime Durres	0
33	Bashkia Kruje	51
34	Bashkia Kolonje	50
35	Dr.Qend. Op.Kujd.Shend.	0
36	Bashkia Devoll	0
37	Bashkia Skrapar	0
38	Bashkia Vlore	0,0
39	Bashkia Selenicë	0
40	Ministria e Kultures	0
41	AZHBR	43,25
42	Drejtoria e Sherb.Qeveritare	0
43	Q. Spitalore Vlore	0
44	Bashkia Malesia e Madhe	0
45	Universiteti i Tiranes	67
46	Ndermarrja e Trajt. Stud 2	0
47	Bashkia Ura Vajguore	0,0
48	Bashkia Mirdite	0
49	Radio-Televizioni Shqiptar	0,0
50	Bashkia Tropoje	0
51	Spitali Shefqet Ndroqi Tirane	0
52	Bashkia Korce	0
53	Drejtoria e Rezervave	0
54	Spitali I Traumes Tirane	50,6
55	SHISH	79,7
56	Alb Gaz sha	0
57	Ujesjelles Kanalizime Shkoder	0
58	Ujesjelles Kanalizime Pogradec	0
59	Bashkia Divjakë	0
60	Bashkia Pogradec	0
61	Bashkia Durres	0,00
62	Instituti I Statistikave	0
63	Sha OST Tirane	0
64	QSU Nene Tereza	0
65	Spitali Rajonal Kukes	0
66	Ujesjelles Kanalizime Tirane	0
67	Agro Kredit	0
68	Sh.a Kesh Tirane	65
69	Fondi i Sg. Kujdesit Shendetesor	0
70	Ministria e Bujqesise & Zhvill. Rural	0

Burimi: Përpunuar nga KLSH (2020)

Në vitin e kaluar institucione më të mëdha se 100,000 lekë kanë qenë 58, ndërsa në institucione.

Bazuar në rezultatet e deklaruara në auditimet kryera përgjatë vitit 2019 për 129 njësitë e audit konstatuar dëm ekonomik në vlerën totale **908 milion lekë**, pra 3,424 milion lekë më pak se një numrit të gjetjeve, për vitin 2019 janë konstatuar 8,593 gjetje të konstatuara, dhe 8,314 rekom paraqiten:

Tabela, vlera e dëmit në nivel total për një periudhë 8 vjeçare, shprehur në 000/lekë me MIE

Gjetjet	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
---------	------	------	------	------	------	------	------	------

Totali (në vlerë)	3.199.964	4.321.991	20.138.457	68.789.045	2.111.308	7.848.500	4.332.463	908.022
Totali (në numër)	4.698	3.556	4.441	4.186	9.421	6.286	9.368	8.593
Numri i audituesve	391	387	351	352	386	400	429	428

Burimi i të dhënave: DH/AB përpunuar grupi i auditimit

Për sa më sipër rezulton se në shkallë sistemi, gjetjet e vitit 2019 rezultojnë më të ulëta në 8 viter konstatuar sipas fushave, konstatohet se 29% e vlerës është konstatuar në fushën e tatimeve, taksa konstatuar në fushën e prokurimit publik, 20% në fusha të tjera, 11% është konstatuar në fushën e fushën e koncesioneve, ankandeve, 6% në fushën e privatizimit, 1% në sigurime shoqërore e shë pronës dhe 1% në kreditime/subvencione. Më hollësisht:

Gjetjet sipas fushave

Gjetjet	Sistemi i prokurimeve, blerjeve & investimeve	Sistemi i pagesave, shpërblime, trajtime, komisione.	Fondet e sig.shoq, sig.shendetesore, përkujdesje shoqërore	Sistemet e tatimeve, taksave, doganave	Sistemet e administrimit pronës, pasurisë	Sistemet e privatizimit, shitjes, qiradhënies	Sistemet e koncesioneve, ankandeve	Sistemet e legalizimeve, kthimit
Në vlerë (000 lekë)	191766	102258	9661	260322	9615	55183	90039	29
Në numër	1018	889	49	698	1100	514	112	6

Burimi: Përpunuar nga KLSH (2020)

Nëse i referohemi të dhënave të raportuara nga KLSH për veprimtarinë audituese përgjatë vitit 2019 parregullsi dhe shkelje financiare, në të ardhurat dhe në shpenzimet e kryera, me dëm ekonomik rreth 130,511,594 mijë lekë, dhe shkelje të disiplinës financiare me ndikim negativ në performancën e subjekteve të ndërmarrjes me efekt negativ ekonomik nga KLSH, krahasuar me njësitë e auditit të brendshëm në poshtë:

Fusha e parregullsisë të identifikuar gjetjet me impakt financiar	NJAB	KLSH		
		Parregullsi dhe shkelje financiare, në të ardhura dhe shpenzime me dëm ekonomik	Shkelje të disiplinës financiare me ndikim negativ	Total
Sistemet e tatimeve, taksave, doganave	260,322	1,073,164	45,434,873	46,508,037
Prona, qeradhënie dhe koncesione, urbanistika, subvencione	162,432	20,640,915	501,471	21,142,386
Paga, sigurime dhe shpërblime	111,919	8,028	348,911	356,939
Prokurime, blerje & investimeve, shpenzime operative	191766	2,095,002	74,821,940	76,916,942
Te tjera	181,580	3,487,667	9,404,498	12,892,065
Total	908,022	27,304,777	130,511,594	157,816,371

Burimi: Përpunuar nga KLSH (2020)

Gjatë vitit 2019 janë konstatuar 3 raste për investigim të mëtejshëm nga njësi të specializuara, krahasuar me:

INSTITUCIONI	Subjektet ku janë konstatuar parregullsitë	Shkresa Referuese (nr. datë)	Natyra e parregullsisë ose veprime që përbëjnë vepër	Autoriteti ku janë dërguar praktikant për ndjekje

			penale	
BASHKIA KUKES	Drejtoria e Finances dhe Buxhetit	Shkresa nr.		Ministria e
MINISTRIA E BRENDSHME	Qendra Kombëtare e Pritjes së Azilantëve në Babrru	Shkresa nr. 10358/15,	Shpërdorim detyre dhe	Drejtoria Qëndrore e
SHERBIMI	ZVP Lushnje	Shkresa nr	keqmenaxhim i	Ministria e

Burimi: DH/AB (2020)

Kriteri: Ligji 10296 dt.8.7..2010 i ndryshuar; Manuali i Auditit të Brendshëm

Impakti Opinioni i dhënë në Raportin vjetor të KBFP nga DH/AB i cili do të paraqitet nga Ministri i Financave është i bazuar mbi një analizë sipërfaqësore duke lënë të pa trajtuar çështjen e efikasitetit dhe karakteristikave të tyre (njësi qendrore, vendore apo të pavarura) bazuar në numër gjetjesh kur nga auditimi i jashtëm (KLSH). Kjo do të shërbente si një instrument sinjalizues për mungesën e kompetencës së NjAB-ve dhe rrjedhimisht dhënien e rekomandimeve për përmirësimin e sistemit 18, pika 3

Shkaku: Formalizëm dhe analiza jo të plotë për adresim të drejtë të problematikës nga DH/AB

Rëndësia: E lartë

6. Vlerësimi i jashtëm i cilësisë së aktivitetit të NjAB

Situata: Struktura përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm (DH/AB), është organi përgjegjës për monitorimin dhe vlerësimin në mënyrë periodike të veprimtarisë së njësive të auditimit të brendshëm. Vlerësimi i jashtëm i cilësisë synon të ndihmojë njësitet e auditimit të brendshëm, për të kryer veprimtarinë e tyre në përputhje të plotë me standardet, duke identifikuar dobësitë dhe adresuar risqet që kërcënojnë arritjen e objektivave të auditimit. Këto kontrole kryhen bazuar në Standardet e Auditimit të Brendshëm, si Standardi 1312 *Vlerësimet e jashtme duhet të kryhen të paktën një herë në 5 vjet nga një vlerësues i kualifikuar dhe i pavarur ose nga një skuadër vlerësuesish nga jashtë organizatës dhe Standardet Ndërkombëtare të Auditit të Brendshëm të IIA të cilat përkufizojnë se çdo NJAB duhet të kenë në vlerësim të jashtëm të cilësisë të paktën një herë në 5 vjet nga një shqyrtues i kualifikuar i pavarur jashtë organizatës.*

Sipas Urdhrit të Ministrit të Financave nr. 22 datë 06.03.2017, është miratuar Metodologjia e Vlerësimit të Jashtëm të Cilësisë për Auditimin e Brendshëm në Sektorin Publik, mbi bazën e të cilit kryhen procedurat e vlerësimit të jashtëm. Drejtoria e Harmonizimit të Auditit të Brendshëm nuk disponon të dhëna historike të vlerësimeve të kryera më parë, sipas kërkesave të përcaktuara në Metodologjinë e miratuar. Sipas raportimeve të bëra rezultojnë se

Nr	Viti 2018	Opinionimi i Përgjithshëm	Viti 2019	Opinionimi i Përgjithshëm
1	Bashkia Gjirokastrë	Portokalli	Ministria e Kulturës	Portokalli
2	Shoqëria e Parë Financiare (F.A.F)	Portokalli	Ministria e Financave dhe Ekonomisë	Jeshil

3	Ministria e Brendshme	Verdhë	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	Verdhe
4	Ministria e Mbrojtjes	Verdhë	Bashkia Vlorë	
5	Ministria e Drejtësisë	Kuqe	Bashkia Devoll	Portokalli
6	Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme	Jeshil	Bashkia Sarandë	
7	Ministria e Turizmit dhe Mjedisit	Verdhë	Bashkia Pogradec	Portokalli
8	Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	Verdhë	Bashkia Shijak	Kuqe
9	Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë	Verdhë	Bashkia Tropojë	Portokalli
10	Spítali Rajonal Vlorë	Kuqe	Bashkia Kruje	Portokalli
11			Instituti i Sigurimeve Shoqërore	Portokalli
12			Zyra Qendrore e Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme	Portokalli
13			Shërbimi Social Shtetëror	Verdhë
14			OSHE	Verdhë
15			KESH	Verdhë

Për vitin 2019, Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm vlerësoi në total 15 njësi të auditimit të brendshëm (3 Ministri Linje, 3 Institucione Qendrore, 7 Bashki dhe 2 Shoqëri Aksionere. Edhe për këtë vit nuk dokumentohet se si është bërë përzgjedhja e subjekteve për vlerësim të cilësisë. Megjithatë konstatohet një rritje e numrit të monitorimeve theksojmë se mbetet shumë për të bërë që të arrihet mbulimi i duhur për strukturat e AB. Duhet të kihet kujdes në emërtimin e subjekteve të raportuara në Raportin Vjetor.

Kriteri:

Manuali i vlerësimit të jashtëm të cilësisë, Manuali i Auditimit të Brendshëm, Ligji i Auditit të Brendshëm. Në bazë të manualit të vlerësimit të jashtëm lidhur me planifikimin e njërive të përzgjedhura përcaktohet se: “Struktura përgjegjëse e harmonizimit për auditimin e brendshëm përgatit programin vjetor të vlerësimit të jashtëm të cilësisë:

- në bazë të frekuencës, të paktën njëherë në 5 vjet;
- në bazë të një procesi të përzgjedhjes nga vlerësimi i riskut;
- në bazë të ankesave;
- në bazë të çështjeve të ngritura në media ose;
- me kërkesë të vetë njërive të auditimit të brendshëm.

Struktura për harmonizimin e auditimit të brendshëm përditëson çdo vit regjistrin e vlerësimit të jashtëm të cilësisë së NJAB-ve, në të cilin të përfshihen të dhëna, lidhur me: Numrin e subjekteve; Statusin organizativ të NJAB-së, Brenda njësisë publike; Nivelin e riskut; Frekuencën e kryerjes së vlerësimeve të jashtme; Nivelin e kualifikimit të stafëve të NJAB-ve, Numrin e rekomandimeve të dhëna NJAB-ve për përmirësim; Vlerësimet e jashtme të kryera nga KLSH-ja, apo vlerësues të kualifikua të pavarur jashtë njësisë;

Niveli i riskut të vlerësuar sipas faktorëve të analizuar, do të përcaktojë njësitë e auditimit që do t'i nënshtrohen vlerësimit të jashtëm të cilësisë, në periudhën e programuar, por pa u shmangur nga respektimi i afatit të standardit (jo më pak se njëherë në 5 vjet).

Impakti: DH/AB si organi përgjegjës për monitorimin dhe vlerësimin në mënyrë periodike të veprimtarisë së NJAB në përputhje me standardet ndërkombëtare të miratuara gjatë vitit 2019 duhej të kishte vlerësuar jo më pak se 25 NJAB që të sigurohet mbulimi i nevojshëm për vlerësim cilësie nga ana e DH/AB.

Shkaku: Mungesë e kapaciteteve për të realizuar konform ligjit vlerësimin e jashtëm të cilësisë, rrjedhimisht pamundësi e arritjes së përmbushjes së objektivit prej 25 vlerësime të jashtme të cilësisë të vendosur në pikën 7.2.1 të Manualit të AB.

Rëndësia E lartë

:

7. Mbi problematikat e konstatuara në procesin e njohjes së certifikatave ndërkombëtare të AB

Situata: Ligji nr. 114/2015 datë 15.10.2015 "Për Auditin e Brendshëm në Sektorin Publik", në nenin 19 "Certifikimi i audituesve të brendshëm" ka përcaktuar se "1. Certifikimi i audituesve të brendshëm organizohet nga struktura përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm, sipas procedurës së miratuar me urdhër të Ministrit të Financave. 2. Të drejtën për të aplikuar në procesin e certifikimit e kanë individët e klasifikuar në shkronjën "ç", të pikës 2, të nenit 11, të këtij ligji. 3. Individët, që zotërojnë një certifikatë profesionale, të njohur ndërkombëtarisht, në fushën e auditimit të brendshëm, i nënshtrohen një procedure specifike certifikimi, të përcaktuar në urdhrin e nxjerrë sipas pikës 1 të këtij neni".

Rregullorja e Trajnimit të Vijueshëm Profesional të Audituesve të Brendshëm në Sektorin Publik, miratuar sipas urdhrit nr. 3, datë 08.01.2016 të Ministrit të Financave:

Neni 9 "Kriteret dhe procedurat e regjistrimit të kandidatëve", pika 2 përcakton se:

" Të drejtën për të aplikuar në procesin e certifikimit e kanë punonjësit që plotësojnë kriteret e përcaktuara në ligjin e AB në sektorin publik si më poshtë:

Të kenë diplomë universitare të nivelit të dytë në shkencat ekonomike, juridike dhe disiplina të tjera, sipas nevojave të sektorit që auditohet;

Të kenë përvojë pune 3 vjet në profesion;

Të jetë i punësuar në njësitë e auditimit të brendshëm në sektorin publik...

Neni 19 "Certifikimi i audituesve të brendshëm"

1. Certifikimi i audituesve të brendshëm organizohet nga struktura përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm, sipas procedurës së miratuar me urdhër të Ministrit të Financave.

2. Të drejtën për të aplikuar në procesin e certifikimit e kanë individët e klasifikuar në shkronjën "ç", të pikës 2, të nenit 11, të këtij ligji.

3. Individët, që zotërojnë një certifikatë profesionale, të njohur ndërkombëtarisht, në fushën e

auditimit të brendshëm, i nënshtrohen një procedure specifike certifikimi, të përcaktuar në

urdhërin e nxjerrë sipas pikës 1 të këtij neni.

Nenit 11, pika 2, shkronja "ç"

ç) punonjësi, që nuk zotëron certifikatën si "Auditues i brendshëm", por ka përvojë pune 3 vjet në profesion, punësohet në njësinë e auditimit të brendshëm dhe gjatë 2 viteve të para punon nën mbikëqyrjen e eprorit të drejtpërdrejtë. Brenda kësaj periudhe ky punonjës duhet t'i nënshtrohet detyrimisht procedurës së certifikimit si "Auditues i brendshëm". Në rast se brenda këtij afati punonjësi nuk certifikohet si "Auditues i brendshëm", punonjësit i ndërpriten marrëdhëniet e punës në njësinë e auditimit të brendshëm, të cilat konsiderohen se janë ndërprerë për shkak të këtij ligji. Për sa më sipër, konstatohet se për punonjësit që aplikojnë të certifikohen si auditues të brendshëm si kriter kërkohet që të jenë punonjës të auditit të brendshëm në sektorin publik, në një kohë ku për njësimin e certifikatave ndërkombëtare nuk shikohet plotësimi i këtij kriteri, duke cënuar kushtet e barazisë për pajisjen me certifikatën e auditit të brendshëm në sektorin publik. Vlerësimi i kriterëve për personat që kërkojnë të certifikohen do të jetë në fokus të auditimit të rradhës për sa kohë që procesi sapo ka nisur (2020)

1. Gjatë periudhës objekt auditimi, nëpërmjet shkresës nr.8174 prot, datë 06.05.2019 është bërë kërkesë me subjekt "Kërkesë për njohje të certifikatës profesionale ndërkombëtare CIA" [redacted], drejtuar Drejtorisë së Harmonizimit për Auditimin e Brendshëm, Ministria e Financave.

Bashkangjitur kësaj kërkesë për aplikim janë paraqitur dokumentet si mëposhtë:

- a. *Certifikatën e Kualifikimit Profesional të marrë jashtë vendit CIA, fotokopje e përkthyer dhe e noterizuar (4 faqe).*
- b. *Programin e Certifikimit CIA të IIA-së, fotokopje e përkthyer dhe e noterizuar (22 faqe).*
- c. *Dokument Identifikimi (1 faqe).*
- d. *Diplomë e Universitetit të Tiranës, dega Financë-Kontabilitet (Sistemi 4-vjecar) (1 faqe).*

Nëpërmjet shkresës nr.8174/1 prot, datë 31.05.2019 është bërë "Kthim Përgjigje", ku i kërkohet aplikueses që të tërheq dosjen, dhe të pajisë dokumentat me vulë apostile, sipas përcaktimeve të pikës 4, të nenit 21 "Procedura e njohjes së certifikatës profesionale ndërkombëtare".

Nëpërmjet shkresës nr.8174/2 prot, datë 01.07.2019 "Kërkesë për njohje të certifikatës profesionale ndërkombëtare CIA", është bërë sqarimi nga [redacted], se pasi ka paraqitur pranë Ministrisë për Evropën dhe Punët e Jashtme dosjen, e cila është kthyer mbrapsht nga ky institucion me arsyetimin se *Certifikata CIA dhe Programi i Certifikimit CIA i IIA, nuk janë objekt legalizimi me vulë apostile*. Gjithashtu për vulën apostile është kontaktuar edhe "The Institute of Internal Audits" (IIA), ku përgjigja e tyre me shkrim ka qenë që nuk mund të lëshojmë vulë apostile mbi certifikatën por mund t'ju mundësojmë letër verifikimi të certifikatës së noterizuar. Dhe nëpërmjet kësaj shkrese është bërë ri-kërkesë për aplikim për njohjen e certifikatës.

Nëpërmjet shkresës nr.8174/3 prot, datë 07.08.2019 "Kërkesë për njohje të certifikatës profesionale ndërkombëtare CIA", është bërë kërkesë për tu njoftuar në lidhje me vendimin e komisionit KKAB, sepse ka kaluar afati 20 ditore pune që komisioni të shprehej me vendim në lidhje me kërkesën e bërë për njohjen e

certifikatës profesionale ndërkombëtare.

Nëpërmjet shkresës nr.8174/4 prot, datë 08.08.2019 "Kthim përgjigje" është dhënë përgjigje shkresës nr.8174/3 prot, datë 07.08.2019, ku komisioni pasi administrojë dokumentacionin e paraqitur me shkresës nr.8174/2 prot, datë 01.07.2019, shqyrtoji përmbajtjen e tij dhe me Vendimin nr.36, datë 05.07.2019 vendosi:

Të kërkoji informacion zyrtar nga Albanian Institute of Auditors për afatin e vlefshmërisë së certifikatës nr.14519 të Znj. Dallandyshe Cela lëshuar nga IIA (Shtator 2016), programin e këtij niveli certifikimi, si dhe shpjegime cfarë nënkupton afati i përkohshëm i kësaj certifikate"

Me shkresën nr.12880, datë 05.07.2019 "Kërkesë për Informacion", drejtuar Albanian Internal Auditors është kërkuar pajisja me informacionin e sipërcituar (Kryetarja e KKAB është pjesë e Bordit të Albanian Internal Auditors). Në vijim, Albanian Internal Auditors me shkresën nr.12880/1, datë 16.07.2019 "Kthim Përgjigje", ka përcjellë informacionin e kërkuar nga KKAB dhe ky i fundit do të shprehet me vendim në mbledhjen e tij më të afërt.

Nëpërmjet shkresës nr.12880/1, datë 16.07.2019 "Kthim Përgjigje" është shprehur se: "Për të mbajtur aktiv statusin e certifikatës, çdo profesionist i certifikuar duhet të fitojë dhe raportojë tek IIA 40 orë kreditë CPE, përfshirë 2 orë trajnim mbi etikën. Ky raportim duhet të bëhet brenda datës 31 Dhjetor të çdo viti. Nëse një i certifikuar dështon në plotësimin e raportimit brenda afatit të CPE-ve të kërkuara, statusi i certifikatës bëhet "jo-aktiv" dhe certifikata nuk mund të përdoret derisa të plotësohen kërkesat. Nëse statusi i certifikatës qëndron "jo-aktiv" për më shumë se 12 muaj për shkak të mosraportimit, të certifikuarit i caktohen penalitete për riaktivizimin e certifikatës. Është dhënë edhe ëbsit i IIA, për informacione më të detajuara.". Nëpërmjet shkresës nr.12880/1, datë 16.07.2019 "Dërgohet vendimi i komisionit", është përcjellë Vendimi Nr. 37, datë 06.09.2019 i KKAB.

KKAB në Vendimin Nr.37, datës 16.07.2019, Protokolluar nr.16208 prot, datë 10.09.2019) vendosi që:

1. Rrëzimin e kërkesës [REDAKTUAR] dhe mosnjohjen e certifikatës profesionale ndërkombëtar "Certified Internal Auditor" (CIA) të lëshuar nga Instituti Global i Audituesve të Brendshëm, sipas arsytimit bashkëlidhur kësaj vendimi.
2. Ky vendim i komunikohet kërkueses [REDAKTUAR] dhe strukturës përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm.

Vendimi nuk ka qënë unanim.

Nëpërmjet shkresës nr.16749, datë 19.09.2019 me subjekt "Ankesë për mosnjohje nga Komisioni i Kualifikimit të Audituesve të Brendshëm në sektorin publik (KKAB) të certifikatës profesionale ndërkombëtare- CIA, dhënë nga IIA", i është drejtuar [REDAKTUAR].

Nëpërmjet shkresës nr.16749, datë 19.09.2019 është dërguar pranë KKAB për të vlerësuar ankimimin nr.16749, datë 19.09.2019.

KKAB në Vendimin Nr.38, datës 03.10.2019, protokolluar nr.17971 prot, datë 08.10.2019) vendosi që:

1. Të konsiderojë si të pambështetur shkresën nr.16749/1, datë 27.09.2019 të

strukturës përgjegjëse të harmonizimit për auditimin e brendshëm, për rivlerësimin e vendimit nr.37, datë 06.09.2019 "Për mosnjohjen e certifikatës "Auditues i Brendshëm i Certifikuar" (CIA) të lëshuar nga Instituti Global i Audituesve të Brendshëm", për shkak se nuk ka bazë të mjaftueshme ligjore dhe faktike për rishikimin e vendimit nr.37, datë 06.09.2019.

2. Ky vendim i komunikohet kërkueses [REDAKTUAR] dhe strukturës përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm.

Nga verifikimi në ëbsite të ILA, nga grupi i auditimit rezulton se [REDAKTUAR] [REDAKTUAR] zotëron certifikatën ndërkombëtare të Audituesit të Brendshëm të certifikuar. Qendrimi i KKAB në lidhje me njohjen e certifikatave ndërkombëtare në gjykimin e grupit të auditimit është i pajustifikuar dhe i paargumentuar ligjërisht.

Kriteri:

Rregullorja e Trajnimit të Vijueshëm Profesional të Audituesve të Brendshëm në Sektorin Publik, miratuar sipas urdhrit nr.3, datë 08.01.2016 të Ministrit të Financave: Ligji

Neni 9 "Kriteret dhe procedurat e regjistrimit të kandidatëve", pika 2 përcakton se:

" Të drejtën për të aplikuar në procesin e certifikimit e kanë punonjësit që plotësojnë kriteret e përcaktuara në ligjin e AB në sektorin publik si më poshtë:

- a) Të kenë diplome universitare të nivelit të dytë në shkencat ekonomike, juridike dhe disiplina të tjera, sipas nevojave të sektorit që auditohet;
- b) Të kenë përvojë pune 3 vjet në profesion;
- c) Të jetë i punësuar në njësitë e auditimit të brendshëm në sektorin publik...

Neni 21 "Procedura e njohjes së Certifikatës Profesionale Ndërkombëtare", përcakton se:

1) Njohja zyrtare e certifikatës profesionale në fushën e auditimit të brendshëm, bazohet në parimin e ngjashmërisë së programeve/moduleve profesionale të trajnimit të kryer nga aplikantët jashtë vendit në masën 75%, me programin/modulet e certifikimit të audituesve të brendshëm në sektorin publik, të miratuar nga Komisioni.

2) Baza e vlerësimit të programeve dhe kurseve profesionale të kryera jashtë vendit në fushën e auditit të brendshëm janë programet/modulet e trajnimit, koha e studimit, si dhe kualifikimet që përcaktohen nga kuadri ligjor i vendit të origjinës, krahasuar me kuadrin ligjor dhe nënligjor shqiptar.

3) Struktura përgjegjëse për harmonizimin e auditit të brendshëm, në përputhje me kërkesat e akteve ligjore në fuqi, me bashkëpunim me Komisionin, ndjek procedurat e njohjes së certifikatave profesionale ndërkombëtare në fushën e auditimit të brendshëm të individëve që i zotërojnë ato, sipas kriterëve

4) Dokumentat e përcaktuara në pikën ii) dhe iii) të gërmës b) të këtij neni, duhet të jenë origjinale ose fotokopje e noterizuar, si dhe të jenë të legalizuara me vulë apostule ose nga Ambasada Shqiptare në vendin e huaj ose nga Ministria e Punëve të Jashtme të Shqipërisë.

5) Komisioni pasi shqyrton dosjen merr vendim për njohjen e certifikatës profesionale ndërkombëtare ose mund të vendosë t'ia kthejë dosjen aplikantit për plotësime të nevojshme, brenda 20 ditëve pune nga vendosja në dispozicion e dosjes

së aplikantit.

Impakti: Paqartësi procedurale lidhur me njëhësimin e certifikatës ndërkombëtare si auditues i brendshëm, shoqëruar me standarde të ndryshme lidhur me njohjen apo mosnjohjen

Shkaku: Kryerja e analizës së fakteve të paraqitura nga kandidati në mënyrë jo të drejtë

Rëndësia: E lartë

Observacioni i Subjektit

Pas dërgimit të konkluzioneve dhe rekomandimeve lidhur me aktivitetin e Drejtorisë së Hramonizimit AB, subjekti i audituar ka paraqitur observacione dhe komente si më poshtë vijon: Përsa i përket Rekomandimit nr 1, rekomandimi është pranuar dhe ka filluar të zbatohet Përsa i përket Rekomandimit nr 2 DH/AB është shprehur se ka të dhëna të sakta në lidhje me shtrirjen e shërbimit të auditit të brendshëm, si dhe ka realizuar një analizë të plotë në shkallë sistemi gjatë përgatitjes së bazës nënligjore, por nga grupi i auditimit duhet të merret në konsideratë që çdo vit kalendarik ka ndryshime strukturore të njësisve publike (shkrije ose krijim njësisish të reja). Rekomandimi pranohet dhe ka filluar të zbatohet

Përsa i përket Rekomandimit nr 3 rekomandimi është pranuar dhe ka filluar të zbatohet

Përsa i përket Rekomandimit nr 4 DH/AB është shprehur se në zbatim të gërmës “a” të nenit 24 të ligjit nr.114, datë 22.10.2015 “Për auditimin e brendshëm në sektorin publik”, DH AB çdo vit kalendarik, në funksion të hartimit të Planit të Konsoliduar Strategjik dhe Vjetor të veprimtarive të NJAB-ve, gjatë fazës dhe procesit të hartimit të Planit të Konsoliduar respektiv ka kryer monitorimin dhe vlerësimin e këtyre planeve, ku krahas dokumentimit dhe identifikimit korrekt të çështjeve që lidhen me këto procedura, ndërmjet të tjerave ka konstatuar se disa Njësi të Auditimit të Brendshëm nuk kanë qënë në nivelin e kërkuar në drejtim të respektimit të standardeve që lidhen me hartimin dhe miratimin e këtyre planeve.

Rekomandimi pranohet dhe ka filluar të zbatohet

Përsa i përket Rekomandimit nr 5 4 DH/AB është shprehur se Opinioni i DH AB lidhur me vlerësimin e efektivitetit të NJAB mbështetet në: “Metodologjinë për monitorimin e performancës së sistemit të kontrollit të brendshëm të njësisve publike”, miratuar me Urdhër nr.117, datë 01.04.2019 të Ministrit të Financave e cila ndër të tjera përcakton pikëzimin dhe llogaritjen e treguesve kryesorë dhe të performancës së NJAB. Performanca e strukturave të AB matet me tregues specifikë që shërbejnë për të vlerësuar arritjen e objektivave strategjike dhe operacionale të NJAB dhe referenca e përdorur nga grupi i auditimit për vlerësim bazuar në nivelin, shkallën dhe masën e gjetjeve të konstatuara pranë strukturave të audituara nuk është e bazuar në kuadrin rregullator dhe metodologjik të miratuar.

Standardet Ndërkombëtare për praktikën profesionale, miratuar Urdhrin nr.40, datë 08.05.2017 të Ministrit të Financave, që vendosin bazën për vlerësimin e performancës së auditimit të brendshëm ndër të tjera më specifikisht në paketën e Standardeve të Performancës lidhur me efektivitetin e veprimtarisë së NJABë në asnjë rast nuk përcaktojnë numrin e gjetjeve si kriter për vlerësimin e performancës së auditimit të brendshëm. Rekomandimi pranohet pjesërisht dhe ka filluar të zbatohet

Përsa i përket Rekomandimit nr 6 rekomandimi është pranuar dhe ka filluar të zbatohet

Përsa i përket Rekomandimit nr 7 DH/AB është shprehur se në lidhje me këtë rekomandim DH/AB do t'i drejtohet Ministrit të Financave dhe Ekonomisë për marrjen e mendimit për vendimin e KKAB dhe se si do të procedohet më tej.

Nsërkohë për këtë çështje kanë ardhur observime të KKAB, ku cilësohet ndër të tjera: “Në rast se grupi i auditimit vlerëson se parashikimet e akteve ligjore ose nënligjore për ligjin “Për auditimin e brendshëm në sektorin publik” mund të krijojnë hapësira për mosrespektim të barazisë, atëherë grupi i auditimit mund të paraqesë rekomandime për ndryshime të këtyre akteve. Problematikat

që konstatohen në mënyrën e formulimit të akteve nënligjore, vlerësojmë se nuk mund të shërbejnë për të ngarkuar me përgjegjësi funksionarët publik. Krahasimi që bëhet me vendimarrjet e mëparshme nuk i shërben dhënies së një konkluzioni të drejtë pasi nuk i referohet rasteve specifike dhe nuk argumenton nëse këto raste përfshihen brenda periudhës kohore të objektit të auditimit.”

Qëndrimet e Audituesve Shtetërorë të KLSH: Në trajtimin e bërë lidhur me kërkesën e ardhur për njohje certifikate, kemi konstatuar inkosistencë në mënyrën se si lexohet dhe zbatohet kuadri rregullativ. Fakti që lloji i certifikatave ndërkombëtare që mund të njihen nuk është ërcaktuar në ligj, nuk do të thotë që KKAB si një institucion me integritet profesional të lartë të ketë qasje të pa standartizuar. Për të mos u ndalur në argumenta dhe kundërargumenta që nuk e ndihmojnë vendimarrjen e drejtë, pyetja që shtohet në këto raste është se nëse për KKAB nuk është e vlefshme certifikata e audituesit të brendshëm të lëshuar nga IAL, cila është ajo certifikatë ndërkombëtare që i përshtatet më mirë kurikulës në Shqipëri?

Në gjykimin tonë, saktësimi i kuadrit rregullator është njëra anë, por nuk justifikon as vendimarrjen për njohjen e “certifikatave” nga trajnimet e Bankës Botërore, dhe as vendimin e mosnjohjes për certifikatën ndërkombëtare të lëshuar nga IAL.

Në gjykimin tonë, Ministri i Financave dhe Ekonomisë është përgjegjës për analizimin e vendimarrjeve për këto certifikata dhe saktësimin e llojit të certifikatës të vlefshme për njohje në mënyrë që vendimarrja të mos jetë selektive dhe rast pas rasti. Në këtë linjë, e nevojshme është edhe vlerësimi i përgjegjësive individuale të KKAB.

III.2 AUDITIM MBI DREJTORINË E HARMONIZIMIT TË MENAXHIMIT FINANCIAR DHE KONTROLLIN

1. Mbi nivelin e raportimit të njësive publike pranë DH/MFK është i ulët dhe nuk përfshin përveç të tjerave shoqëritë aksionere, organizatat jofitimprurëse, autoritete të përbashkëta (kjo pas ndryshimeve ligjore të Ligjit nr.110/2015) megjithëse ato vijojnë të raportojnë mbi sistemet e auditit të brendshëm pranë DH/AB

Situata: Referuar Ligjit nr.10296, datë 08.07.2010 ndryshuar me Ligjin

nr.110/2015, datë 15.10.2015, neni 3 “Fusha e Zbatimit të Ligjit” cilëson “Ky ligj zbatohet në njësitë publike, ku, sipas këtij ligji, përfshihen: 1. Njësitë e qeverisjes së përgjithshme. 2. Shoqëritë tregtare, organizatat jofitimprurëse dhe autoritetet e përbashkëta, të cilat zotërohen, kontrollohen, financohen ose garantojnë financiarisht nga një njësi e qeverisjes së përgjithshme. 3. Njësi të tjera që shpenzojnë fonde publike, sipas një marrëveshjeje ndërkombëtare”, ndërkohë me ndryshimet neni 18 (pika 1) i tij përcakton se vetëm “Nëpunësi autorizues i njësisë publike, sipas pikës 1, të nenit 3, të këtij ligji, në bazë të vetëvlerësimeve, depoziton te titullari i njësisë publike dhe nëpunësi i parë autorizues një deklaratë dhe raportin përkatës për cilësinë dhe gjendjen e sistemeve të kontrollove të brendshme të njësisë publike që mbulon, për vitin e mëparshëm, jo më vonë se fundi i muajit shkurt të vitit aktual. Për të realizuar detyrimin e tij, nëpunësi autorizues i njësisë publike duhet të zbatojë një sistem të brendshëm raportimi për të marrë informacion nga njësitë e varësisë, për të mbështetur deklaratën”, pra janë përjashtuar nga përgjegjësia për përgatitjen e pyetësorëve të vetëvlerësimit dhe raportit të sistemeve të kontrollit të brendshëm, si dhe dorëzimin e tyre tek nëpunësi i parë autorizues, **njësitë publike të përfshira në pikën 2, dhe 3 të nenit 3:** Shoqëritë tregtare, organizatat jofitimprurëse dhe autoritetet e përbashkëta, të cilat zotërohen, kontrollohen, financohen ose garantojnë financiarisht nga një njësi e qeverisjes së përgjithshme si dhenjësi të tjera që shpenzojnë fonde publike, sipas një marrëveshjeje ndërkombëtare”. Raportimi pranë Nëpunësit të Parë Autorizues dhe DH/MFK, kufizohet vetëm tek njësitë e qeverisjes së përgjithshme, në ndryshim me ligjin e auditimit të brendshëm ku fusha e zbatimit dhe raportimi pranë DH/AB është e njëjtë. Në sistemin e thesarit operojnë mbi 1400 ente publike, ndërkohë kufizimi i dërgimit të pyetësorëve vetëm në 150 njësi, reflekton një nivel mbulimi me monitorim shumë të ulët duke vënë në diskutim gjithë raportin mbi sistemet e kontrollit të brendshëm të përgatitur nga DH/MFK. Gjithashtu konstatohet se raportimin mbi sistemet e kontrollit të brendshëm nuk e bëjnë shoqëritë aksionere dhe organizatat jofitimprurëse, njësi të cilat raportojnë mbi sistemet e auditit të brendshëm megjithëse ky është koponent i sistemeve të kontrollit. Megjithë këmbënguljen e KLSH, për disa vite rresht, konstatohet se entet ku është dërguar shkresa për pyetësorin e vetëvlerësimit si dhe niveli i përgjigjeve mbetet larg asaj që quhet mbulim për dhënie opiniononi, fakt që tregon mos vlerësim të situatës edhe pse janë vënë në dijeni që nuk reflekton nivelin real të sistemeve. Nga analiza e listës së subjekteve të cilave ju është dërguar pyetësori konstatohet se kemi edhe njësi varësi të strukturave qendrore, fakt që sjell numër më të kufizuar të enteve mbi të cilat është bazuar vlerësimi i sistemeve të kontrollit të brendshëm në vend. Pra raportimi është rezultat më pak gjithëpërfshirës. Nga ana tjetër rakordimi i raportimit të dy strukturave pjesë të DH/KBFP, i munguar deri tani reflekton një raportim mbi situatën e kontrollit të brendshëm, bazuar në raportime të strukturave

<u>Kriteri:</u>	tëndryshme, duke sjellë një raportimin vjetor të KBFP me pamje jo të plotë dhe gjithëpërfshirëse për përgjithësimet në nivel kombëtar. Neni 3 i ligjit nr. 110/2015, datë 15.10.2015 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin”
<u>Impakti:</u>	Raporti vjetor i KBFP nuk është përfaqësues i sektorit publik sipas kërkesave të nenit 3 pika 1, pasi të dhënat e përpunuara bazohen vetëm tek një numër i vogël njësisish. Ka mos rakordim të strukturave që raportojnë sistemet MFK dhe AB.
<u>Shkaku:</u>	Ndryshimi ligjor duke hequr nga përgjegjësia për raportimin pranë NPA të pyetësorëve dhe raporteve të MFK për njësitë e pikës 2 & 3 të nenit 3 të ligjit të MFK.
<u>Rëndësia:</u>	E lartë

2. Raportimi bazuar në të dhënat vetëm të pyetësorëve të vetëvlerësimit, nuk reflekton situatën reale të sistemeve të kontrollit në njësitë publike. Pyetësorët e vetëvlerësimit mbartin si gabime njërzore si deklarime të pasakta të cilat jo vetëm nuk kontrollohen por as nuk ndëshkohen në rastin kur ato evidentohen. Nga testimi i bërë nga KLSH për të paktën 20% të njësive të vetëqeverisjes vendore të raportuara në Raportin Vjetor, konstatuam devijacione materiale.

Situata: Pyetësori i vetëvlerësimit KBFP është miratuar me urdhër nr. 117, datë 01.04.2019 të Ministrit të Financave dhe Ekonomisë. DH/MFK ka kryer njoftimin e 150 njësive publike për dorëzimin e tij pranë nëpunësit të pare autorizues sipas ligjit “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin”. Ndryshimi i pyetësorit nuk është shoqëruar me rishikim të manualit të MFK miratuar me urdhrin nr. 108 datë 17.11.2016, me qëllim përshtatjen e tij me ndryshimet në mënyrën e vlerësimit të sistemeve të kontrollit të brendshëm. Konstatohet se raportimi për efekt të treguesve të kontrollit të brendshëm financiar publik është bazuar në të dhënat e dorëzuara nga njësitë publike.

Nga grupi i auditimit u analizuan, përgjigjet e pyetësorëve të vetëvlerësimit për Bashkitë që kanë raportuar dhe arritëm në përfundim se nga ana e Drejtorisë së Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit nuk rezulton të jetë kryer asnjë analizë e pyetësorëve të dërguara nga njësitë publike, me qëllim përcaktimin e saktësisë dhe konsistencës së plotëtimit të tyre. Kjo analizë rezultoi e pakryer si në vecanti për njësitë, ashtu edhe në rangun e njësive në të cilat ajo bën pjesë, me qëllim kryerjen e krahasimeve si brenda llojit, ashtu edhe me situatën e një viti më parë.

Nga auditimi konstatohet se megjithëse është kërkuar nga KLSH, manuali i Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit, miratuar me urdhër nr. 108, datë 17.11.2016, vijon të mos jetë rishikuar nga DH/MFK, për të sjellë një qasje më eficiente në mënyrën e vlerësimit optimal të sistemeve të kontrollit në institucionet e sektorit publik

Vlerësimi i vetëm dhe konsolidimi i të dhënave nga ana e DH/MFK rezultoi të kryhet vetëm për efekt të indikatorëve të performancës, të cilat përfaqësojnë vetëm 30 pyetje nga pyetësori i vetëvlerësimit, nga 99 që

është totali i tyre. Ky vlerësim bazuar në një kampionim jo përfaqësues dhe në nivele të papërshtatshme mbulimi (30 pyetjeve nga 99 pyetje që përmban pyetësoni), shoqërohet me deformim të opinionit mbi këto sisteme në nivel kombëtar.

Kemi konstatuar se në raportin vjetor të KBFP për vitin 2019, nuk është kryer një analizë krahasimore me vitet e mëparshme, referuar shkallës së vlerësimit të institucioneve, me arsyetimin e subjektit të audituar se janë përfshirë 18 indikatorë krahasuar me 17 indikatorë në vitin 2018. Baza e përdorur për renditjen e ministrive në raportin 2019, nuk mundëson analizimin e pikëve të indikatorëve për vetë institucionin, në mënyrë që të evidentohet nëse kemi një përmirësim ose jo të sistemeve. Referuar analizës së paraqitur për ministrinë, kundrejt totalit të mundshëm të pikëzimit për çdo metodologji ndër vite, institucionet rezultojnë kryesisht në rënie, dhe bëjnë përjashtim vetëm 2 nga 11 ministrinë, përkatësisht MBZHR dhe MEPJ që rezultojnë me rritje referuar të dhënave të raportuara. Të dhënat për bashkitë më të mëdha, Shkodër, Korçë, Lezhë, Kukës, Fier, Elbasan, Tiranë, Durrës, Berat, Dibër, Gjirokastrë dhe Vlorë, tregojnë se ato paraqiten me tregues në rënie, me përjashtim të Bashkisë Fier, Tiranë, Gjirokastrë dhe Vlorë.

Situata e raportuar në gjykimin tonë nuk reflekton saktësisht situatën reale në sektorin publik, kjo sepse për vlerësimin e indikatorëve për menaxhimin financiar dhe kontrollin janë përzgjedhur 29% e pyetjeve lidhur me Mjedisin e Kontrollit, 33% të pyetjeve të lidhura me komponentin e Menaxhimit të Riskut, vetëm 12% e pyetjeve të lidhura me aktivitetet e kontrollit, 37% e pyetjeve të komponentit Informim dhe Komunikim dhe 100% e pyetjeve të Monitorimit.

Gjithashtu, nga auditimet e realizuara nga KLSH për llogari të zbatimit të buxhetit të vitit 2019, në njësitë e vetëqeverisjes vendore kemi konstatuar që lidhur me komponentin e **Mjedisit të Kontrollit** problematikat janë të ndjeshme duke nisur nga mungesa e rregulloreve të përditësuara të funksionimit, ku të reflektohen ndryshimet strukturore si në bashkitë Patos, Klos, mungesë të përshkrimit të përgjegjësive të punonjësve apo mungesë të procedurave të lidhura me shkeljet disiplinore të punonjësve me kontratë apo shkeljeve të etikës si në rastin e Bashkive Sarandë, Himarë, Klos, Rogozhinë, Finiq, Ura Vajgurore, Malësi e Madhe. Gjithashtu në Bashkitë Tepelenë, Klos, Malësi e Madhe, Këshilli i Qarkut Gjirokastrë, Divjakë, Rogozhinë, Finiq, Ura Vajgurore, Patos, Krujë, Berat është konstatuar mungesë të rregullave të dorëzimit të detyrave, trajnimeve të punonjësve si dhe delegimit të detyrave.

Në lidhje me komponentin e **Menaxhimit të riskut**, ka rezultuar se nuk është caktuar koordinatori i riskut, në Bashkitë Finiq, Ura Vajgurore, Rogozhinë, Sarandë, etj. Nuk është hartuar regjistri i riskut në Bashkitë Tepelenë, Malësi e Madhe, nuk është kryer asnjë procedurë për menaxhimin e riskut në Bashkitë Sarandë, Cërrik dhe nuk ka të përcaktuar adresim të riskut si dhe nuk janë marrë masa për menaxhimin e tij në bashkitë Finiq, Ura Vajgurore, Skrapar, Cërrik, Klos, Krujë Himarë

Nuk kanë një strategji të miratuar tërisqeve në Bashkitë Sarandë, Delvinë, Roskovec, Ura Vajgurore, Divjakë, Krujë, Finiq.

Në lidhje me komponentin e **Aktivitetit të kontrollit** kemi konstatuar se ky komponent nuk kuptohet plotësisht në Bashkitë Berat, Roskovec, Skrapar, Klos, Rogozhinë. Nuk janë hartuar rregulla për proceset e punës në Bashkitë Tepelenë, Skrapar. Nuk janë hartuar rregulla për ruajtjen e aktiveve, në Bashkitë Tepelenë, Delvinë, Prefekti i Qarkut Tiranë. Nuk ka procedurë të veçantë për mbledhjen dhe dokumentimin e gabimeve, ankesave për analizën e tyre, identifikimin e shkaqeve dhe për eliminimin e problemeve të dala gjatë kryerjes së detyrave, në kundërshtim me pikën 15/b, të Udhëzimit të Ministrisë së Financave nr. 28, datë 15.12.2011, “Mbi paraqitjen e deklaratës dhe raportit vjetor për cilësinë e sistemit të kontrollit të brendshëm në njësitë publike” rasti i Bashkisë Dropull, Skrapar, Finiq, Roskovec, Ura Vajgurore, Skrapar, Himarë etj. Gjurma e Auditimit nuk është miratuar në bashkitë Himarë, Delvinë, Finiq, Cërrik, Ura Vajgurore, Malësi e madhe, Skrapar.

Në lidhje me komponentin e **Informimi dhe komunikimi**, nuk ka problematika të konstatuara nga auditimet e realizuara.

Në lidhje me komponentin e **Monitorimit**, ka problematika të lidhura me pikëzimin apriori të pyetësorit konstatuar në Bashkinë Cërrik apo raportime jo mirë të dokumentuara në bashkitë Sarandë, Krujë, Roskovec, Skrapar Manuali i MFK, urdhri nr. 117, datë 01.04.2019 i Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, urdhri nr. 28 datë 15.12.2011

Kriteri:

Impakti:

Shkaku:

Rëndësia:

Rekomandimi:

Raporti mbi sistemet e kontrollit të brendshëm nuk reflekton nivelin real të situatës pasi konstatohet mungesë sigurie në vërtetësinë e të dhënave të dorëzuara nga njësitë publike

Mungesa e një metodike në plotësimin e pyetësorit të vetëvlerësimit, mungesa e testeve dhe kontrolleve nga ana e DH/MFK dhe mos marrja e masave administrative sipas kërkesave ligjore.

E Lartë

Strukturat e DH/MFK të marrin masat për të bërë testimin e të paktën 50% të numrit të pyetësorëve të vetëvlerësimit përpara se të përpunojnë të dhënat për përgatitjen e Raportit Vjetor mbi sistemet e kontrollit të brendshëm.

Mbi bazën e problematikave të konstatuara të hartohet një udhëzues i plotë që duhet të ndiqet nga entet publike në plotësimin sa më të saktë të pyetësorëve të vetëvlerësimit

Për të gjitha devijimet që nuk i takojnë gabimeve njerëzore të merren masa administrative dhe disiplinore në përputhje me kërkesat ligjore në fuqi.

3. Vlerësim i sistemeve të kontrollit të brendshëm bazuar në një kampionim jo përfaqësues dhe në nivele të papërshtatshme mbulimi (30 pyetjeje nga 99 pyetje që përmban pyetësori), shoqërohet me deformim të opinionit mbi këtosisteme në nivel kombëtar. Megjithatë është kërkuar edhe vjet nga KLSH, struktura DH/MFK nuk ka vepruar për të garantuar një opinion të bazuar në të dhëna të besueshme dhe të plota.

Situata: Referuar detyrimit të Drejtorisë së Harmonizimit për kryerjen e konsolidimit të raporteve dhe pyetësorëve të vetëvlerësimit të njësisve publike, sipas ligjit Nr 10296 datë 08/07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin” nenit 26, pika 3 i cili citon se “Struktura Përgjegjëse e Harmonizimit për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin ndihmon nëpunësin e parë autorizues dhe Ministrin e Financave për monitorimin e sistemeve të menaxhimit financiar dhe kontrollit dhe për përgatitjen e raportit vjetor për gjendjen e menaxhimit financiar dhe kontrollit publik, ku përmbledhet informacioni i marrë, në përputhje me dispozitat e nenit 18 të këtij ligji.”, u krye analizimi i të dhënave në Raportin Vjetor të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik për vitin 2019. Në këtë raport, Drejtoria e Harmonizimit është shprehur se “Në vijim, nga analiza e përgjithshme e 17 parimeve të kontrollit të brendshëm konstatohet se, sistemi i kontrollit të brendshëm për vitin 2019 paraqitet pjesërisht efektiv, ku peshën kryesore në këtë rezultat e zënë mangësitë lidhur me raportimin në kohën e duhur të problematikave të sistemit të kontrollit të brendshëm.”.

Grupi i auditimit ka konstatuar se për vitin 2019, nuk është kryer një përlllogaritje e caktuar, si dhe nuk janë dokumentuar kriteret /indiktorët/ treguesit sipas së cilave DH/KBFP ka konkluduar në një sistem “pjesërisht efektiv”. Nëse për vlerësimin e viteve 2016, 2017, 2018, KLSH ka cilësuar pasaktësi në vlerësim të treguesit, pasi ky tregues ishte përcaktuar nga mesatarja e efektivitetit të treguesit të performancës për MFK “Gjithëpërfshirja dhe rregullsia e raportimit vjetor mbi sistemet e kontrollit të brendshëm për ministrinë e linjës, njësitë e vetëqeverisjes vendore, institucionet e pavarura, Grupit 87 të Kryeministrisë dhe njësisve shpenzuese me buxhet të madh”, mesatare që jo domosdoshmërisht lidhet me efektivitetin e sistemit, ajo që konstatohet për vitin 2019 është mungesa e plotë e raportimit të treguesit.

Viti	2016	2017	2018	2019
Niveli i efektivitetit i raportuar	79%	85%	72%	Nuk ka raportim
	3.16/4	3.41/4	-	

Edhe për vitin 2019, DH/MFK nuk rezulton të ketë bërë konsolidim të rezultateve të pyetësorëve të vetëvlerësimit për çdo njësi që ka raportuar pranë Drejtorisë apo vlerësim specifik për situatën e cdo njësie, objektiv ky që solli rishikimin e pyetësorit të vetëvlerësimit. Vlerësimi në pikë sipas përgjigjeve të dhëna në pyetësor është bërë sipas indikatorëve të MFK (për matje performance), **pra vetëm 30 pyetje të pyetësorit të vetëvlerësimit nga 99 që përmbante në total pyetësori.**

Konstatohet se në Raportin vjetor të KBFP për vitin 2019, nuk është kryer një analizë krahasimore me vitin e mëparshëm, referuar shkallës së vlerësimit të institucioneve. Kjo sipas raportit ka ardhur si rezultat i përfshirjes së 18 indikatorëve në vitin 2019, krahasuar me 17 indikatorë në vitin 2018.

Për Ministrinë:

Nr	Institucioni	Piket 2017 ¹	2017 %	Piket 2018 ²	2018 %	Piket 2019 ³	2019 %	Ndryshimi 2019-
----	--------------	-------------------------	--------	-------------------------	--------	-------------------------	--------	-----------------

¹Totali i pikeve në bazë të indikatorëve të marrë në konsideratë për atë periudhë ka qenë 600 pikë, dhe përlllogaritja në % e efektivitetit në bazë të pikëve të institucionit për vitin 2017 është përlllogaritur duke marrë parasysh këtë total pikësh.

								2018 ⁴
1	Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë	510	85%	53	78%	47	65%	-16
2	Ministria e Brendshme	495	83%	53	78%	48	66%	-12
3	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	480	80%	51	75%	43	60%	-15
4	Ministria e Financave dhe Ekonomisë	530	88%	50	74%	52	72%	-2
5	Ministria e Kulturës	470	78%	49	72%	47	65%	-7
6	Ministria e Mbrojtjes	495	83%	48	71%	44	61%	-10
7	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	500	83%	45	66%	41	57%	-9
8	Ministria e Drejtësisë	485	81%	45	66%	42	58%	-8
9	Ministria e Turizmit dhe Mjedisit	500	83%	45	66%	47	65%	-1
10	Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	465	78%	43	63%	52	69%	+6
11	Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme	500	83%	35	51%	43	60%	+9

Kryerja e krahasimit në bazë të renditjes në të cilën do të konkludojnë institucionet, nuk mundëson analizimin e pikëve të indikatorëve për vetë institucionin, në mënyrë që të evidentohet nëse kemi një përmirësim ose jo të sistemeve. Referuar analizës së paraqitur për Ministrinë, kundrejt totalit të mundshëm të pikëzimit për cdo metodologji ndër vite, institucionet rezultojnë **kruesisht në rënie**. Përjashtim bëjnë vetëm 2 nga 11 ministrinë që rezultojnë me rritje, përkatësisht MBZHR dhe MEPJ.

Për 12 Bashkitë e mëdha:

Nr	Institucioni	Pikët 2017 ⁵	2017 %	Pikët 2018 ⁶	2018 %	Pikët 2019 ⁷	2019 %	Ndryshimi 2019-2018 ⁸
1	Shkodër	415	92%	47	73%	46	68%	-5%
2	Korcë	430	96%	45	70%	39	57%	-13%
3	Lezhë	330	73%	44	69%	37	54%	-15%
4	Kukës	365	81%	42	66%	40	59%	-7%
5	Fier	345	77%	41	64%	51	75%	11%
6	Elbasan	385	86%	40	63%	28	41%	-22%
7	Tiranë	355	79%	40	63%	48	70%	7%
8	Durrës	405	90%	39	61%	38	56%	-5%
9	Berat	395	88%	36	56%	30	44%	-12%
10	Dibër	375	83%	36	56%	17	25%	-31%
11	Gjirokastër	355	79%	36	56%	42	62%	6%
12	Vlorë	340	76%	34	53%	41	60%	7%

Referuar analizës së mësipërme, kundrejt totalit të mundshëm të pikëzimit për cdo metodologji ndër vite, institucionet rezultojnë **kruesisht në rënie**. Përjashtim bëjnë vetëm 4 nga 12 bashkitë e përfshira në analizë që rezultojnë me rritje, përkatësisht Bashkia Fier, Tiranë, Gjirokastër dhe Vlorë. Për vlerësimin e indikatorëve për menaxhimin financiar dhe kontrollin e njëjësive janë përzgjedhur pyetje sipas pyetësorëve të cilat i kemi paraqitur në tabelën e mëposhtme.

² Totali i pikeve ne bazë të indikatorëve të marë në konsideratë për atë periudhë ka qenë 68 pikë, duke marë në konsideratë 17 nga 18 indikatorë, dhe përlogaritja në % e efektivitetit në bazë të pikëve të institucionit për vitin 2018 është përlogaritur duke marë parasysh këtë total pikësh.

³ Totali i pikeve ne bazë të indikatorëve të marë në konsideratë për atë periudhë ka qenë 72 pikë, duke marë në konsideratë 18 nga 18 indikatorë, dhe përlogaritja në % e efektivitetit në bazë të pikëve të institucionit për vitin 2019 është përlogaritur duke marë parasysh këtë total pikësh.

⁴ Diferenca në pikë përqindjeje nga viti 2019 në 2018.

⁵ Totali i pikeve ne bazë të indikatorëve të marë në konsideratë për atë periudhë ka qenë 450 pikë, dhe përlogaritja në % e efektivitetit në bazë të pikëve të institucionit për vitin 2017 është përlogaritur duke marë parasysh këtë total pikësh.

⁶ Totali i pikeve ne bazë të indikatorëve të marë në konsideratë për atë periudhë ka qenë 64 pikë, duke marë në konsideratë 16 nga 18 indikatorë, dhe përlogaritja në % e efektivitetit në bazë të pikëve të institucionit për vitin 2018 është përlogaritur duke marë parasysh këtë total pikësh.

⁷ Totali i pikeve ne bazë të indikatorëve të marë në konsideratë për atë periudhë ka qenë 68 pikë, duke marë në konsideratë 17 nga 18 indikatorë, dhe përlogaritja në % e efektivitetit në bazë të pikëve të institucionit për vitin 2019 është përlogaritur duke marë parasysh këtë total pikësh.

⁸ Diferenca në pikë përqindjeje nga viti 2019 në 2018.

Komponentët e MFK	Pyetje në pyetësorin e vetëvlerësimit	Përzgjedhur për vlerësim	Raporti në %
Mjedis i Kontrollit	45 pyetje (pyetjet 1 deri 44)	13 pyetje	29%
Menaxhimi i Riskut	18 pyetje (pyetjet 45 deri 62)	6 pyetje	33%
Aktivitete të Kontrollit	16 pyetje (pyetjet 63 deri 78)	2 pyetje	12%
Informimi dhe Komunikimi	19 pyetje (pyetjet 79 deri 97)	7 pyetje	37%
Monitorimi	2 pyetje (pyetjet 98 deri 99)	2 pyetje	
	99 pyetje	30 pyetje	30%

Në komponentin e **mjedisit të kontrollit**, sipas drejtimeve të tij janë konstatuar: **Integriteti dhe vlerat etike**- ka rezultuar se nuk është miratuar kodi i etikës profesionale në bashkitë Himarë, Klos, Rogozhinë, Finiq, Ura Vajgurore;

Struktura organizative

Rregulloret e brendshme të funksionimit nuk pasqyrojnëndryshimet e strukturave organizative si në Bashkitë Patos, Klos;

në rregullore nuk janë përcaktuar qartë mënyra menaxheriale dhe përgjegjësit e punonjësve, si dhe raportimi i tyre në mënyrë periodike të kontrollit, Bashkia Sarandë.

Në Rregulloren e Funksionimit nuk ka procedura mbi trajtimin e rasteve të shkeljeve apo thyerjes së disiplinës nga ana e stafit, për stafin marrëdhëniet e të cilëve rregullohen me kod pune; në Bashkitë Klos, Malësi e Madhe;

Rregullore të miratuara me shumë vonesë, si AMVV

Mungesë totale e rregullores në Bashkinë Klos.

Politikat dhe praktikat që lidhen me burimet njerëzore

Nuk ka rregulla për dorëzimin e detyrës në rastet e largimit të punonjësve nga puna, Bashkia Tepelenë

Nuk janë kryer trajnime– Bashkitë Tepelenë, Klos, Malësi e Madhe, KQ Gjirokastrë, Divjakë, Rogozhinë, etj.

Lëvizjet e punonjësve për shkak të ndërprerjes së marrëdhënieve të punës, vlerësohen me risk përse i përket shkallës së kualifikimit të tyre, në bashkitë Finiq, Ura Vajgurore

Delegimi i detyrave

nuk ka përcaktuar qartë mënyrën e raportimit nga niveli më i ulët deri tek niveli më i lartë i menaxhimit si dhe detyrat e përgjegjësit e punonjësve nuk ka konsolidim të tërësisë së rregullave, procedurave për çdo aktivitet të veprimtarisë, pavarësisht se këtë e realizon referuar kompetencave dhe akteve nënligjore në fuqi, duke reflektuar kështu nivel mesatar të riskut të sistemeve të kontrollit të brendshëm **Patos, Krujë,**

Berat

Në komponentin e **Menaxhimi i riskut**,

Nga auditimi ka rezultuar se **nuk është caktuar koordinatori i riskut**, në Bashkitë Finiq, Ura Vajgurore, Rogozhinë, Sarandë, etj.

Në lidhje me **vendosjen e objektivave** ka rezultuar se nuk ka evidenca dokumentare

ku të jetë miratuar dhe identifikuar deklarata e misionit, objektivat dhe planet strategjike e vjetore në përmbushje të këtyre objektivave, Bashkia Cërrik

Procesi i menaxhimit të riskut, adresmi i tij, etj- Nuk janë marrë masa për menaxhimin e riskut, Ura Vajguore, Malësi e Madhe dhe nuk është hartuar regjistri i riskut Bashkitë Tepelenë, Malësi e Madhe, nuk është kryer asnjë procedurë për menaxhimin e riskut në Bashkitë Sarandë, Cërrik dhe nuk ka të përcaktuar adresim të riskut si dhe nuk janë marrë masa për menaxhimin e tij në bashkitë Finiq, Ura Vajguore, Skrapar, Cërrik, Klos, Krujë Himarë etj.

Strategjia e Riskut - nuk ka të miratuar një strategji të risqeve në Bashkitë Sarandë, Delvinë, Roskovec, Ura Vajguore, Divjakë, Krujë, Finiq, Sarandë, etj.

Në komponentin e **Aktivitetit të kontrollit**

- **Aktivitet e kontrollit** nuk kuptohen plotësisht në Bashkitë Berat, Roskovec, Skrapar, Klos, Rogozhinë, etj

- **Procedurat e autorizimit** - Nuk janë hartuar rregulla për listën e proceseve të punës në Bashkitë Tepelenë, Skrapar, etj

Procedurat e kontabilitetit të plotë, të vërtetë, të saktë dhe në kohën e duhur për të gjitha operacionet - Nuk janë hartuar rregulla për ruajtjen e aktiveve, Subjektet Tepelenë, Delvinë, Prefekti i Qarkut Tiranë

Procedurat antikorrupsion- në asnjë auditim nuk janë konstatuar procedurat antikorrupsion.

Rregullat që lidhen me të drejtën e hyrjes (aksesin) tek aktivet dhe informacioni - Nuk janë hartuar rregulla për mbrojtjen dhe ruajtjen e të dhënave elektronike Tepelenë, Rogozhinë, Roskovec, KQ Gjirokastrë, Skrapar

Aktivitetet e kontrollit që lidhen me teknologjinë e informacionit- nuk janë hartuar rregulla dhe nuk janë marrë masa konkrete për mbrojtjen e të dhënave të sistemit elektronik. Delvinë, Klos, Roskovec

Procedurat e shkruara - Nuk ka procedurë të veçantë për mbledhjen dhe dokumentimin e gabimeve, ankesave për analizën e tyre, identifikimin e shkaqeve dhe për eliminimin e problemeve të dala gjatë kryerjes së detyrave, në kundërshtim me pikën 15, germa b, të Udhëzimit të Ministrisë së Financave nr. 28, datë 15.12.2011, “Mbi paraqitjen e deklaratës dhe raportit vjetor për cilësinë e sistemit të kontrollit të brendshëm në njësitë publike” Dropull, Skrapar, apo nuk janë nxjerrë urdhra me shkrim për mënyrën e ushtrimit të veprimtarisë së kontrollit në bashkitë Finiq, Roskovec, Ura Vajguore, Skrapar, Himarë etj.

Harta e proceseve të punës -Njësia e burimeve njerëzore dhe titullari i institucionit, nuk kanë bërë vlerësimin 6 mujor të rezultateve të punës për 13 punonjësit me statusin e nëpunësit civil në Bashkinë Libohovë apo në Bashkinë Klos kjo procedurë është bërë vetëm për rekrutimet e reja.

Manuali i proceseve të punës - Nuk janë hartuar proceset e punës në bashkitë Delvinë, Klos, Rogozhinë, cërrik, KQ Gjirokastrë

- **Gjurmët e Auditimit** - Nuk janë miratuar gjurmët e auditimit në bashkitë Himarë, Delvinë, Finiq, Cërrik, Ura Vajguore, Malësi e madhe, Skrapar.

Në komponentin e **Informimi dhe komunikimi**, në përgjithësi ekziston ky komunikim nëpërmjet komunikimit të brendshëm me elektronikë apo shkresa të brendshme zyrtare, si dhe komunikimi shkresor me të tjerë jashtë institucionit

Në komponentin e **Monitorimit**.

Në fund të çdo viti vlerësimi i funksionimit të sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit nuk është bërë si duhet nga menaxherët kryesor, duke mos përcaktuar pikat e dobëta të këtij sistemi e marrjen e masave për përmirësimin e tij., si dhe nuk ka plan monitorimi Roskovec

- Rolet në procesin e monitorimit - marrja në dorëzim e punimeve të kontraktuara ose furnizimi me materiale sipas kontratave, nuk janë bërë me komisione të ngritura për këtë qëllim. Këto raste janë shkelje e kërkesave të UMF nr. 30, datë 27.12.2011 në Bashkitë Finiq dhe Ura Vajgurore

- Procedura e vetëvlerësimit - Sistemi i vetëvlerësimit nëpërmjet pyetësorit të vetëvlerësimit për funksionimin e sistemeve të menaxhimit financiar dhe kontrollit nuk funksionon pasi pikëzimi (nga 1 në 4) është vendosur apriori dhe është joreal në Bashkinë Cërrik.

-Roli i Auditimit të Brendshëm, Raportimi mbi sistemin e menaxhimit financiar dhe kontrollit - nuk ka raportime të dokumentuara për zbatimin e sistemeve të menaxhimit financiar dhe kontrollit në të gjitha njësitë në bashkitë **Sarandë, Krujë, Roskovec, Skrapar**

Deklarata e cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm- janë dërguar në Ministrinë e Financave deklaratën, pyetësorin dhe raportin vjetor për cilësinë e sistemit të kontrollit të brendshëm, pa informacionin e Drejtorive vartëse, Bashkia Dropull dhe Cërrik.

Treguesit e Performancës së Sistemeve të Kontrollit të brendshëm bazuar në 3 indikatorë të marë në konsideratë dhe pyetjet respektive rezultojnë:

Treguesi	Mënyra e pikëzimit (vlerësimit)	Komentit grupit të auditimit
12. Hartimi me cilësi i Planit të Veprimit të MFK-së dhe paraqitja brenda afateve kohore të përcaktuara.	Nga pyetësori i vetëvlerësimit janë përzgjedhur pyetjet 89-90 si pyetje respektive të këtij indikatorit.	
13. Gjithëpërfshirja dhe rregullsia e raportimit vjetor mbi sistemin e kontrollit të brendshëm.		Me rishikimin e pyetësorit, është përpiluar edhe një pyetësor për njësitë e varësisë për të cilat institucionet që kanë raportuar pranë MFE duhet të kishin kryer konsolidimin e të dhënave dhe vecanërisht ky indikator lidhet me këtë çështje, <u>por faktikisht në asnjë nga pyetësorët e dorëzuar nuk është identifikuar të jetë kryer ky proces. dhe për më tepër në metodologjinë e vlerësimit të këtij indikatorit nuk është parashikuar kryerja e verifikimit nga stafi i drejtorisë për garantimin e gjithëpërfshirjes në vetëvlerësimin e sistemeve të kontrollit nga varësitë.</u>

14. Efektiviteti i mekanizmeve bazë të përgjegjshmërisë menaxheriale në njësitë e sektorit publik	Nga pyetësoni i vetëvlerësimit janë përzgjedhur 21 pyetjet respektive (5,8,10,17,20,21,22,23,26,27,28,40-45,58-60,62,76,77,79,85-88).	
---	---	--

Kriteri: Neni 26 pika 3 e ligjit 10296 datë 08.07.2010, i ndryshuar Manuali i MFK, urdhri nr. 117, datë 01.04.2019 i Ministrisë të Financave dhe Ekonomisë. **Në pyetësonin e vetëvlerësimit, çështja “Mënyra e vlerësimit”, është përcaktuar se “Në mbështetje të përgjegjeve të njësisë publike, Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit do të nxjerrë konkluzione mbi efektivitetin dhe efikasitetin e sistemit të kontrollit të brendshëm në njësinë publike. Vlerësimi i cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm, ndahet në tre kategori: efektiv, pjesërisht efektiv ose joefektiv: 1. Sistemi i Kontrollit të Brendshëm do të konsiderohet efektiv, nëse nuk janë zbuluar asnjë ose janë zbuluar shumë pak dobësi dhe mangësi të zbatimit të sistemit të kontrollit të brendshëm. 2. Sistemi i Kontrollit të Brendshëm do të konsiderohet pjesërisht efektiv, nëse dobësitë dhe mangësitë e zbuluara vlerësohen si të mesme dhe / ose të ulëta dhe nuk janë zbuluar dobësi të rëndësishme dhe ngjarje të dëmshme për njësinë në zbatimin e sistemit të kontrollit të brendshëm. 3. Sistemi i Kontrollit të Brendshëm do të konsiderohet jo efektiv kur ekziston një mangësi e madhe në lidhje me funksionimin e një komponenti ose parimi përkatës, ose në lidhje me komponentët që veprojnë së bashku në një mënyrë të integruar për të gjithë njësinë dhe kjo mangësi ndikon direkt në moszbatimin e sistemit të kontrollit të brendshëm.”**

Impakt Raporti mbi sistemet e kontrollit të brendshëm nuk reflekton nivelin real të situatës pasi bazohet në një nivel jo të përshtatshëm mbulimi të pyetjeve të pyetësonit të vetëvlerësimit. Mos raportim i mangësive të identifikuar në elementët e kontrollit të brendshëm për entet me devijacionet më të mëdha. Mos marrja e masave korektuese

Shkaku Përdorimi nga DH/MFK i metodologjisë së vlerësimit të performancës si mënyrë vlerësimi për sistemet e kontrollit në rang kombëtar

Rëndës E lartë

4. Konstatohet se gjatë vitit 2019, DH/MFK nuk ka kryer monitorimet mbi funksionimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm ndërkohë që Raporti Vjetor i KBFP, riraporton monitorimet e realizuara për funksionimin e sistemeve të kontrollit të vitit 2018.

Situata: Konstatohet se DH/MFK nuk ka kryer monitorimet mbi funksionimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm për vitin 2019, ndërkohë që Raporti Vjetor i KBFP, riraporton monitorimet e realizuara për funksionimin e sistemeve të kontrollit të vitit 2018. Në funksion të nenit 25 pika 3 dhe nenit 26 pika 2 të ligjit nr. 10296, datë 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin”, i ndryshuar, Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar është përgjegjëse për monitorimin sistematik të sistemeve të menaxhimit financiar dhe kontrollit në njësitë e sektorit publik

për të vlerësuar nga afër ecurinë e zbatimit të nenit 18 të ligjit të MFK ku përcaktohet se Nëpunësi Autorizues duhet të paraqesë pranë Ministrisë së Financave pyetësinë e vetëvlerësimit, deklaratën dhe raportin mbi cilësinë e sistemeve të kontrollit të brendshëm të njësive publike që mbulon, për vitin e mëparshëm, jo më vonë se fundi i muajit shkurt të vitit aktual.

Bazuar në manualin e MFK, Kapitulli II “Rolet dhe Aktorët në Sistemin e MFK-së”, pika 2.2.2 përcaktohet se “DH/MFK është gjithashtu përgjegjëse për monitorimin sistematik të sistemeve të MFK-së në njësitë publike. Ajo e kryen këtë monitorim nëpërmjet aktiviteteve që realizon vetë, në bashkëpunim me njësi të tjera publike, si dhe bashkërisht me DH/AB”.

Nga auditimi u konstatua se në kuadër të monitorimeve sistematike të MFK në njësitë publike për përgatitjen e raportit mbi Funksonimin e Sistemit të Kontrollit të Brëndshëm Financiar Publik në Njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme për vitin 2019, Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar ka planifikuar 17 vizita monitoruese sipas shkresës nr. 2709 prot datë 06.02.2020. Deri në momentin e dorëzimit të raportit vjetor për cilësinë dhe funksionimin e kontrollit të brendshëm financiar publik nuk rezulton asnjë monitorim i realizuar që mund të jetë pjesë e raportit për vitin 2019 mbi cilësinë e sistemeve të kontrollit të brendshëm për këtë periudhë. Planifikimi i monitorimeve përgjatë gjithë vitit kalendarik, i shërben kësaj drejtorie në zbatim të qëllimit të parë sipas manualit, pra grumbullimi i informacioneve me qëllim përmirësimin e vazhdueshëm të metodologjisë, standardeve dhe udhëzimeve, si dhe vlerësimit të saktësisë së plotësisë të pyetësorëve të vetëvlerësimit mbi të cilat bëhet raportimi mbi gjendjen e sistemeve.

Në raportin vjetor mbi funksionimin e sistemit të kontrollit të brendshëm financiar dhe publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme për vitin 2019 konkretisht në kapitullin 3, përcaktohet se përgjatë vitit 2019 janë monitoruar 17 njësi të qeverisjes së përgjithshme. Këto monitorime, i përkasin identifikimit të besueshmërisë në dorëzimin e pyetësorëve të njësive të qeverisjes së përgjithshme pranë DH/MFK për gjendjen e sistemeve të këtyre njësive në vitin 2018 (realizuar në muajin shkurt 2019), dhe jo monitorimeve për sistemet gjatë vitit 2019 sikundër përcakton raporti vjetor i gjeneruar nga kjo drejtori. Konstatohet se kjo strukturë jo vetëm nuk ka realizuar planin vjetor të miratuar, por ka raportuar punë të porealizuara, raportim që ka sjellë si pasojë që edhe Raporti i Paraqitur nga Ministri i Financave dhe Ekonomisë për Kryeministrin dhe që do shoqërojë edhe Raportin e Zbatimit të Buxhetit të vitit 2019, të mbart këtë raportim fiktiv. Njësitë e monitoruara përgjatë vitit 2019 dhe të planifikuara në vitin 2020, paraqiten si më poshtë:

Nr.	Institucione të raportuar në Raportin Vjetor të KBFP për vizita monitoruese të sistemeve të MF përgjatë vitit 2019 ⁹	Institucionet e miratuara për monitorim për vitin 2020 që nuk janë raportuar në Raportin Vjetor të KBFP
-----	---	---

⁹ Pra, vizita që shprehin gjendjen e sistemeve të kontrollit të brendshëm përgjatë vitit 2019

1	Ministria e Arsimit Sportit dhe Rinisë	Ministria e Brendshme
2	Ministria e Mbrojtjes	Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit
3	Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme
4	Ministria e Financave dhe Ekonomisë	Qendra Spitalore Universitare "Nënë Tereza"
5	Ministria e Turizmit dhe Mjedisit	Bashkia Sarandë
6	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	Bashkia Përmet
7	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	Bashkia Gjirokastrë
8	Ministria e Kulturës	Bashkia Fier
9	Këshilli i Lartë Gjyqësor	Bashkia Berat
10	Kryeministria	Bashkia Korçë
11	Bashkia Vlorë	Bashkia Ura Vajgurore
12	Bashkia Tropojë	Bashkia Kavajë
13	Bashkia Krujë	Bashkia Lushnjë
14	Bashkia Shijak	Bashkia Rrogozhinë
15	Bashkia Pogradec	Kolegji i Posacëm i Apelit
16	Bashkia Devoll	Agjensia për Mbikëqyrjen e Shoqërisë Civile
17	E paspecifikuar në raport	Agjensia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit

Nga ana tjetër në kundërshtim me manualin e MFK i cili udhëzon "Llogaritjen e numrit të njësive publike që do të monitorohen nga çdo punonjës i DH/MFK dhe sipas përqindjes: 50% njësi publike nga grupi "i performuesve të dobët", 25% nga "performuesit mesatar", 25% nga "performuesit e mirë", DH/MFK nuk rezulton të ketë kryer një analizë të tillë për përcaktimin e subjekteve për monitorim (përzgjedhja e njësive të listuara në tabelë)

Kriteri:

Impakti:

Shkaku:

Rëndësia:

Manuali i MFK

Mos kryerja e monitorimeve dhe raportim jo i saktë i aktivitetit të monitorimit në Raportin Vjetor. Mungesë e ndjekjes së rekomandimeve të mëparshme.

Situata e krijuar për shkak të pandemisë Covid 19 dhe gjithashtua afatet në realizimin e aktiviteteve të planifikuara, devijim nga programet vjetore të punës dhe mungesë kontrolli nga strukturat përgjegjëse MPA dhe Titullari i Institucionit.

E lartë

5. Mbi mangësitë në implementimin pilot të sistemeve të MFK në institucionet e përzgjedhura, për vitin 2019

Situata:

Sipas planit vjetor të DH/MFK pika IV, në lidhje me zbatimin e MFK është përcaktuar si objektiv që të kryejë trajnime specifike të institucioneve për asistencë lidhur me implementimin e sistemit të MFK. Nga auditimi u konstatua se në kuadër të planifikimit të aktiviteteve sipas shtyllës 5 të

Strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020, Drejtoria e Harmonizimit gjatë vitit 2019, në mbledhjen e bordit të KBFP-së me datë 25.09.2019 vendosi përgatitjen dhe dërgimin e një shkrese informuese për institucionet pilot të përzgjedhura me afat realizimi aktivitetesh 1 vjeçar për 4 ministri linje dhe 3 bashki, konkretisht për: Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë, Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, Ministrinë e Drejtësisë dhe Ministrinë e Shëndetësisë, Bashkinë Vlorë, Durrës dhe Lezhë. Pilotimet janë parashikuar fillimisht si një asistencë teknike mbi realizimin e kërkesave të MFK në përmbushje të aktiviteteve në kuadër të shtyllës 5 të Strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020 (dhe atë të rishikuar), për implementimin e një sistemi modern të MFK.

Gjatë auditimit të mëparshëm të KLSH, rezultoi se pilotimet e iniciuara nga Drejtoria e Harmonizimit, në Ministrinë e Brendshme dhe në Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë, deri në fund të periudhës objekt auditimi, nuk kishin kryer të gjithë aktivitetet e planifikuara nga drejtoria. Ky proces, rezultoi i papërfunduar dhe i ndërprerë nga DH/MFK për këto dy insitucione edhe gjatë këtij viti, duke mos rezultuar për vijimin e pilotimit në përmbushje të objektivave për modernizimin e sistemit të kontrollit të brendshëm. Rezultoi se në mbledhjen e bordit të KBFP-së me datë 19.12.2019, u vendos që për shkak të situatës së krijuar nga termetet, të zëvendësohen institucionet e përzgjedhura për asistencë teknike, konkretisht Bashkia Lezhë dhe Durrës me Bashkinë Elbasan dhe Kukës.

Grupi i auditimit, pasi shqyrtoi dokumentacionin e vendosur në dispozicion për vijueshmërinë e procesit të pilotimit në institucionet e përcaktuar si më sipër konstaton si më poshtë:

1. Pilotimi në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë (i papërfunduar)

Përzgjedhja e institucionit është kryer në mbledhjen e bordit të KBFP-së më datë 25.09.2019, pa u shoqëruar me kriteret sipas së cilës është vendosur të kryhet monitorimi në këtë institucion, edhe pse ky institucion qëndron në rang rankimi në vendin e parë sipas renditjes së ministrive të linjës për treguesit e performancës.

Planifikimi për kryerjen e vlerësimit të institucionit për gjendjen e sistemeve të MFK dhe ofrimi i asistencës teknike është përcaktuar muaji Dhjetor dhe përgjatë vitit 2020 sipas shkresës datë 30.10.2019. Plani i aktiviteteve për këtë njësi paraqitet si më poshtë:

Aktiviteti	Afati i realizimit	Komenti i grupit të auditimit
Vlerësimi paraprak për statusin e implementimit të kërkesave të MFK-së	03.02.2020-07.02.2020	Këto aktivitete nuk rezultojnë të dokumentuar dhe nuk janë shoqëruar me relacione shpjegues/pyetësor për dokumentat e marra nga punonjësit e DH/MFK, rezultatet e vlerësimit paraprak, etj. Bashkëlidhur vetëm memo e njoftimit me datë 23.01.2020
Trajnimit e përgjithshëm për stafin e MFE mbi kërkesat dhe mënyrën e implementimit të kërkesave ligjore të MFK-së	03.02.2020-07.02.2020	

Përgatitja e manualeve të proceseve të punës	09.03.2020-13.03.2020	I padokumentuar kryerja ose jo e aktivitetit
Përgatitja e regjistrit të riskut për institucionin pritës	I paspecifikuar	I padokumentuar kryerja ose jo e aktivitetit
Përgatitja e plan veprimit për minimizimin e risqeve	I paspecifikuar	I padokumentuar kryerja ose jo e aktivitetit
Përgatitja e gjurmëve të auditimit për disa procedura kryesore	I paspecifikuar	I padokumentuar kryerja ose jo e aktivitetit
Përgatitja e planit të veprimit për ngritjen e sistemeve të MFK	I paspecifikuar	I padokumentuar kryerja ose jo e aktivitetit
Ëorkshop përmbledhës për realizimin e pilotimit	I paspecifikuar	I padokumentuar kryerja ose jo e aktivitetit

Përsa i përket institucioneve të tjera të planifikuara për implementimin e sistemit modern të MFK, rezulton se janë kryer vetëm njoftimet si më poshtë, pa u shoqëruar me aktivitetet konkrete që do të kryhen në këto institucione dhe afatet përkatëse.

Nr.	Institucioni	Njoftimi	Aktivitete të planifikuara	Aktivitete të realizuara
1	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	Shkresa nr. 20396, datë 08.11.2019	-	-
2	Ministria e Drejtësisë	Shkresa nr. 20395, datë 08.11.2019	-	-
3	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	Shkresa nr. 20394, datë 08.11.2019	-	-
4	Bashkia Elbasan	Shkresës nr. 24490, datë 31.12.2019	-	-
5	Bashkia Kukës	Shkresa nr. 24491, datë 31.12.2019	-	-
6	Bashkia Vlorë	Shkresa nr. 20397, datë 08.11.2019	-	-

Edhe për këto insitucione nuk disponohet metodologjia apo vlerësimi sipas së cilës është kryer përzgjedhja e tyre. Konkretisht, Bashkia Kukës sipas renditjes të sistemeve të kontrollit të brendshëm, nuk rezulton të disponojë sisteme të dobëta. Gjithashtu, në analogji edhe Bashkia Vlorë rezulton në nivele të kënaqshme renditjeje, si dhe ka qënë pjesë e pilotimit të Drejtorisë së Harmonizimit për një vit më parë, proces i cili është deklaruar i konkluduar me rishikimin e kuadrit rregullativ dhe implementimin e sistemit modern.

Konstatojmë gjithashtu mungesë të analizës dhe evidencave të zbatimit të kriterëve në përzgjedhje të njërive “pilot”. Kështu, përzgjedhja e Bashkisë Vlorë, e cila është institucion i cili ka qënë pjesë e projektit të

mëparshëm si njësi pilot evidenton formalizimin në proces dhe lë të paqartë arsyet pse keto njësi klasifikohen si njësi pa sistem modern të MFK, edhe pse renditja e saj në rankimet e treguesve të performancës për vitin 2019 është e kënaqshme.

Nga auditimi u konkludua se në kundërshtim me planin e aktiviteteve në kuadër të shtyllës 5 të Strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020, Drejtoria e Harmonizimit nuk ka mundur të kryejë implementimin e sistemit të MFK në asnjë nga njësitë e përzgjedhura pilot për vitin 2019, edhe pas ndryshimeve të kryera në llojin e tyre, duke mos përgatitur relacione shpjeguese dhe duke mos e prezantuar këtë çështje si mosrealizim objektiv në Raportin Vjetor 2019.

Mosrealizimi edhe i këtij aktiviteti nga ana e DH/MFK, evidenton mangësitë që ekzistojnë në planifikimet/realizimet e punës së kësaj drejtorie, të cilat ndikojnë edhe në progresin e pritshëm të objektivave të strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike të rishikuar.

Kriteri:

Impakti:

Shtylla 5 e Strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020

Mos realizimi i një nga aktiviteteve kryesore të DH/MFK, evidenton mangësitë që ekzistojnë në planifikimet e kësaj drejtorie, të cilat ndikojnë edhe në progresin e pritshëm të objektivave të strategjisë.

Shkak:

Mos marrja e masave përkatëse nga drejtuesit e DH/KBFP për organizimin dhe planifikimin e punës në funksion të objektivave të strategjisë

Rëndësia:

E lartë

6.Mbi vlerësimin me pikë të pyetësorëve të për efekt të indikatorëve të MFK dhe AB

Situata:

Në lidhje me sistemin e pikëzimit të përzgjedhur nga DH/MFK në kuadër të indikatorëve të performancës, u analizuan vlerësimet e dhëna nga ana e Drejtorisë në vijim të përgjigjeve të institucioneve shtetërore në pyetësorët e vetëvlerësimit, respektivisht:

Indikatori 1: Hartimi me cilësi i planit të veprimit dhe paraqitja brenda afateve kohore (vlerësimi nga 1-4 mbi bazën e përgjigjeve të pyetjeve të mëposhtme)

Pyetja 92: A ka institucioni një plan veprimi të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit, të miratuar për ecurinë e sistemit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit? (Në rubrikën "Përgjigje e Arsyetuar" specifikoni numrin dhe datën e dokumentit)

Institucioni	Përgjigja	Vlerësimi nga DH/MFK
Bashkia Ura Vajgurore	Institucioni ka plane veprimi të menaxhimit financiar dhe kontrollit, sepse ai mbështetet në ligjin e buxhetit	4 pikë
Bashkia Pukë	Kemi strategjinë e menaxhimit të riskut	1 pikë

Indikatorin 3: Efektiviteti i mekanizmave bazë të përgjegjshmërisë

menaxheriale në njësitë e sektorit publik:

Pyetja 5 : *A ekzistojnë mekanizma të cilat i dedikohen ankesave për korrupsion, nëse po:*

- *A ofrojnë këto sisteme nivele të përshtatshme të anonimitetit dhe mbrojtjes ndaj ankuesve?*

- *A është përcaktuar përgjithësisht procedura e sinjalizuesve?*

- *A mund të bëhen zbulime me një besim të arsyeshëm se informacioni është i vërtetë në kohën kur ajo zbulohet?*

- *A janë gjithëpërfshirëse dhe të përcaktuara qartë procedurat e mbrojtjes për sinjalizuesit?*

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Bashkia Kolonjë	Baza ligjore kodet e etikës. Egzistojnë mekanizma për dokumentimin e ankesave dhe ka strukturë për këtë e cila është në përberje të autitit të brendshëm në bazë të ligjit nr 60/2016	3pikë
Bashkia Pustec	Nuk ka një mekanizëm për shmangjen e e korrupsionit	1pikë
Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	Po, në ministri egziston një person për antikorrupsionin. Gjithashtu egziston dhe njesia e "bitbilfryrësit"	4pikë
Ministria e Turizimit dhe Mjedisit	Lidhur me ankesat për korrupsionin, në institucionin tonë nuk ka patur probleme të tilla	2pikë
Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme	Ligji nr 9131 datë 08.09.2003 "Për rregullat e etikës në Administratën Publike"	1pikë

Pyetje 8: *Nëse keni njësi varësie: A merrni raportime të rregullta nga Titullari/NA i njësisë për performancën (përbushjen e detyrave) gjatë ushtrimit të veprimtarisë së tyre? (Në rubriken "Përgjigje e Arsyetuar" vendosni numrin dhe datën e disa raporteve zyrtare të marra gjatë vitit si dhe numrin e njësive të varësisë që janë nën kontrollin e organit qendror.)*

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Ministria e Mbrojtjes	Njësi varësie të cilat raportojnë cdo fillim muaji si dhe rast pas rasti	4pikë
Ministria për Evropën dhe punët Jashtme	-	1pikë
Bashkia Kukës	Sipas kërkesave të përcaktuara në udhëzimin e MF Nr.30 datë 27.11.2011 pikat 32 dhe 33 përcaktohet se shoqëritë tregtare duhet të dorëzojnë raporte dhe pasqyrat financiare. Pranë Bashkisë Kukës kanë detyrimin ligjor që të paraqesin sh.a ujësjellës kanalizime Kukës dhe sh.a Futboll Klub Kukësi. Nga dy sh.a vetëm ujësjellës kanalizime Kukës depoziton cdo vit, sipas afatit raportin vjetor dhe pasqyrat financiare	3pikë
Bashkia Pukë	Nuk kemi njesi të varësisë me financë me vete. Është vetem sh.a Ujësjellës kanalizime Pukë i cili raporton te kryetari i bashkisë	-
Bashkia Vlorë	Po, situacionet dhe raportet 4 mujore të shpenzimeve, ecurinë e punës	2 pikë

Pyetje 10: *A janë raportuar të gjitha dobësitë e kontrollit të brendshëm, analizohen dhe adresohen siç duhet kur është e nevojshme?*

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Bashkia Shkodër	Te gjitha raportet audituese, analizohen dhe paraqiten në mbledhjen e këshillit të qarkut sipas rastit	2pikë
Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	po	2pikë
Ministria e Turizmit dhe Mjedisit	Po, në rastet e evidentimit të dobësive apo problematikave ato janë analizuar dhe janë bërë rekomandimet e duhura nga drejtuesit përkatës	4pikë
Bashkia Elbasan	Janë raportuar të gjitha dobësitë e kontrollit duke u analizuar për tu përmirësuar	2pikë
Bashkia Selenicë	Auditimi brendshëm	2pikë
Bashkia Vorë	Cdo drejtori, sektor ka planin e veprimit vjetor të miratuar nga NA	2pikë
Bashkia Rrogozhinë	Nuk kemi pasur një audit të brendshëm, për të raportuar të gjitha dobësitë e kontrollit të brendshëm. Vetëm në tremujorin e fundit të vitit 2019 është krijuar struktura dhe në bazë të një programimi po vazhdon kontrollat sipas sektorëve	1pikë
Bashkia Mirditë	Auditimi brendshëm bën vlerësimin e kontrollit të brendshëm ku evidencën dobësitë dhe i adreson ato sipas sistemeve ku ushtrohet auditimi. Titullari i institucionit merr opinione bazuar në raportet dhe memot e hartuara nga Auditimi Brendshëm	3pikë

Pyetja 18: A keni një strategji të miratuar me objektivat dhe prioritetet strategjike në përputhje me kërkesat e ligjit për menaxhimin e sistemit buxhetor? (Nëse po, lutemi specifikoni datën e miratimit në rubrikën "Përgjigje e Arsytuar")

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Bashkia Ura Vajgurore	Po kemi hartuar dhe miratuar një deklaratë të misionit në përputhje me kërkesat e ligjit për menaxhimin e sistemit të buxhetit. Kjo është shprehur në PBA 2019-2021	3pikë
Bashkia Bulqizë	Dokumenti i PBA miratuar me VKB nr.71 datë 24.12.2019	3 pikë
Këshilli i Qarkut Dibër	Po, kërkesat buxhetore, objektivat kryesore, prioritetet e programit etj	3pikë
Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	Po	2 pikë
Ministria e Turizmit dhe Mjedisit	Si çdo vit ne kemi ndjekur procedurën e zbatimit të PBA-së nëpërmjet dërgimit të fishave në Ministrinë e Turizmit dhe Mjedisit	4 pike
Bashkia Selenicë	Dokumenti i PBA nr 1420 datë 31.05.2019	1 pikë

Pyetja 21: A i përcakton njësi publike treguesit e performancës në planin strategjik për monitorimin dhe arritjen e objektivave? (Nëse po, duhet të jetë përcaktuar në dokumentin e strategjisë, në mënyrë narrative ose në matricën shoqëruese.)

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Bashkia Tepelenë	-	1 pikë
Bashkia Elbasan	Njesia publike treguesit e performancës i përcakton në planin strategjik për monitorimin dhe arritjen e objektivave	3 pikë

Ministria e Drejtësisë	Në planin e Veprimit,në zbatim të Strategjisë Ndërsektoriale të Drejtësisë(SNKK)si dhe në Strategjinë e Drejtësisë për të mitur(SDM)	4 pikë
Këshilli i Qarkut Fier	Po njësia ka objektiva të caktuar për të cilat luftohet për tu realizuar	2 pikë
Këshilli i Qarkut Gjirokastrë	Nuk kemi një dokument të tillë për arsyet e përmendura më sipër	1 pikë
Këshilli i Qarkut Shkodër	Po punohet	1 pikë

Pyetja 22:A keni plan-veprime vjetore të miratuara, për arritjen e qëllimeve strategjike, objektivave vjetore që përmbajnë veprime, afate, dhe persona konkretë përgjegjës për çdo veprim të parashikuar?

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Bashkia Libohovë	Nga sektorët përkatës ka plane vjetore të punës për realizimin e detyrave dhe objektivave të tyre	2 pikë
Ministria për Evropën dhe punët e Jashtme	-	1 pikë
Ministria e Mbrojtjes	Po miratuar nga Ministri i Mbrojtjes me nr 951/1,datë 15.02.2019,me aktivitete,afate dhe nëpunës përgjegjës për realizimin e tyre	4 pikë
Bashkia Selenicë	Po	1 pikë
Bashkia Kamez	Çdo drejtori,sektor dhe njësi vartësie ka objektivat,planin vjetor të miratuar nga titullari	3 pikë
Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	Aktualisht për vitin 2019 nuk ka të miratuar një plan veprimi,kjo pikë kërkon numrin e shkresës qëështë miratuar plan veprimi	1 pikë

Pyetja 23:A është miratuar struktura organizative në përputhje me madhësinë dhe aktivitetet e njësisë? A është përditësuar dhe kur? (Jepni referencën e dokumentit në rubrikën "Përgjigje e Arsytuar")

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Ministria e Arsimit Sportit dhe Rinisë	Po,Rregullorja është Miratuar me Urdhërin e Ministrit nr.352 datë 17.06.2019 është miratuar "Rregullorja e Brendshme e Ministrisë së Arsimit dhe Sportit Struktura e Aparatit të MASR është miratuar me Urdhërin e kryeministrit nr 163 datë 07.10.2017	4 Pike
Bashkia Fushë-Arrëz	Kemi një strukturë të përshtatur por e pamjaftueshme,Urdhër nr 428 datë 11.12.2017,VKB nr.55 datë 19.12.2017	4 Pike
Bashkia Korçë	Është miratuar struktura organizative e bashkisë Korçë me urdhër të titullarit nr 14 datë 11.01.2019	4 Pike
Këshilli i Qarkut Vlorë	Struktura organizative e Këshillit të Qarkut miratohet çdo vit dhe bazohet në ligjin e buxhetit(nr i punonjësve) dhe kompetencat dhe detyrat mbështeten në ligjin 139/2015 "Për vetëqeverisjen vendore"sipas VKQ nr 44 datë 20.12.2018 "Mbi strukturën organizative të Këshillit të qarkut Vlorë për vitin 2019	4 Pike

Pyetje 24: A janë përcaktuar përgjegjësitë e menaxherëve për zbatimin e objektivave të njësisë publik dhe menaxhimit të riskut?

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK

Qendra Kombëtare e Kinematografisë	Rregullorja e Brëndshme e QKK përfshin organigramën e institucionit.Përshkrimet e punës së personelit janë të përcaktuara në rregulloren e brëndshme të punonjësve nr 10.Prot datë 04.01.2019	4 pikë
Agjensia telegrafike Shqiptare	Po janë përcaktuar në rregulloren e brëndshme të institucionit	2 pikë
Bashkia Mat	Janë të përcaktuara në Planin e Integritetit por edhe në aktet e tjera kryesisht tek Drejtoria Ekonomike dhe të Ardhurave	2 pikë
Bashkia Kavajë	-	3 pikë

Pyetje 28: A delegohen përgjegjësitë brenda njësisë nga ana e menaxherëve? A ndahen përgjegjësitë dhe detyrat sipas nevojës, në nivele të ndryshme të njësisë publikë?

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Departamenti i Administratës Publike	Delegimi i detyrave dhe përgjegjësiave dokumentohet sipas ligjit Nr 10296/2010 për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin dhe për çdo delegim të detyrës pason një raportim i nëpunësit kundrejt deleguesit në lidhje me mbarëvajtjen e punës	2 pikë
Këshilli i Qarkut Vlorë	Delegimi i detyrave bëhet nëpërmjet urdhërave me karakter individual,rregullores së brëndshme dhe përshkrimit të punës	3 pikë
Bashkia Vorë	Po delegohen përgjegjësitë në bazë të problematikave dhe prioriteteve dhe nevojave që mund të ketë	2 pikë
Bashkia Polican	Detyrat dhe përgjegjësitë janë të mirëpërcaktuara në rregulloren e brëndshme,përshkrimet e punës dhe planet mujore	2 pikë
Bashkia Sarandë	Në rastet kur ka urdhëra delegimi kopetencash në mungesë janë shumë të qarta kopetencat dhe fusha e veprimit e tyre	1 pikë
Kryeministria	Detyrat ndahen sipas nevojës në nivele të ndryshme të njesisë publike dhe delegohen e kontrollohen në vazhdimësi nga drejtuesit	4 pikë

Pyetje 30:A analizohen risqet që lidhen me funksionet dhe kompetencat e deleguara?

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Ministria e Kulturës	Po analizohen të gjitha risqet që lidhen me funksionet dhe kompetencat	2 pikë
Bashkia Sarandë	Nuk ka delegim në detyrë	1 pikë
Kryeministria	Risqet që lidhen me funksionet dhe kompetencat e deleguara analizohen paraprakisht por edhe pas delegimit nëpërmjet raportimit periodik	4 pikë
Gjykata Kushtetuese	Po	4 pikë

Pyetja 43: A është përcaktuar përgjegjshmëria dhe përgjegjësia e menaxherëve për objektivat strategjike? Dhe a është përcaktuar kjo përgjegjësi në rregulloren e brendshme të njësisë publike?

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	Përgjegjësitë e menaxherëve janë përcaktuar në Rregulloren e Brëndshme të institucionit,ku përcaktohen detyrat për secilën drejtori sipas sektorëve përkatës dhe me programe vjetore për çdo strukturë	4 pikë
Bashkia Vau Dejës	Rregullorja e brëndshme i ka të përcaktuara qartë përgjegjësitë dhe detyrat e çdo menaxheri,organigrama	3 pikë

	hartohet sipas hierarkisë dhe strukturës,delegimi i detyrave hartohet	
Kryeministria	Po	4 pikë
Bashkia Korçë	Urdhri i Kryetarit të bashkisë nr 12 dt 10.1.2019 për ngritjen e grupit të menaxhimit strategjik GMS	3 pikë

Pyetje 44: A zhvillohen mbledhje të rregullta të dokumentuara të GMS për të diskutuar rreth çështjeve që lidhen me menaxhimin financiar dhe kontrollin?

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Ministria e Mbrojtjes	Po	2 pikë
Bashkia Polican	Urdhri nr 22 "Për procedurat standarte të monitorimit të buxhetit të njësisë të vetqeverisjes vendore	2 pikë
Këshilli i Qarkut Fier	Po zhvillohen vazhdimisht, gjatë periudhës së hartimit të buxhetit. Në zbatim të ligjit për buxhetin e vitit	3 pikë

Pyetje 45: A vendos njëسيا juaj, si një tërësi, objektiva afatmesme gjatë përgatitjes së PBA? A janë publikuar këto objektiva?

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Këshilli i Qarkut Dibër	Po njëسيا jonë vendos objektivat afatmesme gjatë përgatitjes së PBA-së dhe këto objektiva publikohen në faqen e internetit të institucionit	4 pikë
Ministria për Evropën dhe punët e Jashtme	-	1 pikë
Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	Po	2 pikë

Pyetje 46: A i komunikohen objektivat e miratuara stafit, sipas llojit të strukturës?

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Avokati i Popullit	Po, komunikimi kryhet sipas rregullave të komunikimit të brendshëm, referuar sqarimeve të dhëna në pikën 2 të kësaj tablele	4 pikë
Bashkia Pustec	Institucioni jonë është në proces hartimi të objektivave në nivel treguesish nëpërmjet implementimit të projektit për financat vendore	3 pikë
Bashkia Polican	U komunikohen në formë shkresore dhe takimeve zyrtare me drejtorët, shefat e sektorëve dhe drejtues ekspert të menaxhimit të programeve sipas sektorëve	3 pikë

Pyetje 47: A janë objektivat operacionale të njësisë publike në përputhje me strategjitë dhe politikat kombëtare/sectoriale, si dhe vizionin dhe misionin e njësisë? A ka përputhje midis objektivave afatmesme (PBA) dhe objektivave të parashikuara në buxhetin vjetor të njësisë?

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Ministria e Mbrojtjes	Po	2 pikë
Kryeministria	Objektivat operacionale të njësisë janë në përputhje me strategjitë dhe politikat kombëtare, si dhe vizionin e misionin e njësisë. Objektivat e parashikuara në buxhetin vjetor janë përputhje me objektivat afatmesme	4 pikë
Bashkia Fier	Po janë në përputhje me strategjitë dhe politikat kombëtare të bëra në buxhetin vjetor dhe në dokumentin e PBA	3 pikë

Pyetje 61: A merr në konsideratë njësia ndikimet e mundshme të riorganizimit, shtimit të njësive të reja organizative dhe/ose ndryshimet e menjëhershme të strukturave ekzistuese në sistemin e kontrollit të brendshëm?

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Kryeministria	Sigurisht që riorganizimi shtimi njësive të reja organizative apo ndryshimet e menjëhershme në strukturën ekzistuese merren në konsideratë	4 pikë
Bashkia Kavajë	Bazuar në vlerësimin e nevojave të administratës nga Burimet Njerëzore për numrin maksimal të punonjësve në bashkëpunim me drejtoritë dhe njësitë përkatëse miratohet Struktura e bashkisë Kavajë nga kryetari i bashkisë mbështetur në vendimet e miratuara të keshillit bashkiak për numrin maksimal të punonjësve dhe buxhetit	2 pikë
Këshilli i qarkut Tiranë	Nuk aplikohet	0 pikë

Pyetje 62: A merr në konsideratë njësia ndryshimet në menaxhim dhe qëndrimet filozofike përkatëse në sistemin e kontrollit të brendshëm?

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Bashkia Fushë Arrëz	Po	2 pikë
Ministria e Turizmit dhe Mjedisit	Po	3 pikë
Bashkia Bulqizë	Nuk ka patur ndryshime	2 pikë

Pyetja 63: A janë listuar proceset dhe a janë dokumentuar aktivitetet e kontrollit në formën e hartave të proceseve të punës/manualëve të proceseve të punës dhe/ose procedurave të brendshme për proceset e punës (duke adresuar proceset e njësisë për përmbushjen e misionit dhe objektivat e saj)?

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Kryeministria	Secili pozicion ka proceset e tij të punës.Nuk janë dokumentuar aktivitetet e kontrollit në formën e hartave të proceseve të punës/manualëve të proceseve të punës.Manuali i procedurave është duke u hartuar.Pjesë e tij do të jenë edhe procedurat e kontrollit	3 pikë
Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	Janë duke u hartuar manualët e proceseve të punës	2 pikë
Bashkia Selenicë	Në vijimësi duke e strukturuar	1 pikë

Pyetje 79:A kanë përcaktuar dhe identifikuar drejtuesit e njësisë publike, informacionin e kërkuar në nivelin përkatës dhe specifikat e duhura, tek personelin i duhur? Ku është e mundur, a ka lidhje të qartë me objektivat e njësisë publike?

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Këshilli i Qarkut Dibër	Po, regjistër risku	1 pikë
Bashkia Sarandë	Të përcaktuar në regjistrin e riskut dhe në Strategjinë e Zhvillimit Institucional	3 pikë

Bashkia Bulqizë	Drejtoritë paraqesin në Burimet Njerëzore dhe Titullari planet si dhe informacione për realizimin e planeve	3 pikë
-----------------	---	--------

Pyetje 80: *A janë identifikuar llojet e raportimit periodik brenda njësisë që i dorëzohen menaxherëve në njësinë përkatëse?*

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Kryeministria	Ka disa lloje raportimi periodik që i dorëzohen menaxherëve të njësive përkatëse, të cilat janë të identifikuar (psh raportimi periodik nga njësia e monitorimit të akteve rregullatore)	4 pikë
Bashkia Selenivë	Po	2 pikë
Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	Po, janë të identifikuar llojet e raportimit periodik brenda njësisë që i dorëzohen menaxherëve në njësinë përkatëse, sipas përcaktimeve/detyrimeve dhe rregullat e brendshme	4 pikë

Pyetje 82: *A janë paraqitur në kohën e duhur për vendimmarrjen dhe mbështetur nga sistemi, raportet operacionale të mëposhtme: Raportet për monitorimin e buxhetit; Raportet për detyrimet financiare (shpenzime të njohura por të papaguara. (Në përgjigje të jepet dhe me çfarë shpeshësie i përgatitë njësia këto raporte.)*

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Bashkia Kavajë	-	2 pikë
Bashkia Gjirokastrë	Raportet 4 mujore të monitorimit, raporte 3 mujore mbi detyrimet e prapambetura, raportet financiare "Bilanc" 1 vjeçar, raporte për nxjerrje jashtëpërdorimit sipas rastit	4 pikë
Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme	Raportet e monitorimit 4 mujor	2 pikë

Pyetje 88: *A keni procedurë të brendshme periodike të raportimit që rregullon zbatimin dhe monitorimin e objektivave?*

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Bashkia Patos	-	2 pikë
Këshilli i Qarkut Fier	Po, kemi rregulloren e brendshme	3 pikë
Bashkia Polican	Kemi dhe jemi të fokusuar që ta përmirësojmë akoma më mirë	2 pikë

Pyetje 90: *A kryen rregullisht Institucioni një vetëvlerësim të sistemit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit. (përshkruaj instrumentin që përdoret)*

Institucioni	Përgjigjia	Vlerësimi nga DH/MFK
Bashkia Lezhë	Cdo vit hartohet nga institucioni pyetsori i vetëvlerësimit të menaxhimit financiar dhe i kontrollit të brendshëm, deklaratë e vlerësimit të kontrollit të brendshëm. Si dhe raporti përkatës dhe u dërgohen sipas afatit të përcaktuar në ligjin për MFK-në	3 pikë
Bashkia Roskovec	Po	3 pikë
Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme	-	1 pikë

Pyetje 91: *A ka në institucion rregulla të brendshme të miratuara për*

monitorimin e sistemit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit? (Nëse ka specifikojeni në rubrikën "Përgjigje e Arsyetuar")

Institucioni	Përgjigja	Vlerësimi nga DH/MFK
Këshilli i Qarkut Dibër	Rregullore me VKQ nr.23 datë 23/12/2019	3 pikë
Kryeministria	Nuk ka rregulla të brendshme të miratuara për monitorimin e sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit	1 pikë
Avokati i Popullit	Monitorimi i sistemit financiar dhe kontrollit realizohet bazuar në ligjin për menaxhimin financiar dhe udhëzimet e MF	2 pikë

Për sa më sipër, në përfundim të auditimit me zgjedhje mbi vlerësimin e indikatorëve të raportuar sipas strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020 grupi i auditimit konstatoi që vlerësimi i pyetësorëve është realizuar në mënyrë jo të drejtë dhe konsistente ndërmjet institucioneve duke patur parasysh që për përgjigje të ngjashme vlerësimi ka qënë i ndryshëm, sikundër evidentohet nga disa rastë të trajtuara nga grupi i auditimit. Mungesa e standartizimit të pikëzimit të dhënë nga ana e Drejtorisë krahas përgjigjeve të institucioneve, ndikon drejtpërdrejtë në vlerësimin final dhe rankimin e efektivitetit të sistemeve të kontrollit të brendshëm për këto institucione.

Gjithashtu, vijon të ekzistojë problematika lidhur me mos përgatitjen nga ana e DH/MFK të komenteve apo sygjërimeve lidhur me pyetjet ku evidentohen mangësi, në mënyrë që subjekti të njihet me dobësitë e tij me qellim përmirësimin e këtyre sistemeve. Ky përfundim lidhet edhe me faktin se roli i Drejtorisë, sikundër është përcaktuar në misionin dhe objektivat e saj, duhet të shërbejë institucioneve nëpërmjet asistimit të vazhdueshëm për përmirësimin e shtyllave të sistemeve të kontrollit të brendshëm, dhe jo kryerjen e analizave statistikore për më tepër të pabazuara në modele standarte.

Gjithashtu, grupi i auditimit nëpërmjet të dhënave të siguruar nga auditimet e kryera nga Kontrolli i Lartë i Shtetit gjatë vitit 2020 në disa institucione, ku ka trajtuar ndër të tjera edhe sistemet e menaxhimit financiar dhe kontrollit në subjektet e audituara. Në pyetësorët e dorëzuar nga KLSH, krahasuar me përgjigjet e dorëzuara nga institucioneve pranë DH/MFK evidentohet se për pyetje të cilat janë lidhur me të njëjtat çështje/dokumentacione, ka pasur përgjigje të ndryshme nga subjektet.

Ky fenomen evidenton formalitetin e përgjigjeve nga ana e institucioneve dhe dobësitë në realizimin e monitorimeve nga ana e Drejtorisë së Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit, me qëllim informimin dhe trajnimin e vazhdueshëm të stafit mbi rëndësinë e sistemeve të kontrollit të brendshëm.

Institucioni	Pyetja DH/MFK	Pyetja KLSH	Përgjigja për DH/MFK	Përgjigja për KLSH
--------------	---------------	-------------	----------------------	--------------------

Bashkia Divjakë	A ofrohen mundësi të mjaftueshme të trajnimit për personelin.A është zhvilluar strategjia e përgjithshme e trajnimit në përputhje me objektivat e njësisë publike	1)A ka kryer institucioni trajnime të punonjësve 2)A ka program strategjik dhe vjetor të trajnimeve të shpallun nga institucioni 3)A ofrohen mundësi të mjaftueshme për trajnimin e stafit	Po,cdo drejtorie e sektori u dërgohen emaile vazhdimisht me mundësite për trajnime bazuar edhe nëkalendarin e trajnimeve të ASPA	1)Po 2)JO 3)JO
Bashkia Divjakë	A është vlerësimi i riskut të mashtrimit pjesë përbërëse e procesit të rregullt të vlerësimit të riskut	A konsiderohet risku i mashtrimit nga ana e institucionit tuaj	Po	-
Bashkia Divjakë	A keni një regjistrë për aktivet e njësisë(specifiko dokumentin e regjistrimit dhe numrin,datën)dhe a janë të regjistruar në SIFQ	1)A ka regjistër aktivesh 2)A është i përditësuar regjistri i aktiveve	Udhëzimi nr 30 dt 27.12.2011 "Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e Sektorit Publik"	1)Po 2)Po
Bashkia Tepelenë	A është miratuar struktura organizative në përputhje me madhësinë dhe aktivitetet e njësisë?A është përditësuar dhe kur?	Struktura Organizative data dhe Nr i urdhërit të miratimit nga institucioni epror	3	Nr 04 datë 11.03.2019
Bashkia Tepelenë	A delegohen përgjegjësitë brënda njësisë nga ana e menaxherëve	A ka delegim të funksioneve të NZ dhe NA	2	Po sipas rregullore së brendshme të Bashkisë Tepelenë
Bashkia Skrapar	A delegohen përgjegjësitë brënda njësisë nga ana e menaxherëve	A ka delegim të funksioneve të NZ dhe NA	Ka raste kur për arsye të justifikuara mund të delegohen përgjegjësi për një periudhë relativisht të shkurtër kohe	Jo
Bashkia Skrapar	A ka institucioni juaj rregullore të brendshme për përcaktimin e rasteve të konflikteve të	A ka institucioni një rregullore të brendshme,data e miratimit tërregullore dhe a është informuar	Ka një rregullore të brendshme egzistuese,po punohet për hartimin e rregullore së re dhe kodit të etikës e cila	Po,miratuar me datë 03.03 2020 dhe stafi është informuar

	interesit,të hartuar në përputhje me bazat ligjore në fuqi	stafi	përfundon brënda muajit Mars 2020	
Bashkia Skrapar	A identifikohen dhe vlerësohen risqet në njësinë publike,në të gjitha nivelet e saj për arritjen e objektivave?A është përfshirë i gjithë stafi në këtë proces	1)A ka institucioni një regjistër risku 2)A ka një plan konkret masash për të minimizuar riskun e mashtrimit 3)A ka "bilbilfryrës" të caktuar nga institucioni për riskun e mashtrimit	Po identifikohen vlerësohen dhe merren masa për të shmangur sa më tepër efektet negative të riskut	1)Po 2)Po 3)Jo
Bashkia Roskovec	A ka institucioni juaj rregullore të brendshme për përcaktimin e rasteve të konflikteve të interesit,të hartuar në përputhje me bazat ligjore në fuqi	A ka institucioni një rregullore të brendshme,data e miratimit të rregullores dhe a është informuar stafi	Po,kemi një rregullore të brendshme për parandalimin e konfliktit të interesave Nr 7323 Prot datë 17.12.2019	Po,miratuar nga Kryetari i Bashkisë me nr.793 Prot,datë 19.02.2019,nuk egziston urdhër për informimin e stafit
Bashkia Roskovec	A ofrohen mundësi të mjaftueshme të trajnimit për personelin.A është zhvilluar strategjia e përgjithshme e trajnimit në përputhje me objektivat e njesisë publike	1)A ka kryer institucioni trajnime të punonjësve 2)A ka program strategjik dhe vjetor të trajnimeve të shpallun nga institucioni 3)A ofrohen mundësi të mjaftueshme për trajnimin e stafit	Deri më tani kemi pasur trajnime të vazhdueshme të ndara sipas fushave përkatëse	1)Po 2)Jo 3)Po
Bashkia Malësi e Madhe	A delegohen përgjegjësitë brënda njesisë nga ana e menaxherëve	A ka delegim të funksioneve të NZ dhe NA	3	Jo
Bashkia Ura Vajgurore	A është miratuar struktura organizative në përputhje me madhësinë dhe aktivitetet e njesisë?A është përditësuar dhe kur?	Struktura organizative	Po është miratuar brënda mundësive financiare që ka edhe institucioni.Përditësimi i fundit është bërë me dt 03.04.2019	Struktura e fundit Nr 2849 Prot,datë 17.10.2019

Bashkia Libohovë	A e kryen njësi publike periodikisht një vlerësim të ekspozimit të saj ndaj veprimtarisë mashtruese dhe si mund të ndikohen veprimtaritë e saj? A përfshin ky vlerësim secili nga njësitë e vartësisë	1) A konsiderohet risku i mashtrimit nga institucioni juaj? 2) A ka plan konkret masash për minimizimin e riskut të mashtrimit? 3) A ka një strukturë përgjegjëse për minimizimin e riskut të mashtrimit	Vlerësimet bëhen nëpërmjet takimeve me administratën e Bashkisë	1) Po 2) Jo 3) Jo
Bashkia Krujë	A delegohen përgjegjësitë brenda njësisë nga ana e menaxherëve	A ka procedura të delegimit të detyrave në këtë institucion	Po, ka raste kur përgjegjësitë janë deleguar	Jo

Kriteri:

Impakti:

Shkaku:

Rëndësia:

Rekomandimi

:

Pyetësori i Vetëvlerësimit të MFK

Pasaktësi në vlerësimin e kryer nga ana e strukturave të DH/MFK

Mos kryerja e vlerësimit në përputhje me përgjigjet e dhëna nga institucionet në mënyrë konsistente

E lartë

DH/KBFP të marrë masat për një vlerësim real me pikë të institucioneve raportuese pranë drejtorisë.

Të nxirret përgjegjësia për vlerësimet jo korekte apo të pa unifikuara të DH/MFK

7. Konstatohet inkonsistencë lidhur me indikatorët sipas Pasaportës së Indikatorëve për marjen e rezultateve të Strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020 dhe Strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike 2019-2022 (shtylla e Kontrollit të Brendshëm dhe Kontabilitetit në Sektorin Publik)

Situata:

Gjatë vitit 2019, Drejtoria e Harmonizimit ka kryer rishikimin e Strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike 2019-2022 (shtylla e Kontrollit të Brendshëm dhe Kontabilitetit në Sektorin Publik), pa bërë një analizë të plotë të realizimit të objektivave të Strategjisë së mëparshme 2014-2020. Referuar **Pasaportës së Indikatorëve për marjen e rezultateve të Strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020**, për përmirësimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm dhe arritjen e objektivave ishte përcaktuar indikator i si më poshtë:

5.1.1 Titujt e indikatorëve	100 % e institucioneve buxhetore duhet të përdorin kërkesat FMC në mënyrë që të përmirësojnë sistemin e kontrollit të brendshëm dhe të realizojnë objektivat dhe rezultatet
-----------------------------	---

Objektivat e përgjithshëm dhe specifik	Efektiviteti menaxherial në institucionet vendore dhe qendrore. Implementimi i suksesshëm i sistemit menaxherial modern në të gjitha institucionet e qeverisjes, si lokale ashtu dhe qendrore		
Burimi i të dhënave për monitorimin e treguesit të performancës	Drejtoria e Përgjithshme e Harmonizimit të Kontrollit të Brëndshëm Financiar dhe Publik		
Institucioni përgjegjës për mbledhjen e të dhënave	MFE		
Frekuenca e publikimit të të dhënave	Vjetor		
Një përshkrim i shkurtër i metodologjisë	<p>Performanca e institucioneve publike përbehet nga një numër indikatorësh I kombinuar në mënyrë të till që të ndihmojë krijimin e një opinionit të bazuar në:</p> <p>Kualitetin e sistemeve të kontrollit të brëndshëm dhe pajtueshmëria e institucioneve publike konform legjislacionit në fuqi. Vlerësimi realizohet në bazë të vetvlerësimit të sistemit i bërë nga institucioni që plotëson pyetsorin. Institucioni vlerësues plotëson pyetsorin duke përdorur një sistem pikëzimi me 4 pika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Institucionet që nuk plotësojnë kriteret 2. Institucionet që plotësojnë pjesërisht kriteret 3. Institucionet që I plotësojnë kriteret por kanë nevojë për përmirësim 4. Institucionet që I plotësojnë kriteret. <p>Rezultati minimal që një institucion mund të arrij është 39 pikë (39 pyetje * 1 pikë). Ky është rasti kur institucioni vlerëson veten me 1 pikë = nuk I plotëson kriteret.</p> <p>- Rezultati maksimal që një institucion mund të arrij është 156 pikë (39 pyetje * 4 pikë) = I plotëson kriteret</p> <p>Indikatorët do të maten si një mesatare e vetvlerësimit.</p> <p>Mesatarja e vlerësimit matet si totali i mesatarës së vlerësimit për cdo pyetje, me totalin e pyetjeve që është 39.</p> $AV_{\text{Budget Unit}} = \frac{\text{Vlerësimi total}}{99 \text{ pyetje}}$ $\text{Vlera e indikatorit} = \frac{\sum_{i=1}^{N_{\text{Institucione}} (\text{Rezultati}_i)} N_{\text{Institucione}}}{\text{Numri i institucioneve buxhetore}}$		
Informacion mbi vlerat	Viti	2015	
	Baza fillestare	3	
Informacion mbi vlerat target	Viti	2017	2020
	Vlera e indikatorit	Trend Rritës	Trend rritës

Për sa më sipër, synohet një trend rritës në efektivitetin e sistemeve të kontrollit të brendshëm nga viti në vit, me afat vitin 2020. Megjithatë, ashtu sikundër është trajtuar edhe në auditimet e mëparshme, theksohet fakti se DH/KBFP nuk ka përfshirë në raport një nivel të matshëm për të përcaktuar efektivitetin e sistemit të njësive publike. Pyetësorët e vetvlerësimit nuk janë vlerësuar me pikë nga ana e drejtorisë për të gjitha çështjet që 99 pyetjet mbulojnë, në mënyrë që të kryhej dhe

matja e pikëve për njësitë publike, dhe po ashtu në rang sistemi.

Strategjia e Menaxhimit të Financave Publike 2019-2022 ka përcaktuar si **Objektiv Specifik 6: Kontrolli i brendshëm efektiv**

Objektivi kryesor: Forcimi i sistemit për Kontrollin e Brendshëm Financiar Publik në qeverinë qendrore dhe vendore.

Komponenti 6.1: Menaxhimi financiar dhe kontrolli në të gjithë institucionet publike. **Produktet: MFE-ja në fokus do të kenë:**

1. Krijimi i një menaxhimi financiar dhe mjedisi kontrolli të brendshëm më të fortë;
2. Sisteme funksionale për kontrollin e brendshëm;
3. Sistem i forcuar monitorimi i KBFP-së.

Në mënyrë të përmbledhur ndryshimet e kryera në Strategjinë e Menaxhimit të Financave Publike paraqiten si më poshtë:

Indikatori	Strategjia e Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020	Strategjia e Menaxhimit të Financave Publike 2019-2022
Objektivi	100 % e njërive buxhetore do të përdorin kërkesat e MFK për të përmirësuar sistemet e kontrollit të brendshëm dhe arritjen e rezultateve dhe objektivave	Objektivi kryesor: Forcimi i sistemit për Kontrollin e Brendshëm Financiar Publik në qeverinë qendrore dhe vendore. Objetivi 1: Përgjegjshmëri efektive menaxheriale në gjithë institucionet publike.
Metodologjia	Mesatarja Njesia Buxhetore = $\frac{\text{Totali pikave}}{\text{Kriteri 39 pyetje}}$ Vlera e Indikatorit = $\frac{\sum \text{Nr. i (Mesatarja pikave)}}{\text{Numri i njësive buxhetore}}$	
Produkti/Targeti	Trend rrites i efektivitetit të sistemit të kontrollit të brendshëm nga viti në vit	Produkti 6.1.1: Krijimi i një menaxhimi financiar dhe mjedisi kontrolli të brendshëm më të fortë; Produkti 6.1.2: Sisteme funksionale për kontrollin e brendshëm; Produkti 6.1.3: Sistem i forcuar monitorimi i KBFP-së.

Për sa më sipër, grupi i auditimit vijon të theksojë rëndësinë e krijimit të produkteve të matshme për vlerësimin e sistemit të kontrollit të brendshëm, në mënyrë që të shqyrtohet rëndësia e kryerjes së analizave krahasimore ndër vite, në përputhje me Pasaportën e Indikatorëve të Strategjisë së mëparshme. Pra në strategjinë e re edhe ato tregues (sado që mund të kishim vërejtje edhe për to) nuk janë më. Nuk ka as strategjia dhe as ndonjë metodologji në funksion të saj tregues të matshëm lidhur me produkte të cilat në mënyrën se si janë dizenuar nuk kanë as fillim dhe as fund.

Kriteri:

Ligji nr. 154/2014 dt. 19.2.2015 "Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit" Neni 15 gërma j; Neni 16, pika 1; Neni 25 pika ç; Neni 30 pika 1 dhe 2

<u>Impakti:</u>	Problematikat e konstatuara nga auditimet e mëprashme vijojnë të ekzistojnë dhe mos marrja e masave të duhura për përmirësimin e situatëska sjellë impakt në cilësinë e dizenjimit të strategjisë kombëtare lidhur me sistemet e kontrollit të brendshëm dhe ajo që është më e rëndësishmja nuk ka vendosur indikatorë të matshëm dhe të krahasueshëm që do të tregonin një pamje të qartë të ecurisë së kontrollit të brendshëm në sektorin publik.
<u>Shkaku:</u>	Drejtuesit e DH/MFK dhe strukturat përgjegjëse për menaxhimin financiar dhe kontrollin (NPA dhe Titullari i Institucionit), nuk kanë bërë analizën e duhur dhe nuk kanë marrë parasysh rekomandimet e KLSH lidhur me pasaportën e indikatorëve duke sjellë një strategji me mangësi në indikatorët e matjes së progresit lidhur me komponentin 6.
<u>Rëndësia:</u>	E lartë

8 Mbi Administrimin e regjistrit të NA/NZ

Situata: Nga auditimi u konstatua se referuar përgjegjësisë së Drejtorisë së Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit mbi krijimin dhe përditësimin e regjistrit të nëpunësve autorizues dhe zbatues të njësive publike, sipas nenit 26, pika 1. dh e ligjit nr. 10296, datë 08.07.2010 i ndryshuar me ligjin nr. 110/2015, datë 15.10.2015, e cili citon se “*Struktura Përgjegjëse e Harmonizimit për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin në Ministrinë e Financave është përgjegjëse për krijimin dhe përditësimin e regjistrit të nëpunësve autorizues dhe nëpunësve zbatues të njësive publike.*”, nga verifikimi i rregullisë së përmbajtjes dhe përditësimit të regjistrit të nëpunësit zbatues dhe autorizues, bazuar në dokumentin e vendosur në dispozicion më datë 19/6/2020, u identifikua pasaktësi dhe mungesë informacioni, ku konkretisht:

Të dhënat e pasqyruar për subjektet nuk janë të unifikuara në emërtime dhe përmbajtje, pasi në disa raste evidentohet mungesa e të dhënave mbi pozicionin e nëpunësit zbatues dhe autorizues, varësinë shkresave konfirmues, pozicionin sipas struktures, apo arsimimin, ku më hollësisht (trajtuar në Aneksin nr. 2):

Nga auditimi i të dhënave të raportuara për nëpunësit zbatues në projekte (në total 325 rekorde), u konstatua se:

- Në 311 raste mungojnë të dhënat lidhur me arsimin
- Në 86 raste mungojnë të dhëna lidhur me pozicionin
- Në 82 rekorde mungojnë të dhëna mbi shkresën konfirmuese
- Në 11 rekorde mungojnë kredencialet e personit përgjegjës
- Në 318 rekorde niveli hierarkik rezulton i paplotësuar

Nga auditimi i të dhënave të raportuara për nëpunësit zbatues në bashki (në total 261 rekorde), u konstatua se:

- Në 54 raste mungojnë kredencialet e personit përgjegjës
- Në 59 raste mungojnë të dhënat lidhur me pozicionin
- Në 55 raste mungojnë të dhënat mbi arsimin

- Në 176 raste mungojnë të dhëna mbi shkresën konfirmuese
- Në 271 rekorde niveli hierarkik rezulton i paplotësuar

Nga auditimi i të dhënave të raportuara për nëpunësit zbatues në institucionet qendrore (në total 892 rekorde), u konstatua se:

- Në 53 raste niveli hierarkik rezulton i paplotësuar
- Në 121 raste mungojnë kredencialet e personit përgjegjës
- Në 152 raste mungojnë të dhënat lidhur me pozicionin
- Në 106 rekorde mungojnë të dhënat mbi eksperiencën e punës
- Në 503 raste mungojnë të dhëna mbi shkresën konfirmuese

Nga auditimi i të dhënave të raportuara për nëpunësit autorizues në institucionet qendrore (në total 1011 rekorde), u konstatua se:

- Në 523 raste mungojnë kredencialet e personit përgjegjës
- Në 57 raste ku është evidentuar se mungojnë kredencialet, konstatohet edhe mungesa e të dhënave lidhur me pozicionin
- Në 75 raste ku është evidentuar se mungojnë kredencialet, konstatohet edhe mungesa e të dhënave lidhur me shkresën konfirmuese

Nga auditimi i të dhënave të raportuara për nëpunësit autorizues në institucionet vendore (në total 266 rekorde), u konstatua se:

- Në 168 raste mungojnë kredencialet e personit përgjegjës
- Në 174 raste mungojnë të dhënat lidhur me pozicionin
- Në 198 raste mungojnë të dhëna mbi shkresën konfirmuese

U konstatuan dublikime të dhënash mbi nëpunësit zbatues dhe autorizues në disa institucione, apo projekte, trajtuar më hollësisht në aneksin nr. 2.1

U konstatua se informacioni i paraqitur në regjistër nuk është i përditësuar, duke identifikuar nëpunës autorizues apo zbatues të cilët edhe pse janë të konfirmuar, nuk rezultojnë në regjistër.

Lidhur me nëpunësit autorizues dhe zbatues të deleguar për një periudhë të përkohshme, vijon të mos praktikohen sinjalizimet në regjistër për përfundimin e afatit të delegimit, duke rezultuar në mungesë të informacionit të saktë e të plotë mbi periudhat respektive.

Nga auditimi u konstatua se sipas regjistrit të vendosur në dispozicion, në Degën e INSTAT, rrethi Korçë, pozicioni i nëpunësit zbatues dhe autorizues mbahet nga i njëjti person, në kundërshtim me ligjin 10296, i ndryshuar, neni 22 pika 3.c “Veprimtaritë e kontrollit” e cila citon se “*Veprimtaritë e kontrollit përmbajnë, minimalisht sistemin e dy nënshkrimeve, i cili nuk lejon që angazhimi financiar të kryhet pa marrë nënshkrimet e nëpunësit autorizues dhe të nëpunësit zbatues të njësisë apo të nëpunësve të deleguar prej tyre sipas shkallës së riskut të lidhur me të, të vlerësuar për çdo angazhim;*” dhe manualin e MFK, Kapitulli II, pika “Sistemi me dy firma”, e cila citon se “*Sistemi me dy firma (me të paktën dy firma) është një*

procedurë e cila kryhet për të vërtetuar saktësinë e të dhënave të përfshira në dokument....Qëllimi i kësaj procedure është të garantojë se personi përgjegjës për rregjistrimet në kontabilitet është i informuar për detyrimin financiar që do të merret përsipër apo që do të paguhet dhe do të kryejë saktë veprimet e kontabilitetit. Sistemi i firmës së dyfishtë jep garancinë se marrja përsipër e detyrimit financiar apo pagesa bëhet nga personi i autorizuar dhe se nuk ka shkelje të disiplinës financiare apo buxhetore..”

Referuar memo-s nr.23209 datë 16.12.2019 të Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit identifikohen 466 institucione buxhetore në të cilët nëpunësi zbatues kryen edhe regjistrimin e transaksioneve buxhetore, në kundërshtim me rregullat e kontrollit të brendshëm financiar për ekzekutimin e transaksioneve financiare të buxhetit tështetit, ku përcaktohet detyrimi ligjor për përfshirjen e minimalisht tre punonjësve në rolin e regjistruarit të transaksionit, nëpunësit zbatues dhe nëpunësit autorizues, shprehur nënenin 22 pika 3 “*Veprimtaritë e kontrollit*” të ligjit 10296, i ndryshuar, ku citohet se “*Veprimtaritë e kontrollit përmbajnë, minimalisht:ndarjen e detyrave në fushën e dhënies së autorizimit në atë formë, në mënyrë që i njëjti punonjës të mos jetë përgjegjës në të njëjtën kohë për propozimin, miratimin, zbatimin, kontabilitetin dhe kontrollin;*”.

Nga auditimi u konstatohet se Drejtoria e Përgjithshme e Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik përgjatë vitit 2019 ka konfirmuar 49 shkresa për nëpunësit zbatues të institucioneve buxhetore të identifikuara nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit si institucione që operojnë në kundërshtim me rregullat e kontrollit të brendshme. Deri në fund të periudhës së auditimit, DHKBFP nuk ka arritur t’i japë një zgjidhje problematikës së konstatuar në memon e datës 16.12.2019.

Kriteri: Ligji 10296 neni 22 pika 3

Impakti: Identifikohen 466 institucione buxhetore në të cilët nëpunësi zbatues kryen edhe regjistrimin e transaksioneve buxhetore, në kundërshtim me rregullat e kontrollit të brendshëm financiar për ekzekutimin e transaksioneve financiare të buxhetit tështetit

Shkaku: Miratimi i NZ në kundërshtim me ligjin 10296 neni 22 pika 3

Rëndësia E lartë

;

Observacion i subjektit:

Përsa më sipër është dërguar Projektraporti dhe për këtë çështje subjekti i audituar ka bërë observacione, komente dhe shpjegime dhe më konkretisht:

Përsa i përket Rekomandimit nr 1 bazuar në ligjin nr. 10296, datë 08.07.2010, “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, të ndryshuar, (ligji për MFK) në nenin 3 përcaktohet se: “*Ky ligj zbatohet në njësitë publike, ku sipas këtij ligji, përfshihen:*

1. Njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

2. Shoqëritë tregtare, organizatat jofitimprurëse dhe autoritetet e përbashkëta, të cilat zotërohen, kontrollohen, financohen ose garantohen financiarisht nga një njësi e qeverisjes së përgjithshme.

3. Njësi të tjera që shpenzojnë fonde publike, sipas një marrëveshjeje ndërkombëtare.”

Ndërkohë, ashtu sikurse kemi sqaruar edhe në observacionet e mëparshme, bazuar në nenin 18, pika 1 e ligjit për MFK, përcaktohet se: “*Nëpunësi autorizues i njësisë publike, sipas pikës 1 të*

nenit 3 të këtij ligji, në bazë të vetëvlerësimeve, depoziton te titullari i njësisë publike dhe nëpunësi i parë autorizues një deklaratë dhe raportin përkatës për cilësinë dhe gjendjen e sistemeve të kontrolleve të brendshme të njësisë publike që mbulon, për vitin e mëparshëm, jo më vonë se fundi i muajit shkurt të vitit aktual. Për të realizuar detyrimin e tij, nëpunësi autorizues i njësisë publike duhet të zbatojë një sistem të brendshëm raportimi për të marrë informacion nga njësitë e varësisë, për të mbështetur deklaratën, sipas këtij ligji.”

Në këtë mënyrë, përtej faktit se të gjitha njësitë publike, sipas nenit 3 të ligjit të MFK, duhet të zbatojnë kërkesat e ligjit të sipërcituar, raportimi dhe si rrjedhojë vlerësimi i sistemit të kontrollit të brendshëm kryhet vetëm nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

Sa më sipër, struktura e DH/MFKK nuk ka asnjë kompetencë apo përgjegjësi ligjore, për t’ju kërkuar njësitë të tjera publike të plotësojnë e dorëzojnë pyetësorë të veçantë të vetëvlerësimit.

Pavarësisht specifikimeve ligjore për raportimin dhe vlerësimin e sistemit të MFK-së, DH/MFKK ofron mbështetjen e saj për të gjitha njësitë publike, duke u fokusuar tek njësitë e qeverisjes së përgjithshme, të cilat janë të detyruara nga ligji për të raportuar e vlerësuar. Megjithatë, përveç kësaj, duke patur parasysh edhe burimet e kufizuara, DH/MFKK ka ofruar mbështetje për të gjitha ato njësi publike, të cilat kanë shprehur nevojën për asistencë në këtë fushë. Kjo është e evidentuar edhe nëpërmjet trajnimeve të ndryshme të realizuar me stafin e këtyre njësitë publike, si dhe asistencës së vazhdueshme nga zyra për të gjitha çështjet që lidhen me sistemin e MFK-së (bashkëlidhur evidenca përkatëse).

Qëndrimet e Audituesve Shtetërorë të KLSH: Bazuar në ligjin nr. 10296, datë 08.07.2010, “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, të ndryshuar, (ligji për MFK) në nenin 3 përcaktohet se:

“Ky ligj zbatohet në njësitë publike, ku sipas këtij ligji, përfshihen:

- 1. Njësitë e qeverisjes së përgjithshme.*
- 2. Shoqëritë tregtare, organizatat jofitimprurëse dhe autoritetet e përbashkëta, të cilat zotërohen, kontrollohen, financohen ose garantohen financiarisht nga një njësi e qeverisjes së përgjithshme.*
- 3. Njësi të tjera që shpenzojnë fonde publike, sipas një marrëveshjeje ndërkombëtare*

Pra fusha e zbatimit të këtij ligji është më e gjerë sesa njësitë e qeverisjes së përgjithshme, gjithashtu nëni 18 pika 1 e tij e cituar në observacion nga DH/MFK rregullon procedurën e raportimit mbi raportimin për gjendjen e sistemeve të kontrolleve të brendshme për njësitë e qeverisjes së përgjithshme, por një gjë e tillë nuk e pengon DH/MFK për dorëzimin dhe shpërndarjen e pyetësorëve të veçantë sipas kërkesave të nenit 3 të Ligjit. nr.10296, datë 08.07.2010 ndryshuar me Ligjin nr.110/2015, datë 15.10.2015

Përsa i përket Rekomandimit nr 2 Në mbështetje të nenit 26, pika 3 e ligjit të MFK-së përcaktohet se: “Struktura Përgjegjëse e Harmonizimit për Menaxhimin Financiar dhe

Kontrollin ndihmon Nëpunësin e Parë Autorizues dhe Ministrin e Financave për monitorimin e sistemeve të menaxhimit financiar dhe kontrollit dhe për përgatitjen e raportit vjetor për gjendjen e menaxhimit financiar dhe kontrollit publik, ku përmbledhet informacioni i marrë, në përputhje me dispozitat e nenit 18 të këtij ligji.”

Ndërkohë, bazuar dhe në neni 18, pika 1 e këtij ligji, siç përmendur më sipër, struktura e DH/MFKK ka përgjegjësinë për të përmbledhur informacionin e raportuar nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme. Përgjegjësia e plotësimit të saktë të këtyre pyetësorëve, mbetet tek titullari i njësisë që ka raportuar, në përputhje me kërkesat e ligjit të MFK. Në lidhje me ofrimin e mbështetjes ndaj njërive të qeverisjes së përgjithshme për plotësimin e pyetësorëve të vetëvlerësimit struktura e DH/MFKK, përveç trajnimeve të vazhdueshme (bashkëlidhur lista e pjesëmarrësve në 4 seanca trajnimi mbi mënyrën e plotësimit të pyetësorit të rishikuar të vetëvlerësimit) dhe mbështetjes në vend, ka përgatitur një metodologji për vlerësimin e cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm në njësitë e qeverisjes së përgjithshme, me qëllim kryesor ofrimin e mbështetjes dhe ndërgjegjësimin e njërive, në lidhje zbatimin e kërkesave të ligjit të MFK.

Ndërkohë, përsa i përket përmbledhjes së të dhënave për vlerësimin e sistemeve të menaxhimit financiar dhe kontrollit dhe konsolidimit të rezultateve të pyetësorëve të vetëvlerësimit për çdo njësi që ka raportuar pranë DH/MFKK, theksojmë se DH/MFKK, siç dëshmuar edhe grupit të auditimit, ka menaxhuar dhe analizuar të gjithë pyetësorët e vetëvlerësimit të dorëzuar, si dhe është bërë vlerësimi për çdo pyetje përbërëse të tij (për 99 pyetjet). Përmbledhja dhe konsolidimi i të dhënave të pyetësorëve të vetëvlerësimit është kryer sipas mënyrës së vlerësimit të parashikuar në udhëzuesin e pyetësorit, dhe është paraqitur në Raportin Vjetor për secilin grup institucionesh (përkatësisht ministri, bashki dhe këshilla qarku, institucione të pavaruar+grupi 87 si dhe njësitë shpenzuese me buxhet të madh).

Në të njëjtën kohë, për vlerësimin e performancës së sistemeve të kontrollit të brendshëm, është zbatuar Metodologjia për Monitorimin e Performancës së Sistemeve të Kontrollit të Brendshëm në Njësitë Publike (Urdhri nr. 117, datë 01.04.2019), specifikisht mbi bazën e 3 treguesve të performancës për menaxhimin financiar dhe kontrollin. Vlerësimi i këtyre treguesve është bazuar mbi analizimin e pyetjeve të pyetësorit të vetëvlerësimit, ku theksojmë se dy prej treguesve janë vlerësuar mbi bazën e analizimit të 30 pyetjeve specifike të pyetësorit, ndërkohë që treguesi “Gjithëpërfshirja dhe rregullsia e raportimit vjetor mbi sistemin e kontrollit të brendshëm”, është vlerësuar mbi bazën e analizimit të të gjitha pyetjeve në pyetësor. Gjithashtu, theksojmë se në analizën e kryer, është realizuar krahasimi i rezultateve me vitin 2018 për elementë të caktuar të sistemit të MFK-së për grupet e institucioneve të marra në analizë.

Vlen të theksojmë se, vlerësimi i performancës së sistemeve të kontrollit të brendshëm, është çështje e ndryshme në Raportin Vjetor, dhe nuk lidhet me vlerësimin e gjendjes së sistemeve të kontrollit të brendshëm, siç përcaktohet në nenin 18 të ligjit të MFK, i cili bazohet në vetëvlerësimin e raportuar nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

Për të gjitha ato njësi të cilat kanë detyrimin për të raportuar dhe nuk e kanë realizuar këtë gjë, struktura e DH/MFKK ka propozuar marrjen e masave administrative, sipas përcaktimeve ligjore. Procedura e ndjekur i është vënë në dispozicion grupit të auditimit.

Për sa i përket rishikimit të manualit të menaxhimit financiar dhe kontrollit, ka nisur procesi i vlerësimit dhe rishikimit të elementëve të ndryshëm për të përmirësuar më tej dokumentin. Pavarësisht faktit se ky dokument është planifikuar të miratohet gjatë vitit 2021, DH/MFKK ka shprehur angazhimin për ofrimin e mbështetjes për të gjitha njësitë publike të cilat kanë nevojë për asistencë lidhur me zbatimin e elementëve të ndryshëm të sistemit të MFK.

Qëndrimet e Audituesve Shtetërorë të KLSH: Grupit të auditimit nuk i është vendosur në dispozicion se në cilën pikë është arritur për sa i përket rishikimit të manualit të menaxhimit financiar dhe kontrollit. Gjithashtu nga testimi i realizuar nga grupi i auditimit nuk rezultoi të jetë kryer nga ana e Drejtorisë së Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit asnjë analizë e pyetësorëve të dërguara nga njësitë publike, me qëllim përcaktimin e saktësisë së konsistencës së plotësimit të tyre.

Për sa i përket Rekomandimit nr 3. Bazuar në nenin 18, pika 1 të ligjit të MFK, theksohet se: .. *Për të realizuar detyrimin e tij, nëpunësi autorizues i njësisë publike duhet të zbatojë një sistem të brendshëm raportimi për të marrë informacion nga njësitë e varësisë, për të mbështetur deklaratën, sipas këtij ligji.* Pra, lidhur me konsolidimin e të dhënave të institucionit epror me njësitë e varësisë, në zbatim të bazës ligjore të menaxhimit financiar dhe kontrollit, DH/MFKK në shkresën njoftuese për plotësimin e pyetësorit, ka rivënë theksin në detyrimin që ka institucioni epror në procesin e njoftimit zyrtar për plotësimin e pyetësorit nga njësitë e varësisë (nëse ka) dhe dërgimin për konsolidimin e përgjigjeve. Gjithashtu, njësitë publike konfirmojnë për shpërndarjen e pyetësorit të vetëvlerësimit tek njësitë e varësisë dhe konsolidimin e informacionit nëpërmjet evidencave mbështetëse të dhëna në përgjigjet e arsyetuara në pyetësor (pyetja nr. 8, për raportimet e njësisë të varësisë për realizimin e veprimtarisë së tyre). Gjithashtu, siç përmendëm dhe më sipër në gjetjen nr. 2, DH/MFKK ka menaxhuar dhe analizuar të gjithë pyetësorët e vetëvlerësimit të dorëzuar si dhe është bërë vlerësimi për çdo pyetje përbërëse të tij (për 99 pyetjet), siç dëshmuar edhe pranë grupit të auditimit. Përmbledhja dhe konsolidimi i të dhënave të pyetësorëve të vetëvlerësimit është kryer sipas mënyrës së vlerësimit të parashikuar në udhëzuesin e pyetësorit, theksojmë për të gjitha pyetjet, dhe është paraqitur në Raportin Vjetor për secilin grup institucionesh (përkatësisht ministri, bashki dhe këshilla qarku, institucione të pavaruar+grupi 87 si dhe njësitë shpenzuese me buxhet të madh). Ndërkohë, vlerësimi i performancës së sistemeve të kontrollit të brendshëm, është çështje e ndryshme në Raportin Vjetor, dhe nuk lidhet me vlerësimin e gjendjes së sistemeve të kontrollit të brendshëm, i cili bazohet në vetëvlerësimin e raportuar nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme, siç përcaktohet në nenin 18 të ligjit të MFK. Për vlerësimin e performancës së sistemeve të kontrollit të brendshëm, është zbatuar Metodologjia për Monitorimin e Performancës së Sistemeve të Kontrollit të Brendshëm në Njësitë Publike (Urdhri nr. 117, datë 01.04.2019), specifikisht mbi bazën e 3 treguesve të performancës për menaxhimin financiar dhe kontrollin. Vlerësimi i këtyre treguesve është bazuar mbi analizimin e pyetjeve të pyetësorit të vetëvlerësimit, ku theksojmë se dy prej treguesve janë vlerësuar mbi bazën e analizimit të 30 pyetjeve specifike të pyetësorit, ndërkohë që treguesi “Gjithëpërfshirja dhe rregullsia e raportimit vjetor mbi sistemin e kontrollit të brendshëm”, është vlerësuar mbi bazën e analizimit të të gjitha pyetjeve në pyetësor.

Qëndrimet e Audituesve Shtetërorë të KLSH: DH/MFKK nuk rezultoi të ketë bërë konsolidim të rezultateve të pyetësorëve të vetëvlerësimit për çdo njësi që ka raportuar pranë Drejtorisë apo vlerësim specifik për situatën e cdo njësie, objektiv ky që solli rishikimin e pyetësorit të vetëvlerësimit. Vlerësimi në pikë sipas përgjigjeve të dhëna në pyetësor është bërë sipas indikatorëve të MFK

Përsa i përket Rekomandimit nr 4. Bazuar në programin e auditimit 458/1, datë 09.06.2020, si dhe në planin e punës të DH/MFKK miratuar nëpërmjet shkresës nr. 4642 Prot, datë 19.03.2019, bazuar në rekomandimet e ekspertëve të mbështetjes teknike të strategjisë së menaxhimit të financave publike, nga Bashkimi Europian, (paragrafi *“Përhapja e vizitave në terren gjatë vitit mund të zgjidhë problemin e kapacitetit gjatë muajve të parë të çdo viti. Rezultatet e vizitave në terren mund të përdoren më pas kur analizohen rezultatet e pyetësorëve”*) si dhe në raportin e KLSH të vitit 2018 (gjetje nr. 13...Pra monitorimet kryhen vetëm për efekt të raportit vjetor dhe jo si një monitorim i vazhdueshëm nga ana e DH/MFK me qëllim përmirësimin e vazhdueshëm metodologjisë, standardeve dhe udhëzimeve, i cili është një nga detyrimet kryesore të kesaj drejtorie, cituar në manual...), procesi i vizitave në terren për vitin 2019 u konceptua për t’u zhvilluar përgjatë gjithë vitit 2019. Në mbështetje të këtyre rekomandimeve, por edhe për të paraqitur informacionin e përvitshëm në raportin vjetor të përgatitur në vitin 2019, si dhe për të ruajtur vijimësinë dhe konsistencën e raportimit në lidhje me monitorimet, në këtë raport (të përgatitur në vitin 2019) janë përfshirë vetëm 5 nga monitorimet e parashikuara për vitin 2019 (në periudhën Mars - Prill), bazuar në planin e punës së miratuar. Ndërkohë, për 12 institucionet e tjera ka vijuar normalisht procesi i monitorimit sipas këtij plani. Në institucionet e monitoruara në pjesën tjetër të vitit 2019, përveç situatës së viti 2018, struktura e DH/MFKK ka monitoruar edhe Planin e Veprimtari për Ngritjen e Sistemit të MFK-së për vitin 2019 duke siguruar kështu një mbulim të veprimtarisë përgjatë dy viteve (2018-2019). Me qëllim, ruajtjen e vijimësisë, si dhe paraqitjen e një informacioni sa më të qartë e të konsoliduar në raportin vjetor të KBFP për vitin 2019 (hartuar në muajin Maj të vitit 2020) janë paraqitur gjetjet e konstatuara në këto monitorime **për të gjitha njësitë e monitoruara, gjatë vitit 2019. Në vijim, në Raportet vjetore të sistemeve të kontrollit të brendshëm, do të paraqiten vetëm monitorimet e realizuara në vitin për të cilin raportohet.**

Ndërkohë, përsa i përket procesit të monitorimit në terren, theksojmë se, vlerësimi i funksionimit të sistemit të kontrollit të brendshëm në njësitë e qeverisjes së përgjithshme vjen si një kërkesë ligjore ku, bazuar në ligjin për menaxhimin financiar dhe kontrollin, nenin 18, pika 1, përcakton në bazë të vetëvlerësimeve detyrimin e Nëpunësit Autorizues të njësisë së qeverisjes së përgjithshme për të depozituar te titullari i njësisë publike dhe nëpunësi i parë autorizues deklaratën dhe raportin përkatës për cilësinë dhe gjendjen e sistemit të kontrollit të brendshëm të njësisë publike që mbulon. Duke u bazuar në këto raportime, hartohet pjesa e Raportit Vjetor lidhur me vlerësimin e gjendjes së sistemit të kontrollit të brendshëm, i cili paraqitet nga Ministri përgjegjës për financat në Këshillin e Ministrave. **Në këtë mënyrë, ashtu sikurse del qartë nga specifikimet ligjore, vlerësimi i gjendjes së sistemit të kontrollit të brendshëm në njësitë e qeverisjes së përgjithshme kryhet mbi bazën e Deklaratës dhe Raportit vjetor të cilësisë dhe gjendjes së sistemit të kontrollit të brendshëm të depozituara pranë DH/MFKK nga këto njësi.**

Ky vlerësim, nuk përfshin rezultatet e procesit të monitorimit në terren. Ashtu sikurse theksohet në nenin 26, pika 3, procesi i monitorimit është i ndarë nga procesi i përgatitjes së raportit vjetor si më poshtë: *“Struktura Përgjegjëse e Harmonizimit për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin ndihmon Nëpunësin e Parë Autorizues dhe Ministrin e Financave për monitorimin e sistemeve të menaxhimit financiar dhe kontrollit dhe për përgatitjen e raportit vjetor për gjendjen e menaxhimit financiar dhe kontrollit publik, ku përmbledhet informacioni i marrë, në përputhje me dispozitat e nenit 18 të këtij ligji”*. Vlen të theksojmë se, gjetjet dhe rekomandimet në lidhje me monitorimet në terren, të paraqitura në Raportin Vjetor të KBFP, janë një angazhim plotësues i MFE, me qëllim

dhënien e një kuadri sa më informues, për veprimtarinë e njësive të qeverisjes së përgjithshme, në lidhje me zbatimin e kërkesave të ligjit të MFK. Gjithashtu, theksojmë se procedura për përzgjedhjen e dhe realizimin e vizitave në terren është kryer në përputhje të plotë me aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi, ku paraprakisht, bazuar edhe në rekomandimet e KLSH të lëna në raportin e vitit 2019 (DH/MFKK nuk rezultoi të ketë kryer dhe dokumentuar një analizë për përzgjedhjen e njësive që janë monitoruar...) nëpërmjet Memos së datës 29.01.2020, është njoftuar drejtuesi i strukturës së harmonizimit për kontrollin e brendshëm financiar publik për përzgjedhjen dhe miratimin e listës së institucioneve që do të monitorohen gjatë vitit 2020. Nga ana tjetër, në përfundim të procesit të monitorimit, një raport i detajuar me gjetje dhe rekomandime konkrete i'u është dërguar njësive të monitoruara dhe do të ndiqet në vazhdimësi ecuria e veprimtarisë së tyre mbi bazën e planeve të veprimit për zbatimin e këtyre rekomandimeve.

Për sa i përket monitorimeve të vitit 2020, gjetjet dhe rekomandimet për të cilat do të jenë pjesë e Raportit Vjetor që do të përgatitet gjatë viti 2021, sqarojmë se, DH/MFKK ka miratuar nëpërmjet shkresës nr. 2709, datë 06.02.2020, planin e trajnimeve, asistencës teknike dhe monitorimeve në terren për vitin 2020. Në këtë plan ishin planifikuar 17 institucione për tu monitoruar gjatë vitit 2020. Në bazë të planit të miratuar, nisi procesi i monitorimit në dy prej institucioneve të përzgjedhura, proces i cili u ndërpre për shkak të situatës së krijuar nga COVID-19. Për këtë arsye, në muajin Maj u hartua dhe miratua plani i rishikuar i punës (Memo datë 12.05.2020), ku u përcaktuan për tu monitoruar 6 institucione brenda rrethit të Tiranës, proces i cili filloi gjatë muajit Korrik.

Duke marrë në konsideratë programin e miratuar të auditimit dhe periudhën në të cilën do të kryhej auditimi, theksojmë se, DH/MFKK ka realizuar objektivat dhe aktivitetet e përcaktuara në planin e punës për vitin 2019, duke përfshirë dhe aktivitetet në kuadër të realizimit të procesit të monitorimit në vend të sistemit të kontrollit të brendshëm (**17 njësi publike të monitoruara**). Për më tepër, DH/MFKK ka paraqitur në Raportin Vjetor për vitin 2019, informacionin e plotë e të konsoliduar lidhur me të gjithë monitorimet e realizuara përgjatë gjithë viti 2019, në zbatim të rekomandimeve dhe planit të punës përkatës, duke paraqitur gjithë informacionin relevant për vitin 2019, të ndryshëm nga ai për vitin 2018

Qëndrimet e Audituesve Shtetërorë të KLSH: Në vijim të observacionit mbi projekt raportin grupit të auditimit struktura e DH/MFK i ka vendosur në dispozicion 21 dokumentacione shoqëruese mbi monitorimet ku më konkretisht:

1) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë sipas shkresës nr 4642/1 Prot me datë 27.05.2019

Referuar monitorimit të vendosur në dispozicion nga DH/MFK grupi i auditimit sqaron se bashkangjitur njoftimit për monitorim, me anë të shkresës nr 13407 Prot me datë 15.07.2019 ku DH/MFK jep rezultatet e monitorimit të zhvilluar, ku në paragrafin 18 të tij thotë: "Në përfundim të këtij procesi, për vitin 2018..." pra cilëson faktin se monitorimi i zhvilluar për sa i përket sistemeve të kontrollit të Brendshëm i referohet vitit 2018 dhe si i tillë nuk mund të konsiderohet për sa i përket sistemeve të kontrollit të brendshëm për vitin 2019. Në përfundim të monitorimit DH/MFK jep gjithashtu 11 rekomandime

2) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Ministrinë e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale sipas shkresës nr 13414 Prot me datë 15.07.2019

Referuar monitorimit të vendosur në dispozicion nga DH/MFK grupi i auditimit sqaron se në paragrafin 18 të tij thotë: "Në përfundim të këtij procesi, për vitin 2018..." pra cilëson faktin

se monitorimi i zhvilluar përsa i përket sistemeve të kontrollit të Brendshëm i referohet vitit 2018 dhe si i tillë nuk mund të konsiderohet përsa i përket sistemeve të kontrollit të brëndshëm për vitin 2019. Në përfundim të monitorimit DH/MFK jep gjithashtu 9 rekomandime

3) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Ministrinë e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural sipas shkresës nr 23106 Prot me datë 16.12.2019

Referuar monitorimit të vendosur në dispozicion nga DH/MFK grupi i auditimit sqaron se bashkangjitur njoftimit për monitorim, me anë të shkresës nr 112623 Prot me datë 03.07.2019 ku DH/MFK jep rezultatet e monitorimit të zhvilluar, ku në paragrafin 18 të tij thotë: “Në përfundim të këtij procesi, për vitin 2018....” pra cilëson faktin se monitorimi i zhvilluar përsa i përket sistemeve të kontrollit të Brendshëm i referohet vitit 2018 dhe si i tillë nuk mund të konsiderohet përsa i përket sistemeve të kontrollit të brëndshëm për vitin 2019. Në përfundim të monitorimit DH/MFK jep gjithashtu 15 rekomandime

4) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Ministrinë e Turizmit dhe Mjedisit sipas shkresës nr 13183 Prot me datë 19.07.2019

Referuar monitorimit të vendosur në dispozicion nga DH/MFK grupi i auditimit sqaron se në paragrafin 18 të tij thotë: “Në përfundim të këtij procesi, për vitin 2018....” pra cilëson faktin se monitorimi i zhvilluar përsa i përket sistemeve të kontrollit të Brendshëm i referohet vitit 2018 dhe si i tillë nuk mund të konsiderohet përsa i përket sistemeve të kontrollit të brëndshëm për vitin 2019. Në përfundim të monitorimit DH/MFK jep gjithashtu 7 rekomandime

5) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Ministrinë e Drejtësisë sipas shkresës nr 24495 Prot me datë 31.12.2019

Referuar monitorimit të vendosur në dispozicion nga DH/MFK grupi i auditimit sqaron se në paragrafin 18 të tij thotë: “Në përfundim të këtij procesi, për vitin 2018....” pra cilëson faktin se monitorimi i zhvilluar përsa i përket sistemeve të kontrollit të Brendshëm i referohet vitit 2018 dhe si i tillë nuk mund të konsiderohet përsa i përket sistemeve të kontrollit të brëndshëm për vitin 2019. Në përfundim të monitorimit DH/MFK jep gjithashtu 8 rekomandime

6) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Ministrinë e Evropës dhe Punët e Jashtme sipas shkresës nr 16831 Prot me datë 20.09.2019

Në dokumentacionin e vendosur në dispozicion nga DH/MFK dhe sipas shkresës së sipërcituar nuk jepen rezultatet e monitorimit të realizuar por vetëm shkresa informuese e padokumentar mbi realizimin e monitorimit

7) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Ministrinë e Kulturës sipas shkresës nr 16928 Prot me datë 23.09.2019

Referuar monitorimit të vendosur në dispozicion nga DH/MFK grupi i auditimit sqaron se bashkangjitur njoftimit për monitorim, me anë të shkresës nr 21203 Prot me datë 19.11.2019 ku DH/MFK jep rezultatet e monitorimit të zhvilluar, ku në paragrafin 18 të tij thotë: “Në përfundim të këtij procesi, për vitin 2018....” pra cilëson faktin se monitorimi i zhvilluar përsa i përket sistemeve të kontrollit të Brendshëm i referohet vitit 2018 dhe si i tillë nuk mund të konsiderohet përsa i përket sistemeve të kontrollit të brëndshëm për vitin 2019. Në përfundim të monitorimit DH/MFK jep gjithashtu 8 rekomandime

8) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Ministrinë e Mbrojtjes sipas shkresës nr 21188 Prot me datë 18.11.2019

Referuar monitorimit të vendosur në dispozicion nga DH/MFK grupi i auditimit sqaron se bashkangjitur njoftimit për monitorim, me anë të shkresës nr 963 Prot me datë 17.01.2020 ku DH/MFK jep rezultatet e monitorimit të zhvilluar, ku në paragrafin 18 të tij thotë: “Në

përfundim të këtij procesi,për vitin 2018....” pra cilëson faktin se monitorimi i zhvilluar përsa i përket sistemeve të kontrollit të Brendshëm i referohet vitit 2018 dhe si i tillë nuk mund të konsiderohet përsa i përket sistemeve të kontrollit të brëndshëm për vitin 2019.Në përfundim të monitorimit DH/MFK jep gjithashtu 9 rekomandime

9) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Bashkinë Vlorë sipas shkresës nr 5808 Prot me datë 04.04.2019

Me anë të kësaj shkrese jepet vetëm njoftimi për fillimin e monitorimit dhe si i tillë nuk mund të konsiderohet si monitorim i kryer përsa kohë nuk jepet asnjë evidencë mbështetëse

10) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Bashkinë Vlorë sipas shkresës nr 13412 Prot me datë 15.07.2019

Referuar monitorimit të vendosur në dispozicion nga DH/MFK grupi i auditimit sqaron se në paragrafin 18 të tij thotë: “Në përfundim të këtij procesi,për vitin 2018....” pra cilëson faktin se monitorimi i zhvilluar përsa i përket sistemeve të kontrollit të Brendshëm i referohet vitit 2018 dhe si i tillë nuk mund të konsiderohet përsa i përket sistemeve të kontrollit të brëndshëm për vitin 2019. Në përfundim të monitorimit DH/MFK jep gjithashtu 13 rekomandime

11) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Bashkinë Krujë sipas shkresës nr 16928 Prot me datë 23.09.2019

Me anë të kësaj shkrese jepet vetëm njoftimi për fillimin e monitorimit dhe si i tillë nuk mund të konsiderohet si monitorim i kryer përsa kohë nuk jepet asnjë evidencë mbështetëse

12) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Bashkinë Shijak sipas shkresës nr 16928 Prot me datë 23.09.2019

Me anë të kësaj shkrese jepet vetëm njoftimi për fillimin e monitorimit dhe si i tillë nuk mund të konsiderohet si monitorim i kryer përsa kohë nuk jepet asnjë evidencë mbështetëse

13) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë i paprotokolluar dhe pa datë

Referuar monitorimit të vendosur në dispozicion nga DH/MFK grupi i auditimit sqaron se në paragrafin 26 të tij thotë: “Në përfundim të këtij procesi,për vitin 2018....” pra cilëson faktin se monitorimi i zhvilluar përsa i përket sistemeve të kontrollit të Brendshëm i referohet vitit 2018 dhe si i tillë nuk mund të konsiderohet përsa i përket sistemeve të kontrollit të brëndshëm për vitin 2019. Në përfundim të monitorimit DH/MFK jep gjithashtu 8 rekomandime

14) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Bashkinë Tropojë sipas shkresës nr 8876 Prot me datë 14.05.2019

Referuar monitorimit të vendosur në dispozicion nga DH/MFK grupi i auditimit sqaron se bashkangjitur njoftimit për monitorim,me anë të shkresës nr 13410 Prot me datë 15.07.2019 ku DH/MFK jep rezultatet e monitorimit të zhvilluar,ku lënda është: “Mbi monitorimin e cilësisë së Sistemit të Kontrollit të Brëndshëm për Bashkinë Tropojë për vitin 2018” gjithashtu në paragrafin 18 të tij thotë: “Në përfundim të këtij procesi,për vitin 2018....” pra cilëson faktin se monitorimi i zhvilluar përsa i përket sistemeve të kontrollit të Brendshëm i referohet vitit 2018 dhe si i tillë nuk mund të konsiderohet përsa i përket sistemeve të kontrollit të brëndshëm për vitin 2019.Në përfundim të monitorimit DH/MFK jep gjithashtu 11 rekomandime

15) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Bashkinë Tropojë sipas shkresës nr 13410 Prot me datë 15.07.2019

DH/MFK jep rezultatet e monitorimit të zhvilluar,ku lënda është: “Mbi monitorimin e cilësisë së Sistemit të Kontrollit të Brëndshëm për Bashkinë Tropojë për vitin 2018” gjithashtu në

paragrafin 18 të tij thotë: “Në përfundim të këtij procesi,për vitin 2018....” pra cilëson faktin se monitorimi i zhvilluar përsa i përket sistemeve të kontrollit të Brendshem i referohet vitit 2018 dhe si i tillë nuk mund të konsiderohet përsa i përket sistemeve të kontrollit të brëndshëm për vitin 2019. Në përfundim të monitorimit DH/MFK jep gjithashtu 11 rekomandime

16) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Bashkinë Devoll sipas shkresës nr 5463 Prot me datë 01.04.2019

Referuar monitorimit të vendosur në dispozicion nga DH/MFK grupi i auditimit sqaron se bashkangjitur njoftimit për monitorim,me anë të shkresës nr 13411 Prot me datë 15.07.2019 ku DH/MFK jep rezultatet e monitorimit të zhvilluar,ku në paragrafin 18 të tij thotë: “Në përfundim të këtij procesi,për vitin 2018....” pra cilëson faktin se monitorimi i zhvilluar përsa i përket sistemeve të kontrollit të Brendshem i referohet vitit 2018 dhe si i tillë nuk mund të konsiderohet përsa i përket sistemeve të kontrollit të brëndshëm për vitin 2019.Në përfundim të monitorimit DH/MFK jep gjithashtu 10 rekomandime

17) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Ministrinë e Arsimit,Sportit dhe Rinisë sipas shkresës nr 9904 Prot me datë 24.05.2019

Referuar monitorimit të vendosur në dispozicion nga DH/MFK grupi i auditimit sqaron se bashkangjitur njoftimit për monitorim,me anë të shkresës nr 13789 Prot me datë 19.07.2019 ku DH/MFK jep rezultatet e monitorimit të zhvilluar,ku në paragrafin 18 të tij thotë: “Në përfundim të këtij procesi,për vitin 2018....” pra cilëson faktin se monitorimi i zhvilluar përsa i përket sistemeve të kontrollit të Brendshem i referohet vitit 2018 dhe si i tillë nuk mund të konsiderohet përsa i përket sistemeve të kontrollit të brëndshëm për vitin 2019.Në përfundim të monitorimit DH/MFK jep gjithashtu 10 rekomandime

18) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Bashkinë Krujë sipas shkresës nr 19767 Prot me datë 01.11.2019

Referuar monitorimit të vendosur në dispozicion nga DH/MFK grupi i auditimit sqaron se në paragrafin 18 të tij thotë: “Në përfundim të këtij procesi,për vitin 2018....” pra cilëson faktin se monitorimi i zhvilluar përsa i përket sistemeve të kontrollit të Brendshem i referohet vitit 2018 dhe si i tillë nuk mund të konsiderohet përsa i përket sistemeve të kontrollit të brëndshëm për vitin 2019. Në përfundim të monitorimit DH/MFK jep gjithashtu 13 rekomandime

19) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Bashkinë Shijak sipas shkresë nr 17768 Prot me datë 01.11.2019

Referuar monitorimit të vendosur në dispozicion nga DH/MFK grupi i auditimit sqaron se në paragrafin 18 të tij thotë: “Në përfundim të këtij procesi,për vitin 2018....” pra cilëson faktin se monitorimi i zhvilluar përsa i përket sistemeve të kontrollit të Brendshem i referohet vitit 2018 dhe si i tillë nuk mund të konsiderohet përsa i përket sistemeve të kontrollit të brëndshëm për vitin 2019. Në përfundim të monitorimit DH/MFK jep gjithashtu 12 rekomandime

20) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Këshillin e Lartë Gjyqësor sipas shkresës nr 1343 Prot me datë 15.07.2019

Referuar monitorimit të vendosur në dispozicion nga DH/MFK grupi i auditimit sqaron se në paragrafin 18 të tij thotë: “Në përfundim të këtij procesi,për vitin 2018....” pra cilëson faktin se monitorimi i zhvilluar përsa i përket sistemeve të kontrollit të Brendshem i referohet vitit 2018 dhe si i tillë nuk mund të konsiderohet përsa i përket sistemeve të kontrollit të brëndshëm për vitin 2019. Në përfundim të monitorimit DH/MFK jep gjithashtu 10 rekomandime

21) Mbi monitorimin e sistemit të MFK në Kryeministri sipas shkresës nr 6181 Prot me datë 09.04.2019

Referuar monitorimit të vendosur në dispozicion nga DH/MFK grupi i auditimit sqaron se bashkangjitur njoftimit për monitorim, me anë të shkresës nr 13408 Prot me datë 15.07.2020 ku DH/MFK jep rezultatet e monitorimit të zhvilluar, ku në paragrafin 18 të tij thotë: “Në përfundim të këtij procesi, për vitin 2018...” pra cilëson faktin se monitorimi i zhvilluar përsa i përket sistemeve të kontrollit të Brendshëm i referohet vitit 2018 dhe si i tillë nuk mund të konsiderohet përsa i përket sistemeve të kontrollit të brendshëm për vitin 2019. Në përfundim të monitorimit DH/MFK jep gjithashtu 12 rekomandime

Përsa i përket rekomandimit nr 5. Në vijim të gjetjeve të pretenduara, **përsa i përket vlerësimit të efektivitetit të sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit**, duke marrë në konsideratë 17 parimet e modelit ndërkombëtar të kontrollit të brendshëm (COSO) mbështetur në rekomandimet e SIGMA nëpërmjet dokumentit: Udhëzime për vlerësimin e cilësisë së sistemeve të kontrollit të brendshëm (“Guidelines for assessing the quality of internal control systems”), si edhe rekomandimet e lëna në Raportin e mëparshëm të Auditimit të Kontrollit të Lartë të Shtetit (Raporti i vitit 2018 me shkresën nr. 301/9, datë 08.08.2018, ku cilësohej se DH/MFKK në rolin e saj si konsoliduese e të dhënave bën vetëm një përmbledhje mekanike të shifrave dhe një analizë të thjeshtë statistikore si dhe ku matja me pikë e efektivitetit evidentonte vetëm të dhëna statistikore dhe jo një vlerësim cilësor e gjithëpërfshirës të tij), fokusi i raportit vjetor të KBFP-së është konsolidimi i përgjigjeve konkrete të arsyetura të njësive publike pa u bazuar në një vlerësim sasior, i cili edhe nga eksperienca e viteve të kaluara, nuk paraqet situatën reale të gjendjes së sistemit të kontrollit të brendshëm.

Ndërkohë, siç përsëritet dhe në gjetjet e mësipërme, (gjetjet 2 dhe 3) vlerësimi me pikë dhe rankimi i njësive publike është bërë mbi bazën e vlerësimit të 18 treguesve të performancës së përcaktuar në metodologjinë e monitorimit të performancës dhe nuk lidhet me vlerësimin e gjendjes së sistemeve të kontrollit të brendshëm, i cili bazohet në vetëvlerësimin e raportuar nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme, siç përcaktohet në nenin 18 të ligjit të MFK.

Për vitin 2019, 139 njësi të qeverisjes së përgjithshme kanë raportuar sipas detyrimit ligjor pranë DH/MFKK, e cila ka përmbledhur të dhënat e përfshira në pyetësorët e vetëvlerësimit **duke u bazuar në 99 pyetjet e këtij pyetësori sipas 17 parimeve të COSO**. Përpunimi i të dhënave kryhet duke u bazuar në udhëzuesin për vlerësimin e sistemit të MFK-së, miratuar me **Urdhrin e ministrit përgjegjës për financat nr. 117, datë 01.04.2019 “Për miratimin e Metodologjisë për Monitorimin e Performancës së Sistemeve të Kontrollit të Brendshëm në Njësitë Publike”**.

Sipas këtij udhëzuesi, sistemi do të vlerësohet sipas tre kategorive “efektiv”, “pjesërisht efektiv” dhe “jo efektiv”. Ky vlerësim, gjenerohet nga mesatarja e përpunimeve të raportimeve të njësive të qeverisjes së përgjithshme. Analiza bëhet për çdo parim dhe për çdo njësi që raporton, ku pjesa më e madhe e parimeve janë raportuar *“pjesërisht efektiv”* dhe si rrjedhojë i gjithë sistemi i kontrollit të brendshëm është raportuar si pjesërisht efektiv.

Vlen të ritheksohet, se ky proces vlerësimi është i rekomanduar nga SIGMA, nëpërmjet dokumentit: Udhëzime për vlerësimin e cilësisë së sistemeve të kontrollit të brendshëm (“Guidelines for assessing the quality of internal control systems”), për përgatitjen e të cilës është angazhuar edhe vendi ynë, si dhe bazuar në rekomandimet e KLSH, në lidhje me saktësinë e vetëvlerësimit me pikë nga ana njësive të qeverisjes së përgjithshme (ku matja me pikë e efektivitetit evidentonte vetëm të dhëna statistikore dhe jo një vlerësim cilësor e gjithëpërfshirës të tij).

Ndërkohë, mbi gjetjet e grupit të auditimit se efektiviteti i sistemit për vitin 2018 është në masën 72% dhe se kjo shifër është përcaktuar nga mesatarja e treguesit të performancës

“Gjithëpërfshirja dhe rregullsia e raportimit vjetor mbi sistemin e kontrollit të brendshëm”, sqarojmë se, vlera prej 72% nuk lidhet me efektivitetin e sistemit të kontrollit të brendshëm, por paraqet vlerësimin mesatar për treguesin e sipërpërmendur.

Gjithashtu, vlerësimi i sistemit të kontrollit të brendshëm, bazuar në konsolidimin e vetëvlerësimeve të njërive të qeverisjes së përgjithshme, paraqitet nëpërmjet raportit vjetor të vlerësimit të sistemit të kontrollit të brendshëm në mbledhjen e Bordit të KBFP

Qëndrimet e Audituesve Shtetërorë të KLSH: Grupi i auditimit ka konstatuar se për vitin 2019, nuk është kryer një përlllogaritje e caktuar, si dhe nuk ka të dokumentuar kriteret/indikarorët/treguesit sipas së cilave DH/KBFP ka konkluduar në një sistem “pjesërisht efektiv”.Përlllogaritja është kryer në mënyrë individuale por jo për të përcaktuar sistemin në tërësi

Përsa i përket rekomandimit nr 6 Lidhur me gjetjet e grupit të auditimit mbi raportimet e njërive të varësisë dhe konsolidimin e të dhënave të institucionit epror me njësitë e varësisë, evidentojmë se, siç përmendëm edhe më sipër lidhur me gjetjen nr. 3, DH/MFKK në shkresën njoftuese për plotësimin e pyetësorit, ka rivënë theksin në detyrimin që ka institucioni epror në procesin e njoftimit zyrtar për plotësimin e pyetësorit nga njësitë e varësisë (nëse ka) dhe dërgimin për konsolidimin e përgjigjeve. Gjithashtu, njësitë publike konfirmojnë për shpërndarjen e pyetësorit të vetëvlerësimit tek njësitë e varësisë dhe konsolidimin e informacionit nëpërmjet evidencave mbështetëse të dhëna në përgjigjet e arsyetuara në pyetësor (pyetja nr. 8, për raportimet e njërive të varësisë për realizimin e veprimtarisë së tyre).

Siç theksuam edhe në gjetjen e mësipërme, treguesi nr. 13. *Gjithëpërfshirja dhe rregullsia e raportimit vjetor mbi sistemin e kontrollit të brendshëm*, nuk lidhet me efektivitetin e sistemit të kontrollit të brendshëm, por është pjesë e vlerësimit të performancës, sipas metodologjisë për monitorimin e performancës. Bazuar në këtë metodologji, miratuar nga Ministri i Financave dhe Ekonomisë, me Urdhrin nr. 117, datë 01.04.2019, ky tregues vlerësohet bazuar në gjykimin profesional të punonjësve të DH/MFKK, ku ndër të tjera përfshihet edhe raportimi nga njësitë publike mbi konsolidimin e informacionit nga njësitë e varësisë (pyetja nr.8 e pyetësorit të vetëvlerësimit).

Qëndrimet e Audituesve Shtetërorë të KLSH:Me rishikimin e pyetësorit, është përpiluar edhe një pyetësor për njësitë e varësisë për të cilat institucionet që kanë raportuar pranë MFE duhet të kishin kryer konsolidimin e të dhënave dhe veçanërisht ky indikator lidhet me këtë çështje, por faktikisht në asnjë nga pyetësorët e dorëzuar nuk është identifikuar të jetë kryer ky proces, dhe për më tepër në metodologjinë e vlerësimit të këtij indikator nuk është parashikuar kryerja e verifikimit nga stafi i drejtorisë për garantimin e gjithëpërfshirjes në vetëvlerësimin e sistemeve të kontrollit nga varësitë

Përsa i përket rekomandimit nr 7. Për sa i përket realizimit të procesit të ofrimit të asistencës teknike gjatë vitit 2019, ashtu siç është vënë në dijeni paraprakisht grupi i auditimit, në mbledhjet e Bordit të KBFP, datë 25.09.2019, dhe 19.12.2019 është bërë përzgjedhja e institucioneve pilot, bazuar në nivelin e riskut të veprimtarisë që ato kryejnë si dhe gjendjes së sistemit të kontrollit të brendshëm, si dhe ndryshimi për shkak të fatkeqësisë natyrore shkaktuar nga tërmeti i muajit Nëntor 2019. Përzgjedhja për vlerësimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm, merr në konsideratë edhe tregues performance që lidhen me planifikimin dhe ekzekutimin e buxhetit si edhe të veprimtarisë së njërive të auditimit të brendshëm, faktorë që janë marrë parasysh gjatë përcaktimit të institucioneve pilot në Bordin e KBFP.

Për institucionet pilot, është dërguar njoftimi me shkresë zyrtare në fundin e muajit Dhjetor dhe nisi puna për realizimin e aktiviteteve të parashikuara në fillim të vitit 2020. Theksojmë se plani i aktiviteteve për realizimin e asistencës teknike, është ndarë në misione specifike dhe ju është dërguar institucioneve pilot së bashku me shkresën njoftuese për fillimin e këtij procesi (bashkëlidhur, plani i aktiviteteve për realizimin e asistencës teknike).

Ndërkohë, përsa i përket planit të aktiviteteve në kuadër të shtyllës 5 të strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020, theksojmë se DH/MFKK ka realizuar të gjitha aktivitetet në përputhje me këtë plan (bashkëlidhur, raporti vjetor i monitorimit për vitin 2019, objektivi specifik 6). Gjithashtu, vlen të theksojmë, se procesi i përzgjedhjes së institucioneve pilot, prej vitit 2021, do të jetë i rregulluar sipas metodologjisë për vlerësimin e cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm në njësitë e qeverisjes së përgjithshme, e cila do të miratohet brenda viti 2020 (bashkëlidhur drafti i kësaj metodologjie).

Qëndrimet e Audituesve Shtetërorë të KLSH:Grupit të auditimit nuk i është vendosur dokumentacion shoqërues mbi metodikën e përzgjedhjes së institucioneve për asistencë teknike dhe gjithashtu nuk është kundërshtuar mbi pilotimet në institucionet e përzgjedhura për mosrealizim

Përsa i përket rekomandimit nr 8. Siç theksuam dhe në gjetjet më sipër (gjetjet 2, 3, 5 dhe 6), vlerësimi i performancës së sistemit të kontrollit të brendshëm në njësitë publike është bazuar në metodologjinë e monitorimit të performancës (Urdhri nr. 117, datë 01.04.2019) e konceptuar mbi 18 tregues të kombinuar që ndihmojnë për të krijuar opinionin mbi performancën e sistemeve të kontrollit të brendshëm në njësitë e sektorit publik. Vlerësimi i tre treguesve që lidhen me menaxhimin financiar dhe kontrollin, mbështetet në analizën dhe gjykimin profesional të strukturës përgjegjëse për harmonizimin e MFKK-së mbi përmbushjen e kriterëve të vlerësimit për çdo tregues, në përputhje me përcaktimet e Urdhrit të sipërpërmendur.

Për çdo grup institucionesh, janë analizuar të gjitha pyetjet dhe janë vlerësuar nga 1-4 pikë 30 prej tyre, të cilat i korrespondojnë pikave të fokusit të përcaktuara në metodologji.

Sqarojmë se, për të gjitha institucionet për të cilat pyetësi i vetëvlerësimit nuk është i plotë (janë përgjigjur me PO ose JO), vlerësimi është bërë vetëm me 1 ose 2 pikë për çdo pyetje. Ndërkohë që, për institucionet, përgjigjet e të cilave për pyetje të caktuara kanë qënë të arsyetuara dhe kanë pasur referencë dokumentacionin justifikues, vlerësimi është bërë me 3 ose 4 pikë. Vlerësimi është bërë, në përputhje me përcaktimet e Urdhrit nr.117 të sipërcituar, bazuar në gjykimin profesional të stafit të DH/MFKK mbi situatën e prezantuar. Gjykimi profesional i stafit bazohet në ndërveprimin dhe komunikimin e vazhdueshëm me njësitë publike, monitorimet dhe asistencat teknike, si dhe trajnimet e zhvilluara. Nëpërmjet këtyre aktiviteteve funksionale, stafi i MFK ka krijuar gjykimin e nevojshëm dhe të duhur, duke u bazuar në cilësinë dhe anagazhimin e njërive publike në zbatimin e kriterëve dhe kërkesave ligjore.

Në funksion të evidentimit të problematikave dhe ndërmarrjes së masave për përmirësimin e sistemit të MFK-së, DH/MFKK ka paraqitur në raport disa çështje për adresim.

Gjithashtu, ashtu siç evidentuar nga ana e strukturës së DH/MFKK në Raportin e KBFP, por edhe nga grupi i auditimit, ende ekziston fenomeni i dhënies së përgjigjeve formale në pyetësinë e vetëvlerësimit. Ndërkohë, për përmirësimin e standardeve të punës dhe procesin e monitorimit, DH/MFKK ka hartuar dhe dërguar për miratim Metodologjinë për Vlerësimin e Cilësisë së Kontrollit të brendshëm në njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

Qëndrimet e Audituesve Shtetërorë të KLSH: Vlerësimi i pyetsorëve është realizuar në mënyrë jo të drejtë dhe konsistente ndërmjet institucioneve duke patur parasysh që për

përgjigje të ngjashme vlerësimi ka qënë i ndryshëm, sikundër evidentohet nga disa raste të trajtuara nga grupi i auditimit,dhe diferenca ndërmjet vlerësimeve për të njëjtën përgjigje sikurse trajtuar edhe ne Projektraport shkon në ekstremitet

Përsa i përket rekomandimit nr 9. Për sa i përket treguesve të performancës së përfshirë në Strategjinë e rishikuar të Menaxhimit të Financave Publike 2019-2022, sqarojmë se këto tregues janë konceptuar në bashkëpunim me ekspertët e Projektit të Asistencës Teknike të kësaj strategjie dhe janë gjithëpërfshirës. Vlen të theksojmë se, në krahasim me startegjinë e MFP 2014 – 2020, kemi një tregues më shumë për matjen e performancës (pra, dy tregues), gjë që tregon rëndësinë që Qeveria Shqiptare i po i kushton në vijimësi zhvillimeve në sistemin e kontrollit të brendshëm. Matja e këtyre treguesve realizohet në bazë të të dhënave të gjeneruara nga pyetësorët e vetëvlerësimit (në mënyrë të ngjashme si në strategjinë e MFP 2014-2020). Njëri nga treguesit e performancës mbetet i njëjtë në thelb me treguesin e paraqitur në pasaportën e indikatorëve të Strategjisë së MFP 2014-2020, duke shprehur masën në të cilën është implementuar sistemi i MFK-së në njësitë publike, ndërkohë që treguesi i ri, e kalon fokusin në zbatimin e mekanizmave të përgjegjshmërisë menaxheriale, si një nga elementët më të rëndësishëm për krijimin dhe funksionimin e një sistemi efektit të kontrollit të brendshëm, që ndërkohë vjen dhe si kërkesë nga Bashkimi i Europian në kuadër të kërkesave për integrim. Baza e matjes për këto tregues është viti 2019, kur edhe ka filluar të zbatohet kjo strategji. Gjithashtu, theksojmë se, përpara hartimit të strategjisë së re të MFP dhe përcatimit të produkteve dhe treguesëve të rishikuar të performancës, nga ana e strukturës drejtuese për menaxhimin e reformës në financat publike është kryer një analizë (përfshirë në raportin e monitorimit të strategjisë) mbi arritjet dhe problematikat kryesore të hasura në realizimin e objektivave të përcaktuara në strategjinë e mëparshme për fushën e kontrollit të brendshëm (bashkëlidhur raporti i monitorimit për vitin 2019).

Qëndrimet e Audituesve Shtetërorë të KLSH:Ndryshimet në Strategjinë e Menaxhimit të Financave Publike 2019-2022 nuk identifikojnë një metodologji identifikative dhe kuantitative në funksion të treguesve të matshëm

Përsa i përket rekomandimit nr 10. Për sa i përket konstatimeve të grupit të auditimit, lidhur me menaxhimin e regjistrave të NA dhe NZ, sqarojmë se, bazuar edhe në rekomandimet e kaluara të KLSH-së, është përditësuar regjistri i ri i NA dhe NZ. Ky regjistër përditësohet, sipas njoftimeve të nëpunësve autorizues, të njësisë publike, në përputhje me nenet 19 dhe 20, të ligjit nr.9936, datë 26.06.2008, “për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar. Përsa i përket mungesës së të dhënave mbi NZ, ju bëjmë me dije se në këto raste për shkak të vakancës së krijuar në pozicionin e NZ, ky pozicion mbulohet përkohësisht nga NZ i institucionit epror, i cili është i konfirmuar paraprakisht sipas kriterëve ligjore. Gjithashtu, përsa i përket monitorimit mbi përfundimin e afatit të konfirmimit të përkohshëm të NA apo NZ (të përcaktuara qartë në shkresat e konfirmimit nga ana e DH/MFKK), dega e thesarit përkatëse është përgjegjëse për ndalimin e veprimeve të mëtejshme si firma të autorizuara. Për më tepër, rastet e delegimit në mungesë të funksioneve, nuk trajtohen nga ligji për menaxhimin financiar dhe kontrollin, por sipas Kodit të Procedurave Administrative. Autorizimet për delegimin në mungesë, trajtohen nga degët përkatëse të thesarit.

Në rastet e evidentuara për dublikim të dhënash, siç shihet qartë edhe nga databaza e vënë në dispozicion, për të njëjtat projekte është bërë ndryshimi i NA apo NZ, evidentuar edhe me shkresat e konfirmimit në rend kronologjik. Ruajtja e të dy rekordeve nuk çënon cilësinë apo organizimin e dokumentave elektronikë.

Ritheksojmë se, registri mbahet për efekt disponimi informacioni të përgjithshëm për institucionet, por nuk ndikon në ecurinë dhe cilësinë e punës pasi përditësimet (regjistrimet në databazë) bëhen pasi vijnë njoftimet përkatëse për ndryshimin e firmave nga ana e vetë institucioneve. Qëllimi i gjithë procedurës është të shërbejë si një mekanizëm shtesë kontrolli lidhur me plotësimin të kërkesave ligjore, që duhet të zbatohen nga njësitë publike në caktimin e NA dhe NZ.

Gjithashtu, DH/MFKK bëri verifikimet përkatëse edhe për lapsusin (si rezultat i të dhënave të hedhura në regjistrë) e konstatuar për Degën e INSTAT Korçë ku paraqitet i regjistruar i njëjti nëpunës si NA dhe NZ. Aktualisht, pranë këtij institucioni si NA është konfirmuar me shkresën e MFE nr. 2239/1, datë 07.02.2020, [REDAKTUAR] me shkresën e MFE nr. 7493, datë 9.06.2014 (bashkëlidhur, shkresat e konfirmimit përkatëse për NA dhe NZ).

Mbi institucionet buxhetore që sipas strukturës organike kanë të njëjtë specialist regjistruar me nëpunësin zbatues, sqarojmë se për sa i përket funksioneve dhe përgjegjësi të nëpunësve të financës që do të jenë pjesë e këtij procesi, nuk është kompetencë e DH/MFKK përcaktimi i tyre. Përcaktimi i këtyre funksioneve, mbetet në tagrin e institucionit përkatës dhe këto funksione/detyra janë të evidentuara në përshkrimet e punës të punonjësve. Mënyra e aksesit të këtyre nëpunësve në sistem, përcaktohet nga struktura përgjegjëse për thesarin, e cila do të ndjekë trajnimin e tyre dhe certifikimin si përdorues të sistemit AFMIS. Pra, kërkesat e legjislacionit për menaxhimin financiar dhe kontrollin lidhur me ndarjen e detyrave dhe rolin e përgjegjësitë e NZ për këtë çështje janë zbatuar nga një pjesë e institucioneve, gjë që tregon se nuk ka paqartësi në këtë drejtim. Në këtë kuadër, përbërja dhe ndarja e detyrave të punonjësve, pjesë e strukturave të financës apo çështjet teknike të aksesimit të sistemit, nuk janë kompetencë e DH/MFKK.

Lidhur me afatin e dërgimit të observacioneve nga DH/MFKK për Akt Konstatimin nr. 2 dhe 3 (përcjellë me shkresën e KLSH në datën 13 dhe 14 Gusht 2020) gjatë hartimit të projekt raportit, ju bëjmë me dije se ky dokument është nisur me shkresën e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë nr. 25271/3, datë 21.08.2020, brenda afateve të përcaktuara (bashkëlidhur shkresa përcjellëse).

Qëndrimet e Audituesve Shtetërorë të KLSH: Referuar nenit 22 pika 3 të ligjit 10296 datë 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin” ku thotë:”Veprimtaritë e kontrollit përmbajnë,minimalisht: a) procedurat dhe autoritetin për delegimin, transferimin dhe regjistrimin e autorizimit standard dhe të rasteve të veçanta; b) ndarjen e detyrave në fushën e dhënies së autorizimit në atë formë, në mënyrë që i njëjti punonjës të mos jetë përgjegjës në të njëjtën kohë për propozimin, miratimin, zbatimin, kontabilitetin dhe kontrollin, sipas udhëzimit të Ministrit të Financave; c) sistemin e dy nënshkrimeve, i cili nuk lejon që angazhimi financiar të kryhet pa marrë nënshkrimet e nëpunësit autorizues dhe të nëpunësit zbatues të njësisë; ç) sistemin e dy nënshkrimeve, i cili nuk lejon që pagesa të kryhet pa marrë nënshkrimet e nëpunësit autorizues dhe të nëpunësit zbatues të njësisë apo të nëpunësve të deleguar prej tyre; d) të drejtat për përdorimin e aktiveve dhe të informacionit të njësisë dhe mbrojtjen e aktiveve; dh) procedurat për kontabilizimin e plotë, të saktë, të rregullt dhe në kohë të të gjitha transaksioneve, në përputhje me udhëzimet e Ministrisë së Financave; e) procedurat për raportimin, mbikëqyrjen, vlerësimin e efikasitetit dhe të efektivitetit të veprimtarive; ë) procedurat e monitorimit; f) rregullat për menaxhimin e burimeve njerëzore; g) rregullat për dokumentimin e të gjitha transaksioneve dhe të veprimtarive që lidhen me mbarëvajtjen e

njesisë; gj) rregullat për garantimin e ruajtjes së informacionit dhe të aktiveve të njesisë”.
Legjislacioni i sipërcituar e cilëson në mënyrë të qarte që problematikat e evidentuara bëjnë pjesë në veprimtarinë e kontrollit

III.3 AUDITIM MBI REKOMANDIMEV E AUDITIMIT TË MËPARSHËM (në referencë të Aktkonstatimit nr. 3 pjesë e këtij Projektraporti):

1. Qëndrimi neglizhuesndaj rekomandimeve të KLSH, të vërejtur të paktën në tre vitet e fundit, ka bërë që problematikat e konstatuara nga auditimet të vijojnë të ekzistojnë dhe mos marrja e masave për përmirësimin e situatës ka sjellë impakt në cilësinë e menaxhimit financiar dhe kontrollit, në nivelin e dobët të sistemeve të kontrollit në entet publike dhe rritjen e nevojës për auditim të jashtëm.

Situata:

Në zbatim të ligjit nr 154/2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit” neni 15 gërma J “*Kontrolli i Lartë i Shtetit, sipas rastit, në fillim, përgjatë dhe/ose në përfundim të veprimtarisë duhet të vendosë një afat kohor për zbatimin e rekomandimeve dhe të informohet nga subjektet e audituara ose institucionet më të larta rreth programeve të tyre, për të zbatuar rekomandimet e bëra sipas paragrafëve të mësipërm, brënda 20 ditëve nga data e marrjes së kërkesës*”
Nga verifikimi i zbatimit të rekomandimeve të dërguara në Drejtorinë e Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik, konstatohet se niveli i pranimit dhe zbatimit të rekomandimeve të lëna nga KLSH, paraqitet si më poshtë:

Janë rekomanduar 27 masa organizative të cilat janë ndarë në:

- **13 Masa Organizative** drejtuar Drejtorisë së Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit (DH/MFK), nga të cilat janë pranuar 8 masa organizative. Nga masat organizative të pranuar, **1 masë është realizuar, 5 masa organizative janë në proces zbatimi, dhe 2 masa organizative nuk janë realizuar.** Lidhur me 5 masat organizative që nuk janë pranuar...

- **14 Masa Organizative** drejtuar Drejtorisë së Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm (DH/AB), nga të cilat janë pranuar 14 masa organizative. Nga masat organizative të pranuar, **3 masat janë realizuar, 8 masa organizative janë në proces zbatimi, dhe 3 masa organizative nuk janë realizuar.**

Lidhur me rekomandimin “Mbi zbatimin e rekomandimeve në auditimin e mëparshëm”, struktura e DH/KBFP nuk e ka marrë në konsideratë, dhe si pasojë situata nga viti në vit lidhur me aktivitetin e kësaj Drejtorie ka ardhur duke u përkeqësuar.

Rekomanduar Masë Disiplinore, për dy persona. **E pa zbatuar**

Kriteri:

Ligji nr. 154/2014 dt. 19.2.2015 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit” Neni 15 gërmaç j; Neni 16, pika 1; Neni 25 pika ç; Neni 30 pika 1 dhe 2

Impakti:

Problematikat e konstatuara nga auditimet në DH/KBFP vijnë të ekzistojnë dhe mos marrja e masave të duhura për përmirësimin e situatës ka sjellë impakt në cilësinë e menaxhimit financiar dhe kontrollit, në nivelin e dobët të sistemeve të kontrollit në entet publike dhe rritjen e nevojës për auditim të jashtëm.

Shkaku:

NPA dhe Titullari i Institucionit, nuk ka marrë masat e duhura dhe mbeten në mosveprim për përmirësim të situatës.

Rëndësia:

E lartë

IV. GJETJET DHE REKOMANDIMET

B. MASA ORGANIZATIVE MBI AKTIVITETIN E DREJTORISË SË HARMONIZIMIT TË AUDITIT TË BRENDSHËM

1. Gjetje nga auditimi: Në sektorin publik janë krijuar dhe funksionojnë tetë (8) komitete auditimi përkatësisht në: Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë, Ministrinë e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, Ministrinë e Shëndetësisë dhe Shërbimit Social, Ministrinë e Drejtësisë, Ministrinë për Europën dhe Punët e Jashtme, Ministrinë e Kulturës dhe Ministrinë e Turizmit dhe Mjedisit. Gjatë vitit 2019 ka përfunduar mandati i Komitetit të Auditimit të Brendshëm të Ministrisë së Mbrojtjes dhe aktualisht ky organ nuk është riorganizuar akoma. Në Ministrinë e Arsimit, Sportit dhe Rinisë nuk është krijuar ende Komiteti i Auditimit të Brendshëm. Në Ligjin nr. 114/2015, neni 3 pika 2, është përcaktuar se: “Komiteti i Auditimit të Brendshëm, në ato njësi publike ku krijohet, e shtrin autoritetin për të gjitha njësitë e varësisë” dhe në pikën 3 është përcaktuar se: “Mënyra e funksionimit, kompetencat dhe përbërja e Komitetit të Auditimit të Brendshëm rregullohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozim të Ministrisë së Financave”. Këshilli i Ministrave ka miratuar VKM nr.160, datë 02.03.2016 “Për mënyrën e funksionimit kompetencat dhe përbërjen e Komitetit të Auditimit të

Brendshëm në njësitë publike”, ka përcaktuar se: *“Anëtarët e Komitetit të Auditimit të Brendshëm emërohen me urdhër të titullarit të njësisë publike, si ...”*, pra emërimi lihet në diskrecion të Titullarit të Institucionit, pa ndonjë procedurë të mirë përcaktuar mbi vlerësimin e profesionalizmit dhe kapaciteteve që do përfshihen në këto Komitete. Nga analizimi i këtyre strukturave, konstatojmë që një pjesë e tyre shfaqen si anëtar në më shumë se një Komitet, fakt që tregon se përcaktimet e bëra në kornizën ligjore kanë një spektër të kufizuar të ekspertëve që mund të përfshihen në këto struktura.

Strukturat e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, si përgjegjëse për bashkërendimin e përgjithshëm, harmonizimin dhe monitorimin e veprimtarisë së auditimit të brendshëm në sektorin publik, për analizimin e funksionimit të komiteteve, i kanë kërkuar të gjitha ministrive të sipërcituara vënien në dispozicion të raportit vjetor të veprimtarisë të secilit Komitet të Auditimit të Brendshëm (KAB). Bazuar në këto raporte evidentohet se, gjatë kësaj periudhe komitetet e ngritura, kanë funksionuar bazuar në përcaktimet e akteve ligjore. Nisur nga Raportet Vjetore të depozituara (dërguara) pranë DH/AB, të cilat na u vunë në dispozicion, kemi konstatuar që një pjesë e rëndësishme e strukturave të Komiteteve të Auditimit funksionojnë pa një rregullore të brendshme të miratuar. Është zbatuar përgjithësisht realizimi i numrit minimal të përcaktuar në bazën rregullative të mbledhjeve të tyre. Ndërsa referuar fushave ku është përqendruar aktiviteti i tyre, kemi konstatuar se fokusi i tyre ka qenë kryesisht në shqyrtim dhe miratim të kartës së auditimit, miratimi i planeve strategjik dhe vjetore dhe në pak raste gjejmë një analizë të punës së strukturave AB apo dhe ballafaqim me problematikat që ka ngritur KLSH lidhur me aspekte të MFK dhe veçanërisht të AB. Gjykojmë se roli i deritanishëm i këtyre strukturave nuk justifikon qëllimin për të cilin janë ngritur. Në këtë drejtim kanë ndikuar edhe ndryshimet e përbërjes së këtyre strukturave.

Në Raportin Vjetor të vitit 2019, *problematikat dhe rekomandimet e dhëna nga Komitetet e Auditimit jepen jo në mënyrë konkrete për çdo institucion, por në mënyrë të përmbledhur megjithëse çdo institucion ka jo vetëm qasje të veçante por dhe raportojnë problematika specifike.* Ndërsa po ti referohemi opinionit të dhënë nga Komitetet e Auditimit siç cilësuar në Raportin Vjetor *“Komitetet e Auditimit të Brendshëm konkludojnë se veprimtaria audituese është në përgjithësi në përputhje me kuadrin rregullator, por evidentohet se ka nevojë për përmirësim në fusha specifike për të cilat janë dhënë rekomandimet përkatëse, për çdo NJAB nga Komiteti që mbështet veprimtarinë e auditimit të brendshëm. Titullarët e njësisë publike duhet të mbështesin më shumë strukturat e auditimit të brendshëm. Duke vlerësuar kontributin që KAB jep në mbështetjen dhe garantimin e realizimit të auditimit të brendshëm si funksion i pavarur që jep siguri objektive dhe këshillim për menaxhimin, krijimi i Komiteteve të Auditimit në njësitë e qeverisjes qendrore dhe të vetëqeverisjes vendore konsiderohet si një domosdoshmëri për funksionimin e auditimit sipas standardeve dhe praktikave më të mira, në mënyrë të veçantë në njësitë publike që paraqiten me risk të lartë në Matricën e Riskut”, gjykojmë se nuk është i saktë dhe i mbështetur në evidencat që disponon DH/AB lidhur me aktivitetin e këtyre Komiteteve. Krijimi i Komiteteve në strukturat e qeverisjes qendrore, është një hap pozitiv për të ndihmuar në garantimin e pavarësisë së strukturave të AB dhe rritjen e profesionalizmit të tyre, por që mbetet akoma larg objektivave dhe qëllimeve të synuara. Analiza e punës dhe aktivitetit të strukturave AB nga këto Komitete është akoma e vakët dhe në disa raste nuk është marrë fare në analizë. Nuk konstatojmë vëmendje të shtuar në zbatimin e rekomandimeve me efekt në forcimin e sistemeve të brendshme të kontrollit. Nuk konstatohet që për vitin 2019, këto struktura të kenë raportuar raste të trajtimit të konfliktit të interesit në realizimin e angazhimeve audituese.*

Në Raportin Vjetor, DH/AB raporton *se në asnjë nga njësitë e vetëqeverisjes vendore nuk është*

krijuar Komiteti i Auditimit të Brendshëm. DH/AB ka përzgjedhur gjashtë njësi të pushtetit vendor, për dhënie e asistencës së duhur në lidhje me krijimin dhe funksionimin e Komitetit të Auditimit të Brendshëm, referuar shkresës nr.13893, datë 22.07.2019 “Mbi krijimin e Komitetit të Auditimit të Brendshëm”, e cila i është dërguar Bashkisë Tiranë, Bashkisë Durrës, Bashkisë Vlorë, Bashkisë Lezhë, Bashkisë Kavajë dhe Bashkisë Pogradec. Gjithashtu parashtrohet kërkesa për shtrirjen e këtyre Komiteteve në Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore, por ne gjykojmë se kjo kërkesë nuk është e mbështetur në analiza studimore të situatës së auditit të brendshëm në vend, dhe kur flitet për Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore është jo vetëm e parakohshme por mbart një risk të lartë duke ju referuar kapaciteteve në dispozicion. Në gjykimin tonë Komitetet e Auditimit duhet të funksionojnë fillimisht vetëm në strukturat që kanë shumë njësi varësie (si në rastin e Bashkisë Tiranë me 25 ndërmarrje në varësi). Ndërsa fakti i cilësuar që njësitë publike të përzgjedhura, kanë një nivel të lartë të detyrimeve të prapambetura, gjë që i rendit në njësi me risk të lartë dhe me nevojë imediate për të vlerësuar shkaqet e krijimit të tyre nëpërmjet vlerësimit me efektivitet të sistemeve të kontrollit të brendshëm me anë të analizës dhe rekomandimeve të auditimit të brendshëm dhe monitorimit nga Komiteti i Auditimit të Brendshëm për një miradministrim të fondeve publike, nuk rezultojnë bazuar në të dhëna konkrete (mbi baza të të cilave arrihet në këtë konkluzion) si dhe nuk është arsye për të justifikuar ngritjen e strukturave të auditimit për sa kohë që përgjegjësia për kontrollin dhe monitorimin e detyrimeve të prapambetura është e strukturave drejtuese të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë (Nënpunësi i Parë Autorizues).

1.1 Rekomandimi: Drejtoria e Përgjithshme e Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik përmes Drejtorisë së Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm, të marrë masat për një raportim objektiv dhe të mbështetur në evidencë mbi aktivitetin e Komiteteve të Auditimit, në Raportin Vjetor mbi funksionimin e KBFP. Në kuadër të ndryshimeve/përmirësimeve ligjore të synuara tëpërcaktohet drejt mënyra dhe kriteret për krijimin e Komiteteve të Auditimit, përbërja e tyre dhe detyrimet për ndjekjen, mbikëqyrjen dhe raportimin e aktivitetit të strukturave AB.

Menjëherë dhe në vijimësi

2. Gjetje nga auditimi: Edhe për vitin 2019, analiza e veprimtarisë së auditimit të brendshëm është kryer nga konsolidimi i të dhënave të raporteve vjetore të njërive të auditimit të brendshëm, që raportojnë aktivitetin e tyre pranë DH/AB. Konstatohet se, sikundër është trajtuar edhe në auditimet e mëparshme të KLSH, nuk rezultojnë një analizë e plotë në shkallë sistemi nga ana e DH/AB për njësitë të cilat plotësojnë kushtet e nevojshme për ngritjen e njërive të auditimit të brendshëm në nivel qendror, njësi të vetëqeverisjes, institucione të pavarura dhe shoqëri aksionare, me qëllim që kjo njësi të jap ndihmesën e saj për ngritjen dhe funksionimin e njërive të auditimit të brendshëm në shkallë vendi.DH/AB nuk ka të dhëna të sakta lidhur me mbulimin me auditim për të gjitha njësitë e qeverisjes së përgjithshme me qëllim që të përcaktohen kapacitetet audituese dhe nevojat për mbulim me auditim në shkallë sistemi me njërin nga format e përcaktuara në nenin 10 “Organizimi i shërbimit të Auditimit të Brendshëm” të Ligjit 114/2015 dt.22.10.2015 “Për Auditimin e Brendshëm në sektorin publik” dhe në VKM nr. 83, datë 03.02.2016 “Për miratimin e kriterëve të krijimit të njërive të Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik”, i ndryshuar megjithëse sipas kërkesave të nenit 24 të Ligjit 114/2015 dt.22.10.2015 “Për Auditimin e Brendshëm në sektorin publik”, për monitorimin e veprimtarisë së AB në nivel kombëtar. DH/AB ka detyrim të realizojë këtë analizë. Problematikat jepen në përgjithësi dhe jo

duke cilësuar subjektet problematike në të cilat strukturat nuk janë ngritur dhe funksionojnë në përputhje me kërkesat ligjor. Në gjykim të grupit të auditimit, Drejtoria e Harmonizimit raporton në raportin vjetor të KBFP në nivel të përgjithshëm, pavarësisht se në këtë raportim përfshihen vetëm 129 njësi (dy më shumë se viti i kaluar), numër që në gjykimin tonë nuk përfaqëson informacion të mjaftueshëm për njësitë të cilat plotësojnë kushtet e nevojshme për ngritjen e njërive të auditimit në nivel qendror, njësi të vetëqeverisjes, institucione të pavarura dhe shoqëri aksionare. Pra sistemi sipas DH/AB, përfshin 129 NJAB, numër që nuk krahasohet me numrin e institucioneve të cilat duhet sipas ligjit të raportojnë mbulimin më auditim të brendshëm. Për vitin 2019, nuk kanë mbulim me shërbim auditimi në një nga format e ligjit **Bashkia Belsh; Bashkia Has; Bashkia Pukë; Bashkia Konispol dhe Bashkia Delvinë**. Lidhur me këtë situatë nuk ka dokumentim për veprimet që Drejtoria e Harmonizimit/AB ka bërë për të inkurajuar realizimin e shërbimit të auditimit të brendshëm sipas një nga mënyrave të përcaktuara në ligj. Institucione të pavarura pa mbulim me shërbim auditimi sipas një nga formave të ligjit, për vitin 2019, raportohen 31 institucione.

Është vlerësuar përputhshmëria me kërkesat ligjore e strukturave të AB në referencë të VKM nr. 83 datë 03.02.2016 “Për miratimin e kriterëve të krijimit të njërive të auditit të brendshëm në sektorin publik”, ku përcaktohet: “Njësia e AB përbëhet nga jo më pak se tre punonjës përfshirë dhe drejtuesin e njësisë”, ...në strukturën përgjegjëse të njësisë së auditimit të brendshëm mund të punësohen deri në 1/3 e punonjësve të pa certifikuar si auditues të brendshëm në sektorin publik” nga ku konstatohet se janë raportuar 47 njësi auditimi me më pak se 3 auditues. Janë 21 institucione që në strukturën e AB kanë vetën 1 punonjës ndërkohë që në Bashkinë Himarë, struktura e auditimit nuk ka asnjë punonjës ndërsa 25 institucione janë më nga 2 punonjës. Për vitin 2019, 36% e strukturave nuk plotësojnë kriteret e përcaktuara në VKM nr. 83 datë 03.02.2016 “Për miratimin e kriterëve të krijimit të njërive të auditit të brendshëm në sektorin publik”, për sa i takon plotësisë së këtyre strukturave.

Rezultoi se janë 32 institucione që në përbërje të strukturave të NJAB-ve kanë më shumë se 1/3 të punonjësve të pa certifikuar, situatë që bie në kundërshtim me kriterin e Ligjit nr. 114/2015 dt.22.10.2015 "Për auditimin e brendshëm në sektorin publik". Ndërkohë që në 5 prej tyre nuk ka asnjë punonjës të certifikuar në strukturën e NJAB-së.

Si konkluzion, në fund të vitit 2019, kemi rreth 28% të strukturave AB të paplotësuara, ndërkohë që 20% e audituesve në nivel sistemi janë të pa certifikuar. Të dhënat krahasimore ndër vite pasqyrohet në tabelën e mëposhtme.

Përshkrimi/Vitet	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Numri i njërive të auditimit	106	100	103	112	119	127	129
Pozicione të auditimit të plotësuara (në %)	95%	93.9%	92%	93%	93%	91%	72%
Auditues të certifikuar (në %)	85%	82.9%	90%	76%	77%	77%	80%

Burimi: Përpunuar nga KLSH (2020)

Nga auditimet e realizuara nga KLSH në njësitë e vetëqeverisjes vendore, kemi konstatuar edhe komandim të punonjësve në pozicionin e “Inspektorit të Auditimit”, në kundërshtim me nenin 48, pika 1, të ligjit nr. 152/2013, datë 30.05.2013, “Për nëpunësin civil”, i ndryshuar, rasti i **Bashkive Delvinë, Rrogozhinë. Struktura me kualifikim jo të përshtatshëm konsatuam në Bashkitë Shkodër, Patos, Himarë, Klos, Rrogozhinë, Cërrik, Skrapar, Maliq.**

2.1 Rekomandimi: : Drejtoria e Përgjithshme e Harmonizimit të Kontrollit Brendshëm Financiar Publik përmes Drejtorisë së Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm, të plotësojë analizën për identifikimin e nevojave për mbulim me auditim të brendshëm në rang kombëtar dhe përcjelljen e

këtij informacioni pranë Ministrit të Financave dhe Ekonomisë, duke rekomanduar dhe hapat konkretë për të raportuar drejt nivelin e strukturave dhe kapaciteteve të AB.

Rekomandimi 2.2: Ministri i Financave dhe Ekonomisë të përcaktojë afate konkrete për plotësimin e analizës së strukturave të AB dhe në raportimin e vitit 2020, raportimi i sistemeve të KBFP të bazohet në një numër përfaqësues subjektësh që kanë shërbim AB funksional.

Rekomandimi 2.3: DH/AB në funksion të përgjegjësive të saj, të marrë masat për kryerjen e monitorimeve të vazhdueshme pranë titullarëve të njësive publike të cilat nuk plotësojnë kërkesat ligjore në strukturat respektive dhe përcjelljen e këtij informacioni edhe pranë strukturave përgjegjëse për punësimin e punonjësve në sektorin publik.

Menjëherë dhe në vijimësi

3. Gjetje nga auditimi: Nga verifikimi i raportimit të NJAB-ve lidhur me auditimet e kryera, është kryer analizimi i këtyre të dhëna respektivisht me numrin e audituesve në këto struktura, për të dhënë një pamje të qartë të ngarkesave të strukturave AB. Konstatohet se ka një shpërndarje të pabarabartë të ngarkesës në rang sistemi. Nga verifikimi i të dhënave të vëna në dispozicion nga DH/AB vihet re se strukturat AB të ngritura në 10 (dhjetë) institucione nuk kanë realizuar asnjë mision auditimi, çka tregon formalitet të auditimit të brendshëm. Nga verifikimi në planin strategjik të konsoliduar vihet re se secila nga strukturat e këtyre institucioneve ka bërë planifikim.

Nga llogaritjet e grupit të auditimit për ngarkesën e audituesve me auditim përgjatë vitit 2019, konstatohen nivele të ulëta të ngarkesës me auditimi, duke filluar me Bashkinë Rrogozhinë me 0.5 auditime për auditues në periudhën vjetore, pasuar nga aktiviteti i audituesve të OSHEE me 0.7 auditime për auditues në vit dhe Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve me 0.9 auditime për auditues në vit, ndërkohë që në 51 institucione niveli i auditimeve ka qenë me pak se 2.5 auditime për auditues në vit. Nëse do të bënim një grupim të situatës së institucioneve dhe numrit të auditimeve të kryera do të kishim:

Nr. Auditim	0	0-2.5	2.5-4	4-6	6-8	8+	N/a	Totali
Nr i Institucioneve	10	51	47	12	4	4	1	129

Burimi: Përpunuar nga KLSH (2020)

3.1 Rekomandimi: Drejtoria e Përgjithshme e Harmonizimit të Kontrollit Brendshëm Financiar Publik përmes Drejtorisë së Harmonizimit të Auditit të Brendshëm, në mënyrë të menjëhershme duhet të analizojë me profesionalizëm dhe në mënyrë të detajuar çështjen e efektivitetit dhe eficensës së njësive AB dhe të reflektojë këtë analizë dhe rezultatet e saj në opinionet e dhëna në raportin vjetor të KBFP. Raportimi i DH/AB të ndalojë jo vetëm në problematikat e përgjithshme por edhe në cilësimin e subjekteve që nuk përformojnë detyrat funksionale dhe paguhen nga paratë e shtetit për punë të pakryer.

Menjëherë dhe në vijimësi

4. Gjetje nga auditimi: Bazuar në Manualin e Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik, miratuar me urdhrin nr.100, datë 25.10.2016, kapitulli II, pika 2.2 d, ku përcaktohet se: *Struktura përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm: d) Përgatit dhe administron planin e konsoliduar strategjik dhe vjetor të veprimtarisë së auditimit të brendshëm në njësitë publike.*

Sipas formateve standard të planit strategjik të përcaktuar në kapitullin III të Manualit e Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik, përcaktohet se: “Pasqyrat e planit strategjik dhe vjetor duhet të plotësohen në EXCEL” dhe pjesë e tij janë 5 pasqyrat përmbledhëse.

Pasqyra 1 “Vlerësimi i nivelit të riskut për të gjithë subjektet që duhet të auditohen nga NJAB”

Pasqyra 2 “Plani strategjik i subjekteve të synuara për t’u audituar për vitet”

Pasqyra 3 “Plani i angazhimeve të NJAB për vitin”

Pasqyra 4 “Planifikimi i nevojave për trajnim të NJAB për vitin”

Pasqyra 5 “Planifikimi i buxhetit dhe shpërndarja e burimeve të NJAB për vitin”

Nga shqyrtimi i planit strategjik të konsoliduar të vënë në dispozicion nga Struktura Përgjegjëse e Harmonizimit për AB rezultoi se konsolidimi për çdo format pasqyre të jetë si vijon:

Pasqyra 1 “Vlerësimi i nivelit të riskut për të gjithë subjektet që duhet të auditohen nga NJAB” konsolidimi i kësaj pasqyre është bërë konform formatit.

Pasqyra 2 “Plani strategjik i subjekteve të synuara për t’u audituar për vitet”- në këtë pasqyre mungojnë kolonat përkrah vitit të planifikuar që përcaktojnë nivelin e riskut për periudhat I+2.

Pasqyra 3 “Plani i angazhimeve të NJAB për vitin ” është konsoliduar sipas formatit të përcaktuar

Pasqyra 4 “Planifikimi i nevojave për trajnim të NJAB për vitin ” nuk është konsoliduar sipas formatit standard të kërkuar në manual, por përcaktohen vetëm temat e identifikuar dhe mungojnë kolonat në lidhje me pjesëmarrësit në trajnim, periudhën gjatë vitit dhe kohëzgjatja e trajnimit, për secilin nga institucionet”.

Pasqyra 5 “Planifikimi i buxhetit dhe shpërndarja e burimeve të NJAB për vitin”, konsolidimi i kësaj pasqyre është bërë sipas formatit të përcaktuar.

Në formatet Manualit të Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik, miratuar me urdhrin nr.100, datë 25.10.2016, kapitulli III, përcaktohet formati i Pasqyrës nr.1: “Vlerësimi i nivelit të risqeve për të gjithë subjektet që do të auditohen nga NJAB”. Ajo çka vihet re nga verifikimi i pasqyrës së konsoliduar e përgatitur nga Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm është se në planin e konsoliduar nuk paraqiten të gjitha subjektet dhe fushat për çdo institucion, por thjesht jepen numrat e subjekteve, fushave dhe vlerësimet e risqeve të fushave/subjekteve në të lartë, të mesëm dhe të ulët. Për të bërë kontrollin e saktësisë dhe plotësisë në lidhje me konsolidimin e kësaj pasqyre u përzgjedh një kampion: Ministria e Brendshme; Ministria e Shëndetësisë; Ministria e Infrastrukturës dhe Energjetikes; Ministria e Financave dhe Ekonomisë; Bashkia Durrës; Bashkia Elbasan; Bashkia Fier; Bashkia Vlorë; Bashkia Tiranë.

Nga verifikimi i pasqyrave individuale të secilit nga këto subjekte të zgjedhura u vu re se subjektet dhe fushat ishin të identifikuar, por në planin e konsoliduar nuk janë.

Tek Bashkia Vlorë fusha të plotësuara janë 12 dhe jo 16 siç paraqitet te plani i konsoliduar, tabela nuk është e plotësuar plotësisht tek kolona e fushave nuk përcaktohen fushat për subjektet e parashikuara për auditim. Vetëm një nga fushat e shënuara tek kolona e planit individual, “Analiza e situatës së institucionit lidhur me detyrimet e prapambetura” është fushë, elementët e tjerë duhet të ishin tek kolona e parë “Subjektet”. Pra plani individual i Bashkisë Vlorë ka problematika në plotësim. Bashkia Tiranë rezultoi me diferenca, me totalët e raportuara për çdo kolonë të planit individual dhe asaj të konsoliduar. Tek zonat me risk, diku janë përdorur x dhe diku 1 në kolonat e risqeve dhe ajo çka rezultoi është se janë mbledhur kufizat e plotësuara me shifrën 1 dhe totalët nuk dalin të sakta, nga rilloaritja nga ana jonë e totaleve të zonave me risk përkatësisht i lartë, i mesëm dhe i ulët nuk rezultoi, që shifrat të janë të njëjta me planin individual dhe me planin e konsoliduar, po ashtu diferenca vërehen dhe tek kolonave e

fushave. Ministria e Brendshme-Nga verifikimi i tabelës individuale të kësaj ministrie rezultoi se mungon rreshti i totalit në fund, nga përlllogaritjet tona sipas fushave të plotësuar në këtë tabelë individuale rezulton se ka diferenca me planin e konsoliduar të përgatitur nga Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm ne totalin e fushave për t'u audituar. Ministria e Shëndetësisë & Mbrojtjes Sociale- nga verifikimi i bërë në lidhje me tabelën individuale (pasqyra 1) të këtij institucioni konstatuam se mungon rreshti i totalit në fund, nga përlllogaritjet tona sipas fushave të plotësuar në këtë tabelë individuale rezulton se ka diferenca me planin e konsoliduar të përgatitur nga Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm. Ministria e Financave dhe Ekonomisë - nga verifikimi i bërë në lidhje me tabelën individuale (pasqyra 1) të këtij institucioni konstatuam se mungon rreshti i totalit në fund, nga përlllogaritjet tona sipas fushave të plotësuar në këtë tabelë individuale rezulton se ka diferenca me planin e konsoliduar të përgatitur nga Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm.

*Sa më sipër konkludojnë se nuk ka një metodologji të mire përcaktuar për të shërbyer si guidë për çdo institucion në plotësimin e pasqyrave të planeve individuale, e cila ka shkaktuar që në disa institucione të rezultojnë problematika në totalit e tabelave për numërimin e zonave me risk të lartë, të mesëm dhe të ulët. Pasqyra e konsoliduar nuk është e plotë, në të nuk paraqiten fushat dhe subjektet për t'u audituar po janë vënë vetëm shifrat sesa të tilla janë. Po ashtu nga verifikimi i nëntë institucioneve të përzgjedhura gjashtë kanë rezultuar si me problematika dhe diferenca në atë çka rezulton nga verifikimi ynë dhe nga plani i konsoliduar i DH/AB. Po ashtu diferenca ka dhe mes planeve individuale dhe atij të konsoliduar. Në përfundim grupi i auditimit nuk shpreh dot siguri të arsyeshme përsa i përket mënyrës së hartimit të planit të konsoliduar, nëse është kryer në formën e një **inkorporimi mekanik të këtyre planeve në Planin e Konsoliduar Strategjik dhe Vjetor** apo është përpunuar informacioni i dhënë nga njësitë publike.*

Bazuar në Manualin e Auditimit të Brendshëm në sektorin Publik, përcaktohet se: *Plani Strategjik dhe Plani Vjetor, i përgatitur nga njësitë e AB, para se të dërgohet për miratim tek titullari i njësisë publike, duhet të dërgohet për mendim tek Komiteti i Auditimit të Brendshëm deri me datën 30 Shtator të çdo viti, i cili e shqyrton dhe jep mendim deri me datën 10 Tetor të çdo viti. Planet pas dhënies së mendimit të KA-së, miratohen nga titullari i institucionit dhe ato dërgohen jo më vonë se data 20 Tetor e çdo viti, në strukturës përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm. Struktura përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm, brenda datës 15 Dhjetor të çdo viti përgatit planin e konsoliduar strategjik dhe vjetor për të gjithë veprimtarinë e sistemit të auditimit të brendshëm në sektorin publik.*

Nga verifikimi i planeve vjetore dhe strategjike u konstatua se pranë Drejtorisë së Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm gjatë vitit 2019, kanë dorëzuar planet 124 subjekte. Konstatohen 19 institucione të cilat kanë datën e dërgimit të planeve përtej afatit të përcaktuar ligjor dhe 69 subjekte të cilat kanë mbërritur pranë MFE në këtë afat. Ndërsa subjektet, të cilat ka mungesë së dhënash në lidhje me afatin e dërgimit dhe mbërritjes pranë MFE janë Autoriteti Portual Durrës; Universiteti Politeknik i Tiranës; Qendra Spitalore Korçë.

Në lidhje me ndryshimet në planet vjetore, rezultojnë të jenë kryer në total vetëm 22 ndryshime në planet respektive të njësisë publike, të shoqëruar me shkresa për ndryshim planesh drejtuar DH/AB, pavarësisht devijimeve më të shumta në numër të raportuara në planin fillestar të auditimeve të këtyre strukturave. Krahasuar me vitin 2018, ku kanë qenë 18 rishikime planesh në vitin 2019 ka pasur 22, pra një rritje. Ndryshimet e planeve në fund të vit më tepër lidhen më tepër me ligjërimin e mosrealizimeve se me nevojën për ndryshime reale.

Sipas Manualit të Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik, miratuar me urdhrin nr.100, datë 25.10.2016, kapitulli III, pika 3.5 "Rishikimi i planeve strategjike dhe vjetor të Auditimit të

Brendshëm” përcaktohet se: Ndryshimet në planin vjetor të Auditimit të Brendshëm duhet të arsyetohen me shkrim nga drejtuesi i NjAB, ndryshime të cilat miratohen nga titullari i njësisë, pasi të jetë marrë edhe mendimi i Komitetit të Auditimit, (atje ku krijohet). Nga shqyrtimi i të dhënave me rishikimet e kryera në plane u konstatua se kriteri i mësipërm nuk është zbatuar nga 2 prej 22 institucioneve, të cilat kanë bërë rishikim në plan dhe nuk kanë të përcaktuar arsyen (shpjegimi) e rishikimit përkatësisht: Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimeve të Transportit Rrugor dhe Bashkia Krujë. Në lidhje me ndryshimet e bëra, vihet re se jo të gjithë institucionet të cilat kanë bërë rishikim në plan kanë paraqitur pasqyrën nr.3 të ndryshimit të planit. Këtu përfshihen Universiteti i Shkodrës “Luigj Gurakuqi”; Bashkia Fier; Bashkia Korçë. Siç përcaktohet dhe në kriterin e sipërcituar të Manualit të Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik, miratuar me urdhrin nr.100, datë 25.10.2016 duhet, që rishikimet të miratohen nga ana e titullarit, ky kriter nuk është plotësuar nga ana e 5 institucioneve: Universiteti i Shkodrës “Luigj Gurakuqi; Bashkia Vlorë; Shërbimi Social Shtetëror; Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve dhe Bashkia Krujë.

Nga verifikimi i të dhënave të vëna në dispozicion nga DH/AB mbi auditimet e realizuara dhe atyre të planifikuara në planin strategjik, vihet re ka diferenca në realizimin e planeve: mosrealizime dhe tejkalim të planeve. Nga 119 institucione në të cilat mund të bënim krahasimin plan dhe realizim rezultuan 62 institucione të cilat nuk kanë realizuar planin ose 52% e strukturave, ku diapazoni i këtyre mosrealizimeve është nga 1 në 10 auditime të mos realizuara. 26 institucione ose 22% e strukturave kanë realizuar të njëjtin numër auditimesh siç kanë planifikuar, po ashtu ka dhe 31 institucione ose 26% e strukturave të cilat kanë realizuar më shumë auditime krahasuar me planin, ku numrin më të madh të këtij mbi realizimi e mban Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve me 57 plane të realizuara nga 15 të planifikuara, etj. Kjo tregon për problem në planifikim ose për përfshirjen e audituesve në auditime apo mision të ndryshme nga niveli i planifikuar. Gjithsesi nga strukturat e DH/AB, konstatohet se nuk ka korrespondenca të mjaftueshme si për institucionet që nuk kanë realizim të planit por edhe atyre që shfaqen me tejkalime. Nuk ka indikatorë orientues për të matur dhe vlerësuar ngarkesën e punës së audituesve të brendshëm publik.

4.1 Rekomandimi: Drejtoria e Përgjithshme e Harmonizimit të Kontrollit Brendshëm Financiar Publik përmes Drejtorisë së Harmonizimit të Auditit të Brendshëm, *në funksion të përgjegjësive të saj të përcaktuara në germën “h” të nenit 24 të LAB, të marrë masat për vlerësimin e përgjegjshëm të mangësive të konstatuara në drejtim të planit të konsoliduar, afatin e dërgimit, llojin e auditimeve të planifikuara, dhe mënyrat e rishikim të këtyre planeve, duke përfshirë këtë problematikë në trajnimet e kryera pranë këtyre njësive.*

4.2 Rekomandimi: DH/AB në përgatitjen e Raportit Vjetor të strukturave AB si pjesë të raportimit mbi sistemet e kontrollit të brendshëm të bëjë një analizë të plotë mbi strukturat që paraqiten me mosrealizim apo tejkalim të planeve të angazhimit dhe jo të japë vetëm tregues në nivel sistemi.

Menjëherë dhe në vijimësi

5. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi konstatohet se treguesit e performancës të strukturave të AB, janë përkeqësuar. Në bazë të rezultateve të deklaruara në auditimet e kryera përgjatë vitit 2019, konstatohen se në 18 institucione strukturat AB janë më 0 gjetje, po 18 është numri i institucioneve strukturat audituese të të cilave kanë raportuar më pak se 10 gjetje. Në vitin 2018 institucione me numër gjetjesh 1-10 kanë qenë 28, **ndërsa në 2019 ky numër shkon në 36, çka**

tregon për një performancë më të dobët të strukturave të NJAB-ve. Janë 70 institucione që paraqiten me më pak se 100.000 lekë dëm ekonomik të konstatuar, ndërkohë që në vitin 2018 kanë qenë 58 institucione strukturat AB të cilave raportonin një nivel të tillë dëmi, ndërsa në 2019 kemi një rritje me 20%. Bazuar në rezultatet e deklaruara në auditimet e kryera përgjatë vitit 2019 për 129 njësitë e auditimit me total 428 auditues, është konstatuar dëm ekonomik në vlerën totale 908 milion lekë, ose 3,424 milion lekë më pak se një vit më parë. Nëse i referohemi numrit të gjetjeve, për vitin 2019 janë konstatuar 8,593 gjetje të konstatuara, dhe 8,314 rekomandime respektive. Rezulton se në shkallë sistemi, gjetjet e vitit 2019 rezultojnë më të ulëta në 8 vitet e fundit, dhënë në tabelën e mëposhtme.

Tabela, vlera e dëmit në nivel total për një periudhë 8 vjeçare, shprehur në 000/lekë me MIE

Gjetjet	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Totali (në vlerë)	3.199.964	4.321.991	20.138.437	68.789.045	2.111.308	7.848.500	4.332.463	908.022
Totali (në numër)	4.698	3.556	4.441	4.186	9.421	6.286	9.368	8.593
Numri i audituesve	391	387	351	352	386	400	429	428

Burimi i të dhënave: DH/AB përpunuar grupi i auditimit

Nga analiza e dëmit të konstatuar prej 908,022 mijë lekë, përbërja sipas fushave rezulton 29% e vlerës është konstatuar në fushën e tatimeve, taksave, doganave, 21% e vlerës është konstatuar në fushën e prokurimit publik, 20% në fusha të tjera, 11% është konstatuar në fushën e pagave, 10% është konstatuar në fushën e koncesioneve, ankandeve, 6% në fushën e privatizimit, 1% në sigurime shoqërore e shëndetësore, 1% në administrimin e pronës dhe 1% në kreditime/subvencione. Duke ju referuar të dhënave të raportuara nga KLSH për veprimtarinë audituese përgjatë vitit 2019, rezulton se janë identifikuar parregullsi dhe shkelje financiare, në të ardhurat dhe në shpenzimet e kryera, me dëm ekonomik në shumën totale prej 27,304,777 mijë lekë, dhe shkelje të disiplinës financiare me ndikim negativ në performancën e subjekteve të audituara, në shumën totale prej 130,511,594 mijë lekë, fakt që tregon se ulja e nivelit të gjetjeve nga strukturat AB nuk janë rrjedhojë e performancës më të mirë të subjekteve të audituara. Më hollësisht, sipas fushave në të cilat janë identifikuar dëmet ekonomike dhe shkeljet e disiplinës financiare me efekt negativ ekonomik nga KLSH, krahasuar me njësitë e auditit të brendshëm në sektorin publik, paraqiten si më poshtë:

Në mijë lekë

Fusha	NJAB	KLSH		
		Dëm ekonomik	Shkelje të disiplinës financiare me ndikim negativ	Total
Sistemet e tatimeve, taksave, doganave	260,322	1,073,164	45,434,873	46,508,037
Prona, qeradhënie dhe koncencione, urbanistika, subvencione	162,432	20,640,915	501,471	21,142,386
Paga, sigurime dhe shpërblime	111,919	8,028	348,911	356,939
Prokurime	191,766	2,095,002	74,821,940	76,916,942
Të tjera	181,580	3,487,667	9,404,498	12,892,065
Total	908,022	27,304,777	130,511,594	157,816,371

Burimi: Përpunuar nga KLSH (2020)

Gjatë vitit 2019, strukturat AB kanë raportuar 3 raste për investigim të mëtejshëm nga njësi të specializuara, krahasuar me 20 raportime të një viti më parë.

5.1 Rekomandimi: DH/AB të bëjë një analizë të drejtë dhe të plotë të nivelit të gjetjeve në raport me shtrirjen e strukturës AB në sektorin publik, llojeve të gjetjeve dhe në reflektim të rekomandimeve të KLSH si auditues i jashtëm, dhe të raportojë drejt pranë Ministrinë të Financave dhe Ekonomisë, nivelin e strukturave AB dhe efikasitetin e punës së tyre.

6. Gjetje nga auditimi: Struktura përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm (DH/AB), është organi përgjegjës për monitorimin dhe vlerësimin në mënyrë periodike të veprimtarisë së njësive të auditimit të brendshëm. Vlerësimi i jashtëm i cilësisë synon të ndihmojë njësitë e auditimit të brendshëm, për të kryer veprimtarinë e tyre në përputhje të plotë me standardet, duke identifikuar dobësitë dhe adresuar risqet që kërcënojnë arritjen e objektivave të auditimit. Këto kontrole kryhen bazuar në Standardet e Auditimit të Brendshëm, si Standardi 1312 ...*Vlerësimet e jashtme duhet të kryhen të paktën një herë në 5 vjet nga një vlerësues i kualifikuar dhe i pavarur ose nga një skuadër vlerësuesish nga jashtë organizatës dhe Standardet Ndërkombëtare të Auditit të Brendshëm të IIA të cilat përkufizojnë se çdo NJAB duhet të kenë në vlerësim të jashtëm të cilësisë të paktën një herë në 5 vjet nga një shqyrtues i kualifikuar i pavarur jashtë organizatës.* Sipas Urdhrit të Ministrit të Financave nr. 22 datë 06.03.2017, është miratuar Metodologjia e Vlerësimit të Jashtëm të Cilësisë për Auditimin e Brendshëm në Sektorin Publik, mbi bazën e të cilit kryhen procedurat e vlerësimit të jashtëm. Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm nuk disponon të dhëna historike të vlerësimeve të kryera më parë, sipas kërkesave të përcaktuara në Metodologjinë e miratuar. Për vitin 2019, rezulton se Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm vlerësoi në total 15 njësi të auditimit të brendshëm (3 Ministri Linje, 3 Institucione Qendrore, 7 Bashki dhe 2 Shoqëri Aksionarë). Edhe për këtë vit nuk dokumentohet se si është bërë përzgjedhja e subjekteve për vlerësim të cilësisë. Megjithatë konstatohet një rritje e numrit të monitorimeve theksojmë se mbetet shumë për të bërë që të arrihet mbulimi i duhur për strukturat e AB.

6.1 Rekomandimi: *DH/AB si organi përgjegjës për monitorimin dhe vlerësimin në mënyrë periodike të veprimtarisë së NJAB të studiojë me përgjegjësi kapacitetet audituese që ka për mbulimin e detyrave funksionale që rrjedhin nga neni 24 i LAB. DH/AB të përmirësojë kriteret që zbaton për përzgjedhjen e njësive publike në të cilat do të kryhet vlerësimi i jashtëm i cilësisë, në përputhje me kërkesat e Manualit të AB, duke përfshirë subjekte me struktura jo të konsoliduar AB.*

7. Gjetje nga auditimi: Ligji nr. 114/2015 datë 15.10.2015 “Për Auditin e Brendshëm në Sektorin Publik”, në nenin 19 “Certifikimi i audituesve të brendshëm” ka përcaktuar se “1. Certifikimi i audituesve të brendshëm organizohet nga struktura përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm, sipas procedurës së miratuar me urdhër të Ministrit të Financave. 2. Të drejtën për të aplikuar në procesin e certifikimit e kanë individët e klasifikuar në shkronjën “ç”, të pikës 2, të nenit 11, të këtij ligji. 3. Individët, që zotërojnë një certifikatë profesionale, të njohur ndërkombëtarisht, në fushën e auditimit të brendshëm, i nënshtrohen një procedure specifike certifikimi, të përcaktuar në urdhrin e nxjerrë sipas pikës 1 të këtij neni”.

Rregullorja e Trajnimit të Vijueshëm Profesional të Audituesve të Brendshëm në Sektorin Publik, miratuar sipas urdhrit nr. 3, datë 08.01.2016 të Ministrit të Financave ka përcaktuar kriteret dhe procedurat e regjistrimit të kandidatëve, duke cilësuar në pikën 2 se “Të drejtën për të aplikuar në procesin e certifikimit e kanë punonjësit që plotësojnë kriteret e përcaktuara në ligjin e AB në sektorin publik si *Të jetë i punësuar në njësitë e auditimit të brendshëm në sektorin publik...*”

Pra për punonjësit që aplikojnë të certifikohen si auditues të brendshëm si kriter kërkohet

që të jenë punonjës të auditit të brendshëm në sektorin publik, ndërsa për njehsimin e certifikatave ndërkombëtare nuk kërkohet plotësimi i këtij kriteri. Kjo problematikë është konstatuar edhe në auditimet e mëparshme të KLSH, dhe nga ana e DH/KBFP nuk janë ndërmarrë masat për rishikimin e këtij kriteri.

Gjatë periudhës objekt auditimi, nëpërmjet shkresës nr.8174 prot, datë 06.05.2019 është bërë kërkesë me subjekt “Kërkesë për njohje të certifikatës profesionale ndërkombëtare CIA” nga [REDAKTUAR], drejtuar Drejtorisë së Harmonizimit për Auditimin e Brendshëm, Ministria e Financave. Bashkangjitur kësaj kërkesë për aplikim janë paraqitur dokumentet: *Certifikatë e Kualifikimit Profesional të marrë jashtë vendit CIA; Programi i Certifikimit CIA të IIA-së, fotokopje e përkthyer dhe e noterizuar; Dokument Identifikimi; Diplomë e Universitetit të Tiranës, dega Financë-Kontabilitet (Sistemi 4-vjecar).*

KKAB me Vendimin nr.36, datë 05.07.2019 ka vendosur: *Të kërkojë informacion zyrtar nga Albanian Internal Auditors për afatin e vlefshmërisë së certifikatës nr.14519 të Znj. Dallandyshe Çela lëshuar nga IIA (Shtator 2016), programin e këtij niveli certifikimi, si dhe shpjegime çfarë nënkupton afati i përkohshëm i kësaj certifikate”*

Me shkresën nr.12880, datë 05.07.2019 “Kërkesë për Informacion”, drejtuar Albanian Internal Auditors është kërkuar pajisja me informacionin e sipërcituar (Kryetarja e KKAB është pjesë e Bordit të Albanian Internal Auditors). Nëpërmjet shkresës nr.12880/1, datë 16.07.2019 “Kthim Përgjigje” është shprehur se: *“Për të mbajtur aktiv statusin e certifikatës, çdo profesionist i certifikuar duhet të fitojë dhe raportojë tek IIA 40 orë kreditë CPE, përfshirë 2 orë trajnim mbi etikën. Ky raportim duhet të bëhet brenda datës 31 Dhjetor të çdo viti. Nëse një i certifikuar dështon në plotësimin e raportimit brenda afatit të CPE-ve të kërkuara, statusi i certifikatës bëhet “jo-aktiv” dhe certifikata nuk mund të përdoret derisa të plotësohen kërkesat. Nëse statusi i certifikatës qëndron “jo-aktiv” për më shumë se 12 muaj për shkak të mos raportimit, të certifikuarit i caktohen penalitete për riaktivizimin e certifikatës. Është dhënë edhe ëbsite i IIA, për informacione më të detajuara.”*

Nëpërmjet shkresës nr.12880/1, datë 16.07.2019 “Dërgohet vendimi i komisionit”, është përcjellë Vendimi Nr. 37, datë 06.09.2019 i KKAB. KKAB në Vendimin Nr.37, datës 16.07.2019 (Protokolluar nr.16208 prot, datë 10.09.2019) vendosi:

3. Rrëzimin e kërkesës [REDAKTUAR] dhe mosnjohjen e certifikatës profesionale ndërkombëtare “Certified Internal Auditor” (CIA) të lëshuar nga Instituti Global i Audituesve të Brendshëm, sipas arsytimit bashkëlidhur këtij vendimi.
4. Ky vendim i komunikohet kërkuases [REDAKTUAR] dhe strukturës përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm.

Vendimi nuk ka qenë unanim. Nëpërmjet shkresës nr.16749, datë 19.09.2019 me subjekt “Ankesë për mosnjohje nga Komisioni i Kualifikimit të Audituesve të Brendshëm në sektorin publik (KKAB) të certifikatës profesionale ndërkombëtare- CIA, dhënë nga IIA”, i është drejtuar Znj. Anila Denaj dhe Z. Gent Cakaj. Nëpërmjet shkresës nr.16749, datë 19.09.2019 është dërguar pranë KKAB për të vlerësuar ankimimin nr.16749, datë 19.09.2019. KKAB në Vendimin Nr.38, datës 03.10.2019 (Protokolluar nr.17971 prot, datë 08.10.2019) vendosi që:

3. Të konsiderojë si të pambështetur shkresën nr.16749/1, datë 27.09.2019 të strukturës përgjegjëse të harmonizimit për auditimin e brendshëm, për rivlerësimin e vendimit nr.37, datë 06.09.2019 “Për mosnjohjen e certifikatës “Auditues i Brendshëm i Certifikuar” (CIA) të lëshuar nga Instituti Global i Audituesve të Brendshëm”, për shkak se nuk ka bazë të mjaftueshme ligjore dhe faktike për rishikimin e vendimit nr.37, datë 06.09.2019.
4. Ky vendim i komunikohet kërkuases [REDAKTUAR] dhe strukturës përgjegjëse për

harmonizimin e auditimit të brendshëm.

Nga verifikimi në çështje të ILA, nga grupi i auditimit rezulton [REDAKTUAR] zotëron certifikatën ndërkombëtare të Audituesit të Brendshëm të certifikuar. Referuar mungesës së kritereve ligjore për disponimin ose jo “aktiv” të certifikatës së AB, në kuadrin ligjor ekzistues për njehësimin e certifikatave ndërkombëtare në fushën e AB, vendimarrja e KKAB nuk është e mbështetur. Vendimarrja e KKAB në gjykimin e grupit të auditimit është e pajustifikuar

7.1 Rekomandimi: KLSH rekomandon se përsa kohë vendimarrja e KKAB rezulton në qëndrime të ndryshme lidhur me njohjen/mosnjohjen e certifikimeve, të plotësohet kuadri rregullator në lidhje me certifikatat të njohura ndërkombëtare

Ministri i Financave dhe Ekonomisë në vijim të konstatimeve të trajtuara më sipër, dhe të dokumentacioneve përkatëse shoqëruese, të analizojë dy vendimet e KKAB për këtë çështje përpara ndryshimit të bazës ligjore.

Menjëherë

II. MBI AKTIVITETIN E DREJTORISË SË HARMONIZIMIT TË MENAXHIMIT FINANCIAR DHE KONTROLLIT (MFK)

1.Gjetje nga auditimi: Nga auditimi konstatohet se niveli i raportimit të njësive publike pranë Drejtorisë së Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollin është i ulët dhe nuk përfshin shoqëri aksionere, organizata jofitimprurëse, autoritete të përbashkëta, megjithëse një pjesë e tyre raportojnë mbi sistemet e auditit të brendshëm pranë Drejtorisë së Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm. Ligji nr.10296, datë 08.07.2020 i ndryshuar, në nenin 3 “Fusha e zbatimit të ligjit” cilëson *“Ky ligj zbatohet në njësitë publike, ku përfshihen: 1. Njësitë e qeverisjes së përgjithshme. 2. Shoqëritë tregtare, organizatat jofitimprurëse dhe autoritetet e përbashkëta, të cilat zotërohen, kontrollohen, financohen ose garantohen financiarisht nga një njësi e qeverisjes së përgjithshme. 3. Njësi të tjera që shpenzojnë fonde publike, sipas një marrëveshjeje ndërkombëtare”,* ndërkohë me ndryshimet ligjore të vitit 2015, neni 18 (pika 1) thekson se *“Nëpunësi autorizues i njësive publike, sipas pikës 1, të nenit 3, të këtij ligji, në bazë të vetëvlerësimeve, depoziton te titullari i njësive publike dhe nëpunësi i parë autorizues një deklaratë dhe raportin përkatës për cilësinë dhe gjendjen e sistemeve të kontroleve të brendshme të njësive publike që mbulon, për vitin e mëparshëm, jo më vonë se fundi i muajit shkurt të vitit aktual...”, pra janë përjashtuar nga përgjegjësia për përgatitjen e pyetësorëve të vetëvlerësimit dhe raportit të sistemeve të kontrollit të brendshëm, si dhe dorëzimin e tyre tek nëpunësi i parë autorizues, njësitë publike të përfshira në pikën 2, dhe 3 të nenit 3. Raportimi kufizohet vetëm tek njësitë e qeverisjes së përgjithshme, në ndryshim me ligjin e auditimit të brendshëm ku fusha e zbatimit dhe raportimi pranë DH/AB është e njëjtë.*

Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollin për qëllime të vlerësimit të sistemeve të kontrollit në sektorin publik, është kufizuar në dërgimin e pyetësorëve vetëm në 150 njësi publike nga të paktën 1400 ente publike që operojnë në sistemin e thesarit. Nga analiza e listës së subjekteve të cilave ju është dërguar pyetësori konstatohet se kemi edhe njësi varësie të strukturave qendrore, fakt që sjell numër më të kufizuar të enteve mbi të cilat është bazuar vlerësimi i sistemeve të kontrollit të brendshëm në vend. Niveli i ulët i mbulimit me monitorim nuk është përfaqësues i situatës së njësive në sektorin publik.

Megjithë këmbënguljen e KLSH, për disa vite rresht, numri i shkresave të dërguara për pyetësorin e vetëvlerësimit si dhe niveli i përgjigjeve mbetet larg asaj që quhet mbulim i përshtatshëm për dhënie opinionin, fakt që tregon mos vlerësim të situatës edhe pse në raportet e

KLSH strukturat e DH/MFK janë vënë në dijeni që një raportim i tillë nuk reflekton nivelin real të sistemeve. Nga ana tjetër mos rakordimi për subjektet e raportuara nga të dy strukturat pjesë të DH/KBFP, reflekton një raportimin vjetor të KBFP me pamje jo të plotë për përgjithësim në nivel kombëtar

1.1 Rekomandimi: Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit, si strukturë përgjegjëse për raportimin dhe monitorimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm në sektorin publik, të marrë masat për shpërndarjen e pyetësorëve sipas kërkesave të nenit 3 të Ligjit nr.10296, datë 08.07.2010 të ndryshuar.

Menjëherë

1.2 Rekomandimi: Ministri i Financave dhe Ekonomisë bashkë me Bordin KBFP të analizojë problematikën që sjell shmangia e cilësuar në nenin 18 të ligjit në raport me fushën e zbatimit të specifikuar në nenin 3 por edhe më gjerë, për të evidentuar ndryshimet me synim deviacionin e përgjegjësive lidhur me aplikimin dhe raportimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm.

Menjëherë

2.Gjetje nga auditimi: Nga auditimi rezultoi se raportimi bazuar në të dhënat vetëm të pyetësorëve të vetëvlerësimit, nuk reflekton situatën reale të sistemeve të kontrollit në njësitë publike. Pyetësori i vetëvlerësimit KBFP është miratuar me urdhrin nr. 117, datë 01.04.2019 të Ministrit të Financave dhe Ekonomisë. Ndryshimi i pyetësorit nuk është shoqëruar me rishikim të manualit të MFK miratuar me urdhrin nr. 108 datë 17.11.2016, me qëllim përshtatjen e tij me ndryshimet në mënyrën e vlerësimit të sistemeve të kontrollit të brendshëm. Konstatohet se raportimi për efekt të treguesve të kontrollit të brendshëm financiar publik është bazuar në të dhënat e dorëzuara nga njësitë publike. Nga grupi i auditimit u analizuan përgjigjet e pyetësorëve të vetëvlerësimit për bashkitë dhe arritëm në përfundimin se nga ana e Drejtorisë së Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit nuk rezulton të jetë kryer, asnjë analizë e pyetësorëve të dërguara nga njësitë publike, me qëllim përcaktimin e saktësisë dhe konsistencës. Vlerësimi dhe konsolidimi i të dhënave rezulton të jetë kryer vetëm për efekt të indikatorëve të performancës, të cilat përfaqësojnë vetëm 30 pyetje nga pyetësori i vetëvlerësimit, nga 99 që është totali i tyre. Ky vlerësim bazuar në një kampionim jo përfaqësues dhe në nivele të papërshtatshme mbulimi (30 pyetjeve nga 99 pyetje që përmban pyetësori), shoqërohet me deformim të opinionit mbi këto sisteme në nivel kombëtar.

Kemi konstatuar se në raportin vjetor të KBFP për vitin 2019, nuk është kryer një analizë krahasimore me vitet e mëparshme, referuar shkallës së vlerësimit të institucioneve, me arsyetimin e subjektit të audituar se janë përfshirë 18 indikatorë krahasuar me 17 indikatorë në vitin 2018. Baza e përdorur për renditjen e ministrive në raportin 2019, nuk mundëson analizimin e pikëve të indikatorëve për vetë institucionin, në mënyrë që të evidentohet nëse kemi një përmirësim ose jo të sistemeve. Referuar analizës së paraqitur për ministrinë, kundrejt totalit të mundshëm të pikëzimit për çdo metodologji ndër vite, institucionet rezultojnë kryesisht në rënie, dhe bëjnë përjashtim vetëm 2 nga 11 ministrinë, përkatësisht MBZHR dhe MEPJ që rezultojnë me rritje referuar të dhënave të raportuara. Të dhënat për bashkitë më të mëdha, Shkodër, Korçë, Lezhë, Kukës, Fier, Elbasan, Tiranë, Durrës, Berat, Dibër, Gjirokastër dhe Vlorë, tregojnë se ato paraqiten me tregues në rënie, me përjashtim të Bashkisë Fier, Tiranë, Gjirokastër dhe Vlorë. Situata e raportuar në gjykimin tonë nuk reflekton saktësisht situatën reale në sektorin publik, kjo sepse për vlerësimin e indikatorëve për menaxhimin financiar dhe kontrollin janë përzgjedhur

29% e pyetjeve lidhur me Mjedisin e Kontrollit, 33% të pyetjeve të lidhura me komponentin e Menaxhimit të Riskut, vetëm 12% e pyetjeve të lidhura me aktivitetet e kontrollit, 37% e pyetjeve të komponentit Informim dhe Komunikim dhe 100% e pyetjeve të Monitorimit.

Gjithashtu, nga auditimet e realizuara nga KLSH për llogari të zbatimit të buxhetit të vitit 2019, në njësitë e vetëqeverisjes vendore kemi konstatuar që lidhur me komponentin e **Mjedisit të Kontrollit** problematikat janë të ndjeshme duke nisur nga mungesa e rregulloreve të përditësuara të funksionimit, ku të reflektohen ndryshimet strukturore si nëbashkitë Patos, Klos, mungesë të përshkrimit të përgjegjësive të punonjësve apo mungesë të procedurave të lidhura me shkeljet disiplinore të punonjësve me kontratë apo shkeljeve të etikës si në rastin e Bashkive Sarandë, Himarë, Klos, Rogozhinë, Finiq, Ura Vajgurore; Malësi e Madhe. Gjithashtu në Bashkitë Tepelenë, Klos, Malësi e Madhe, Këshilli i Qarkut Gjirokastrë, Divjakë, Rogozhinë, Finiq, Ura Vajgurore, Patos, Krujë, Berat është konstatuar mungesë të rregullave të dorëzimit të detyrave, trajnimeve të punonjësve si dhe delegimit të detyrave.

Në lidhje me komponentin e **Menaxhimit të riskut**, ka rezultuar se nuk është caktuar koordinatori i riskut, në Bashkitë Finiq, Ura Vajgurore, Rogozhinë, Sarandë, etj. Nuk është hartuar regjistri i riskut në Bashkitë Tepelenë, Malësi e Madhe, nuk është kryer asnjë procedurë për menaxhimin e riskut në Bashkitë Sarandë, Cërrik dhe nuk ka të përcaktuar adresim të riskut si dhe nuk janë marrë masa për menaxhimin e tij në bashkitë Finiq, Ura Vajgurore, Skrapar, Cërrik, Klos, Krujë Himarë

Nuk kanë një strategji të miratuar të risqeve në Bashkitë Sarandë, Delvinë, Roskovec, Ura Vajgurore, Divjakë, Krujë, Finiq.

Në lidhje me komponentin e **Aktivitetit të kontrollit** kemi konstatuar se ky komponent nuk kuptohet plotësisht në Bashkitë Berat, Roskovec, Skrapar, Klos, Rogozhinë. Nuk janë hartuar rregulla për proceset e punës në Bashkitë Tepelenë, Skrapar. Nuk janë hartuar rregulla për ruajtjen e aktiveve, në Bashkitë Tepelenë, Delvinë, Prefekti i Qarkut Tiranë. Nuk ka procedurë të veçantë për mbledhjen dhe dokumentimin e gabimeve, ankesave për analizën e tyre, identifikimin e shkaqeve dhe për eliminimin e problemeve të dala gjatë kryerjes së detyrave, në kundërshtim me pikën 15/b, të Udhëzimit të Ministrisë së Financave nr. 28, datë 15.12.2011, "Mbi paraqitjen e deklaratës dhe raportit vjetor për cilësinë e sistemit të kontrollit të brendshëm në njësitë publike" rasti i Bashkisë Dropull, Skrapar, Finiq, Roskovec, Ura Vajgurore, Skrapar, Himarë etj. Gjurma e Auditimit nuk është miratuar në bashkitë Himarë, Delvinë, Finiq, Cërrik, Ura Vajgurore, Malësi e madhe, Skrapar.

Në lidhje me komponentin e **Informimi dhe komunikimi**, nuk ka problematika të konstatuara nga auditimet e realizuara.

Në lidhje me komponentin e **Monitorimit**, ka problematika të lidhura me pikëzimin apriori të pyetësorit konstatuar në Bashkinë Cërrik apo raportime jo mirë të dokumentuara në bashkitë Sarandë, Krujë, Roskovec, Skrapar

2.1 Rekomandimi: Strukturat e DH/MFK të marrin masat për të bërë testimin e të paktën 50% të pyetësorëve të vetëvlerësimit përpara se të përpunojnë të dhënat për përgatitjen e Raportit Vjetor mbi sistemet e kontrollit të brendshëm. Mbi bazën e problematikave të konstatuara të hartohet një udhëzues i plotë që duhet të ndiqet nga entet publike në plotësimin sa më të saktë të pyetësorëve të vetëvlerësimit. Për të gjitha devijimet që nuk i takojnë gabimeve njerëzore të merren masa disiplinore në përputhje me kërkesat ligjore në fuqi.

Afati 30.12.2020

2.2 Rekomandimi: DH/MFK të bëjë konsolidimin dhe përpunimin e të gjithë pyetësorëve të vetëvlerësimit për një vlerësim bazuar në të dhënat totale të dorëzuara nga njësitë publike sipas

kërkesave të pyetësorit të rishikuar, duke bërë edhe identifikimin e mangësive për çdo njësi publike. Të merren masa për ndërhyrje të nevojshme në drejtim të përmirësimit të situatës.

Menjëherë

3.Gjetje nga auditimi: Referuar detyrimit të Drejtorisë së Harmonizimit për kryerjen e konsolidimit të raporteve dhe pyetësorëve të vetëvlerësimit të njësisve publike, sipas ligjit Nr 10296 datë 08/07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin” nenit 26, pika 3 i cili citon se “Struktura Përgjegjëse e Harmonizimit për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin ndihmon nëpunësin e parë autorizues dhe Ministrin e Financave për monitorimin e sistemeve të menaxhimit financiar dhe kontrollit dhe për përgatitjen e raportit vjetor për gjendjen e menaxhimit financiar dhe kontrollit publik, ku përmbledhet informacioni i marrë, në përputhje me dispozitat e nenit 18 të këtij ligji.”, u krye analizimi i të dhënave në **Raportin Vjetor të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik për vitin 2019**. Në këtë raport, Drejtoria e Harmonizimit është shprehur se “Në vijim, nga analiza e përgjithshme e 17 parimeve të kontrollit të brendshëm konstatohet se, sistemi i kontrollit të brendshëm për vitin 2019 paraqitet pjesërisht efektiv, ku peshën kryesore në këtë rezultat e zënë mangësitë lidhur me raportimin në kohën e duhur të problematikave të sistemit të kontrollit të brendshëm.”.

Grupi i auditimit ka konstatuar se për vitin 2019, nuk është kryer një përlllogaritje e caktuar, si dhe nuk janë dokumentuar kriteret /indiktorët/ treguesit sipas së cilave DH/KBFP ka konkluduar në një sistem “pjesërisht efektiv”. Nëse për vlerësimin e viteve 2016, 2017, 2018, KLSH ka cilësuar pasaktësi në vlerësim të treguesit, pasi ky tregues ishte përcaktuar nga mesatarja e efektivitetit të treguesit të performancës për MFK “Gjithëpërfshirja dhe rregullsia e raportimit vjetor mbi sistemet e kontrollit të brendshëm për ministrinë e linjës, njësitë e vetëqeverisjes vendore, institucionet e pavarura, Grupit 87 të Kryeministrisë dhe njësisve shpenzuese me buxhet të madh”, mesatare që jo domosdoshmërisht lidhet me efektivitetin e sistemit, ajo që konstatohet për vitin 2019 është mungesa e plotë e raportimit të treguesit.

Viti	2016	2017	2018	2019
Niveli i efektivitetit i raportuar	79%	85%	72%	Nuk ka raportim
	3.16/4	3.41/4	-	

3.1 Rekomandimi: *Strukturat Drejtuese të DH/KBFP, në bashkëpunim me Bordin e KBFP, të marrin masat për të kërkuar një raportim të saktë të efektivitetit të sistemit të kontrollit financiar publik, duke përfshirë edhe një analizë të trendit të ecurisë me vitet e mëparshme.*

Afati 31.12.2020

4.Gjetje nga auditimi: Konstatohet se gjatë vitit 2019, DH/MFK nuk ka kryer monitorimet mbi funksionimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm ndërkohë që Raporti Vjetor i KBFP, riraporton monitorimet e realizuara për funksionimin e sistemeve të kontrollit të vitit 2018. Në funksion të nenit 25 pika 3 dhe nenit 26 pika 2 të ligjit nr. 10296, datë 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin”, i ndryshuar, Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar është përgjegjëse për monitorimin sistematik të sistemeve të menaxhimit financiar dhe kontrollit në njësitë e sektorit publik për të vlerësuar nga afër ecurinë e zbatimit të nenit 18 të ligjit të MFK ku përcaktohet se Nëpunësi Autorizues duhet të paraqesë pranë Ministrisë së Financave pyetësorin e vetëvlerësimit, deklaratën dhe raportin mbi cilësinë e sistemeve të

kontrollit të brendshëm të njësisë publike që mbulon, për vitin e mëparshëm, jo më vonë se fundi i muajit shkurt të vitit aktual.

Bazuar në manualin e MFK, Kapitulli II “Rolet dhe Aktorët në Sistemin e MFK-së”, pika 2.2.2 përcaktohet se “DH/MFK është gjithashtu përgjegjëse për monitorimin sistematik të sistemeve të MFK-së në njësitë publike. Ajo e kryen këtë monitorim nëpërmjet aktiviteteve që realizon vetë, në bashkëpunim me njësi të tjera publike, si dhe bashkërisht me DH/AB”.

Nga auditimi u konstatua se në kuadër të monitorimeve sistematike të MFK në njësitë publike për përgatitjen e raportit mbi Funksonimin e Sistemit të Kontrollit të Brëndshëm Financiar Publik në Njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme për vitin 2019, Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar ka planifikuar 17 vizita monitoruese sipas shkresës nr. 2709 prot datë 06.02.2020. Deri në momentin e dorëzimit të raportit vjetor për cilësinë dhe funksionimin e kontrollit të brëndshëm financiar publik nuk rezulton asnjë monitorim i realizuar që mund të jetë pjesë e raportit për vitin 2019 mbi cilësinë e sistemeve të kontrollit të brendshëm për këtë periudhë. Planifikimi i monitorimeve përgjatë gjithë vitit kalendarik, i shërben kësaj drejtorie në zbatim të qëllimit të parë sipas manualit, pra grumbullimi i informacioneve me qëllim përmirësimin e vazhdueshëm të metodologjisë, standardeve dhe udhëzimeve, si dhe vlerësimin tësaktësisë së plotësimin të pyetësorëve të vetëvlerësimin mbi të cilat bëhet raportimi mbi gjendjen e sistemeve. Në raportin vjetor mbi funksionimin e sistemit të kontrollit të brendshëm financiar dhe publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme për vitin 2019 konkretisht në kapitullin 3, përcaktohet se përgjatë vitit 2019 janë monitoruar 17 njësi të qeverisjes së përgjithshme. Këto monitorime, i përkasin identifikimit të besueshmërisë në dorëzimin e pyetësorëve të njësisive të qeverisjes së përgjithshme pranë DH/MFK për gjendjen e sistemeve të këtyre njësisive në vitin 2018 (realizuar në muajin shkurt 2019), dhe jo monitorimeve për sistemet gjatë vitit 2019 sikundër përcakton raportin vjetor i gjeneruar nga kjo drejtori. Konstatohet se kjo strukturë jo vetëm nuk ka realizuar planin vjetor të miratuar, por ka raportuar punë të porealizuar, raportim që ka sjellë si pasojë që edhe Raporti i Paraqitur nga Ministri i Financave dhe Ekonomisë për Kryeministrin dhe që do shoqërojë edhe Raportin e Zbatimit të Buxhetit të vitit 2019, të mbart këtë raportim fiktiv.

4.1 Rekomandimi: Strukturat drejtuese të DH/KBFP, Nëpunësi i Parë Autorizues dhe Titullari i Institucionit, të nxjerrë përgjegjësi konkrete për të gjithë punonjësit që nuk kanë kryer detyrat funksionale dhe me veprimet dhe mos veprimet e tyre kanë lejuar raportim të gabuar në Raportin Vjetor që i paraqitet Kuvendit.

Menjëherë

4.2 Rekomandimi: Për monitorimet lidhur me situatën e vitit 2020, të programohet një numër i përshtatshëm monitorimesh, si dhe të përfshihet në programet e punës edhe ndjekja e rekomandimeve të lëna. Përzgjedhja e subjekteve për monitorim ti referohet subjekteve që shfaqin problematika të mëdha lidhur me sistemet e kontrollit bazuar jo vetëm në pyetësorët e vetëvlerësimin por edhe në raportet e auditimit të KLSH.

Menjëherë dhe në vijimësi

5.Gjetje nga auditimi:Sipas planit vjetor të DH/MFK është përcaktuar si objektiv që të kryejë trajnime specifike të institucioneve për asistencë lidhur me implementimin e sistemit të MFK. Nga auditimi u konstatua se në kuadër të planifikimit të aktiviteteve sipas shtyllës 5 të Strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020, Drejtoria e Harmonizimit gjatë vitit 2019, në mbledhjen e bordit të KBFP-së me datë 25.09.2019 vendosi përgatitjen dhe dërgimin e një

shkresë informuese për institucionet pilot të përzgjedhura me afat realizimi aktivitetesh 1 vjeçar për 4 ministri linje dhe 3 bashki, konkretisht për: Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë, Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, Ministrinë e Drejtësisë dhe Ministrinë e Shëndetësisë, Bashkinë Vlorë, Durrës dhe Lezhë. Pilotimet janë parashikuar fillimisht si një asistencë teknike mbi realizimin e kërkesave të MFK për implementimin e një sistemi modern të MFK. Gjatë auditimit të mëparshëm të KLSH, rezultoi se pilotimet e iniciuara nga Drejtoria e Harmonizimit, në Ministrinë e Brendshme dhe në Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë, deri në fund të periudhës objekt auditimi, nuk kishin kryer të gjithë aktivitetet e planifikuara nga drejtoria. Ky proces, rezultoi në papërfunduar dhe i ndërprerë nga DH/MFK për këto dy institucione edhe gjatë këtij viti, duke mos realizuar pilotimin në përmbushje të objektivave për modernizimin e sistemit të kontrollit të brendshëm. Rezultoi se në mbledhjen e bordit të KBFP-së me datë 19.12.2019, u vendos që për shkak të situatës së krijuar nga termetet, të zëvendësohen institucionet e përzgjedhura për asistencë teknike, konkretisht Bashkia Lezhë dhe Durrës me Bashkinë Elbasan dhe Kukës.

Grupi i auditimit, pasi shqyrtoi dokumentacionin e vendosur në dispozicion për vijueshmërinë e procesit të pilotimit në institucionet e përcaktuar si më sipër konstaton si më poshtë:

1. Pilotimi në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë (i papërfunduar). Përzgjedhja e institucionit është kryer në mbledhjen e bordit të KBFP-së më datë 25.09.2019, pa u shoqëruar me kriteret sipas së cilës është vendosur të kryhet monitorimi në këtë institucion, edhe pse ky institucion qëndron në rang rankimi në vendin e parë sipas renditjes së ministrive të linjës për treguesit e performancës.

Planifikimi për kryerjen e vlerësimit të institucionit për gjendjen e sistemeve të MFK dhe ofrimi i asistencës teknike është përcaktuar përgjatë vitit 2020 sipas shkresës datë 30.10.2019. Plani i aktiviteteve të cilat duhet të ishin përfunduar sipas afateve të dakordësuara si a) vlerësimi paraprak për statusin e implementimit të kërkesave të MFK-së, b) trajnimin e përgjithshëm për stafin e MFE mbi kërkesat dhe mënyrën e implementimit të kërkesave ligjore të MFK-së, c) përgatitja e manualeve të proceseve të punës nuk rezultojnë të jenë të dokumentuara apo të ketë produkte, ndërsa për 5 aktivitete të tjera nuk ka u vu në dispozicion asnjë dokument që vërteton realizimin e tyre.

Përsa i përket institucioneve të tjera të planifikuara për implementimin e sistemit modern të MFK, rezultoi se janë kryer vetëm njoftimet si më poshtë, pa u shoqëruar me aktivitetet konkrete që do të kryhen në këto institucione dhe afatet përkatëse. Janë njoftuar në periudhën nëntor-dhjetor 2019, institucionet Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Ministria e Drejtësisë, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, Bashkia Elbasan, Bashkia Kukës, Bashkia Vlorë por nuk ka raportim apo dokumentim të aktiviteteve të realizuara. Edhe për këto insitucione nuk disponohet metodologjia apo vlerësimi sipas së cilës është kryer përzgjedhja e tyre. Konkretisht, Bashkia Kukës sipas renditjes të sistemeve të kontrollit të brendshëm, nuk rezultoi të disponojë sisteme të dobëta. Gjithashtu, në analogji edhe Bashkia Vlorë rezultoi në nivele të kënaqshme renditjeje, si dhe ka qënë pjesë e pilotimit të Drejtorisë së Harmonizimit një vit më parë, proces i cili është deklaruar i konkluduar me rishikimin e kuadrit rregullativ dhe implementimin e sistemit modern.

Konstatohet gjithashtu mungesë të analizës dhe evidencave të zbatimit të kriterëve në përzgjedhje të njëjësive "pilot". Kështu, përzgjedhja e Bashkisë Vlorë, e cila është institucion i cili ka qënë pjesë e projektit të mëparshëm si njësi pilot evidenton formalizimin në proces dhe lë të paqartë arsyet pse këtonjësi klasifikohen si njësi pa sistem modern të MFK, edhe pse renditja e saj në rankimet e treguesve të performancës për vitin 2019 është e kënaqshme.

Nga auditimi u konkludua se në kundërshtim me planin e aktiviteteve në kuadër të shtyllës 5 të Strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020, Drejtoria e Harmonizimit nuk ka mundur të kryejë implementimin e sistemit të MFK në asnjë nga njësitë e përzgjedhura pilot për vitin 2019, edhe pas ndryshimeve të kryera në llojin e tyre, duke mos përgatitur relacione shpjeguese dhe duke mos e prezantuar këtë çështje si mosrealizim objektiv në Raportin Vjetor 2019.

Mosrealizimi edhe i këtij aktiviteti nga ana e DH/MFK, evidenton mangësitë që ekzistojnë në planifikimet/realizimet e punës së kësaj drejtorie, të cilat ndikojnë edhe në progresin e pritshëm të objektivave të strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike të rishikuar.

5.1 Rekomandimi: Drejtoria e Harmonizimit të KBFP të marrë masat për një planifikim të kujdesshëm të punës së DH/MFK, në mënyrë që fokusi kryesor të jenë realizimi i objektivave lidhur me forcimin e kontrollit të brendshëm, në funksion të të cilit janë edhe pilotimet. Strukturat ti largohen formalitetit të realizimit të funksioneve të pilotimit dhe raportimit lidhur me to.

5.2 Rekomandimi: Drejtoria e Harmonizimit të KBFP dhe Nëpunësi i Parë Autorizues të analizojnë ngarkesat funksionale të DH/MFK të lidhura me aktivitetin e vitit 2019, për të gjykuar realisht mbi pamundësinë e kryerjes së pilotimeve dhe vlerësimi i kostove buxhetore të pajustificuara në kushtet e mos përmbushjes së detyrave funksionale nga kjo drejtori.

Menjëherë

6. Gjetje nga auditimi: Në lidhje me sistemin e pikëzimit të përzgjedhur nga DH/MFK në kuadër të indikatorëve të performancës, u analizuan vlerësimet e dhëna nga ana e Drejtorisë në vijim të përgjigjeve të institucioneve shtetërore në pyetësorët e vetëvlerësimit.

Për sa më sipër, në përfundim të auditimit me zgjedhje mbi vlerësimin e indikatorëve të raportuar sipas strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020 grupi i auditimit konstatoi që vlerësimi i pyetësorëve është realizuar në mënyrë jo të drejtë dhe konsistente ndërmjet institucioneve duke patur parasysh që për përgjigje të ngjashme vlerësimi ka qenë i ndryshëm, sikundër evidentohet nga disa rastë të evindetuara. Këto raste përshijnë: Bashkinë Kolonjë dhe Ministrinë e Shëndetsisë dhe Mbrojtjes Sociale me vlerësime të ndryshme për përgjigje të ngjashme përsa i përket pyetjes 5, Ministria e Mbrojtjes dhe Bashkia Vlorë me vlerësime të ndryshme për përgjigje të ngjashme përsa i përket pyetjes 8, Bashkia Shkodër dhe Ministria e Turizimit dhe Mjedisit me vlerësime të ndryshme për përgjigje të ngjashme përsa i përket pyetjes 10, Bashkia Ura Vajgurore dhe Bashkia Selenicë me vlerësime të ndryshme për përgjigje të ngjashme përsa i përket pyetjes 18, Bashkia Elbasan dhe Ministria e Drejtësisë me vlerësime të ndryshme për përgjigje të ngjashme përsa i përket pyetjes 21, Bashkia Selenicë dhe Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë me vlerësime të ndryshme për përgjigje të ngjashme përsa i përket pyetjes 22, Bashkia Fushë Arrëz dhe Bashkia Korçë me vlerësime të ndryshme për përgjigje të ngjashme përsa i përket pyetjes 23, Bashkia Kavajë dhe Bashkia Mat me vlerësime të ndryshme për përgjigje të ngjashme përsa i përket pyetjes 24, Gjykata Kushtetuese dhe Ministria e Kulturës me vlerësime të ndryshme për përgjigje të ngjashme përsa i përket pyetjes 30, Kryeministria dhe Bashkia Vau i Dejës me vlerësime të ndryshme për përgjigje të ngjashme përsa i përket pyetjes 43, Bashkia Fushë Arrëz dhe Ministria e Turizmit dhe Mjedisit me vlerësime të ndryshme për përgjigje të ngjashme përsa i përket pyetjes 62, Bashkia Kavajë dhe Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme me vlerësime të ndryshme për përgjigje të ngjashme përsa i përket pyetjes 82, Bashkia Patos dhe Këshilli i Qarkut Fier me vlerësime të ndryshme për përgjigje të ngjashme përsa i përket pyetjes 88 dhe Bashkinë Ura Vajgurore dhe Bashkinë Pukë me vlerësime të ndryshme për përgjigje të ngjashme përsa i përket pyetjes 92.

Mungesa e standartizimit të pikëzimit të dhënë nga ana e Drejtorisë krahas përgjigjeve të institucioneve, ndikon drejtpërdrejtë në vlerësimin final dhe rankimin e efektivitetit të sistemeve të kontrollit të brendshëm për këto institucione.

Gjithashtu, vijon të ekzistojë problematika lidhur me mos përgatitjen nga ana e DH/MFK të komenteve apo sugjerimeve lidhur me pyetjet ku evidentohen mangësi, në mënyrë që subjekti të njihet me dobësitë e tij me qëllim përmirësimin e këtyre sistemeve. Ky përfundim lidhet edhe me faktin se roli i Drejtorisë, sikundër është përcaktuar në misionin dhe objektivat e saj, duhet t'i shërbejë institucioneve nëpërmjet asistimit të vazhdueshëm për përmirësimin e shtyllave të sistemeve të kontrollit të brendshëm, dhe jo kryerjen e analizave statistikore për më tepër të pabazuara në modele standarte.

Gjithashtu, grupi i auditimit nëpërmjet të dhënave të siguruara nga auditimet e kryera nga Kontrolli i Lartë i Shtetit gjatë vitit 2020 në disa institucione, ka analizuar trajtimin ndër të tjera edhe sistemet e menaxhimit financiar dhe kontrollit në subjektet e audituara. Në pyetësorët e dorëzuar nga KLSH, krahasuar me përgjigjet e dorëzuara nga institucioneve pranë DH/MFK evidentohet se për pyetje të cilat janë lidhur me të njëjtat çështje/dokumentacione, ka pasur përgjigje të ndryshme nga subjektet.

Ky fenomenevidenton formalitetin e përgjigjeve nga ana e institucioneve dhe dobësitë në realizimin e monitorimeve nga ana e Drejtorisë së Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit, me qëllim informimin dhe trajnimin e vazhdueshëm të stafit mbi rëndësinë e sistemeve të kontrollit të brendshëm.

6.1 Rekomandimi: DH/KBFP të marrë masat për një vlerësim real me pikë të institucioneve raportuese pranë drejtorisë. Të nxirret përgjegjësia për vlerësimet jo korrekte apo të pa unifikuara të DH/MFK

Menjëherë

7. Gjetje nga auditimi: Konstatohet inkonsistencë lidhur me indikatorët sipas Pasaportës së Indikatorëve për marrjen e rezultateve të Strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020 dhe Strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike 2019-2022 (shtylla e Kontrollit të Brendshëm dhe Kontabilitetit në Sektorin Publik). Gjatë vitit 2019, Drejtoria e Harmonizimit ka kryer rishikimin e Strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike 2019-2022 (shtylla e Kontrollit të Brendshëm dhe Kontabilitetit në Sektorin Publik), pa bërë një analizë të plotë të realizimit të objektivave të Strategjisë së mëparshme 2014-2020.

Referuar Pasaportës së Indikatorëve për marrjen e rezultateve të Strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020, për përmirësimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm dhe arritjen e objektivave ishte përcaktuar si indikator “100 % e institucioneve buxhetore duhet të përdorin kërkesat FMC në mënyrë që të përmirësojnë sistemin e kontrollit të brendshëm dhe të realizojnë objektivat dhe rezultatet”, raportimi duhet të ishte vjetor, ndërsa lidhur me matjen ishte parashikuar “Performanca e institucioneve publike përbehet nga një numër indikatorësh i kombinuar në mënyrë të tillë që të ndihmojë krijimin e një opinioni të bazuar në: Kualitetin e sistemeve të kontrollit të brendshëm dhe pajtueshmëria e institucioneve publike konform legjislacionit në fuqi. Vlerësimi realizohet në bazë të vetëvlerësimit të sistemit i bërë nga institucioni që plotëson pyetësorin. Institucioni vlerësues plotëson pyetësorin duke përdorur një sistem pikëzimi me 4 pika: Rezultati minimal që një institucion mund të arrij është 39 pikë - nuk i plotëson kriteret. Rezultati maksimal që një institucion mund të arrij është 156 pikë i plotëson kriteret. Indikatorët do të maten si një mesatare e vetëvlerësimit. Mesatarja e vlerësimit matet si totali i mesatares së vlerësimit për çdo pyetje, me totalin e pyetjeve që është 39”. Synohej një

trend rritës në efektivitetin e sistemeve të kontrollit të brendshëm nga viti në vit, me afat vitin 2020. Megjithatë, ashtu sikundër është trajtuar edhe në auditimet e mëparshme, theksohet fakti se DH/KBFP nuk ka përfshirë në raport një nivel të matshëm për të përcaktuar efektivitetin e sistemit të njësive publike. Pyetësorët e vetëvlerësimit nuk janë vlerësuar me pikë nga ana e drejtorisë për të gjitha çështjet që 99 pyetjet mbulojnë, në mënyrë që të kryhej dhe matja e pikëve për njësitë publike, dhe po ashtu në rang sistemi.

Strategjia e Menaxhimit të Financave Publike 2019-2022 ka përcaktuar si **Objektiv Specifik 6**: Kontrolli i brendshëm efektiv me fokus, krijimin e një menaxhimi financiar dhe mjedisi kontrolli të brendshëm më të fortë; sisteme funksionale për kontrollin e brendshëm; sistem i forcuar monitorimi i KBFP-së. Strategjia nuk shoqërohen me metodologji të matjes së indikatorëve për sa kohë nuk ka indikatorë dhe aq më pak me targete lidhur me produktet.

Indikator	Strategjia e Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020	Strategjia e Menaxhimit të Financave Publike 2019-2022
Objektivi	100 % e njësive buxhetore do të përdorin kërkesat e MFK për të përmirësuar sistemet e kontrollit të brendshëm dhe arritjen e rezultateve dhe objektivave	Forcimi i sistemit për Kontrollin e Brendshëm Financiar Publik në qeverinë qendrore dhe vendore. Përgjegjshmëri efektive menaxheriale në gjithë institucionet publike.
Metodologjia	<p>Mesatarja Njesia Buxhetore = $\frac{\text{Totali i pikëve}}{\text{Kriteri 39 pyetje}}$ </p> <p>Vlera e Indikatorit = $\frac{\sum \text{Niveli (Mesatarja e pikëve)}}{\text{Numri i njësive buxhetore}}$ </p>	Mungon
Produkti/Targeti	Trend rrites i efektivitetit të sistemit të kontrollit të brendshëm nga viti në vit	Produkti Krijimi i një menaxhimi financiar dhe mjedisi kontrolli të brendshëm më të fortë; Produkti Sisteme funksionale për kontrollin e brendshëm; Produkti Sistem i forcuar monitorimi i KBFP-së.

Për sa më sipër, grupi i auditimit vijon të theksojë rëndësinë e krijimit të produkteve të matshme për vlerësimin e sistemit të kontrollit të brendshëm, në mënyrë që të shqyrtohet rëndësia e kryerjes së analizave krahasimore ndër vite, në përputhje me Pasaportën e Indikatorëve të Strategjisë së mëparshme. Pra në strategjinë e re edhe ato tregues (sado që mund të kishim vërejtje edhe për to) nuk janë më. Nuk ka as strategji dhe as ndonjë metodologji në funksion të saj, tregues të matshëm lidhur me produkte të cilat në mënyrën se si janë dizenuar, nuk kanë as fillim dhe as fund.

7.1 Rekomandimi: Bordi i KBFP, Nënpunësi i Parë Autorizues, në bashkëpunim me strukturat drejtuese të Drejtorisë së Harmonizimit të KBFP të marrin masa të menjëhershme për plotësimin e elementëve të strategjisë që lidhen me matjen e progresit të produkteve të lidhura me objektivat e strategjisë.

Menjëherë

8.Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se referuar përgjegjësisë së Drejtorisë së Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit mbi krijimin dhe përditësimin e regjistrit të nëpunësve autorizues dhe zbatues të njësive publike, sipas nenit 26, pika 1. dh e ligjit nr. 10296, datë 08.07.2010 i ndryshuar me ligjin nr. 110/2015, datë 15.10.2015, e cili citon se “Struktura Përgjegjëse e Harmonizimit për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin në Ministrinë e Financave është përgjegjëse për krijimin dhe përditësimin e regjistrit të nëpunësve autorizues

dhe nëpunësve zbatues të njësisë publike.”, nga verifikimi i rregullsisë së përmbajtjes dhe përditësimit të regjistrit të nëpunësit zbatues dhe autorizues, bazuar në dokumentin e vendosur në dispozicion më datë 19/6/2020, u identifikua pasaktësi dhe mungesë informacioni, ku konkretisht:

Të dhënat e pasqyruar për subjektet nuk janë të unifikuara në emërtime dhe përmbajtje, pasi në disa raste evidentohet mungesa e të dhënave mbi pozicionin e nëpunësit zbatues dhe autorizues, varësinë e shkresave konfirmuese, pozicionin sipas strukturës, apo arsimimin.

Nga auditimi i të dhënave të raportuara për nëpunësit zbatues në projekte (në total 325 rekorde), u konstatua se:

- Në 311 raste mungojnë të dhënat lidhur me arsimin
- Në 86 raste mungojnë të dhëna lidhur me pozicionin
- Në 82 rekorde mungojnë të dhëna mbi shkresën konfirmuese
- Në 11 rekorde mungojnë kredencialet e personit përgjegjës
- Në 318 rekorde niveli hierarkik rezulton i paplotësuar

Nga auditimi i të dhënave të raportuara për nëpunësit zbatues në bashki (në total 261 rekorde), u konstatua se:

- Në 54 raste mungojnë kredencialet e personit përgjegjës
- Në 59 raste mungojnë të dhënat lidhur me pozicionin
- Në 55 raste mungojnë të dhënat mbi arsimin
- Në 176 raste mungojnë të dhëna mbi shkresën konfirmuese
- Në 271 rekorde niveli hierarkik rezulton i paplotësuar

Nga auditimi i të dhënave të raportuara për nëpunësit zbatues në institucionet qendrore (në total 892 rekorde), u konstatua se:

- Në 53 raste niveli hierarkik rezulton i paplotësuar
- Në 121 raste mungojnë kredencialet e personit përgjegjës
- Në 152 raste mungojnë të dhënat lidhur me pozicionin
- Në 106 rekorde mungojnë të dhënat mbi eksperiencën e punës
- Në 503 raste mungojnë të dhëna mbi shkresën konfirmuese

Nga auditimi i të dhënave të raportuara për nëpunësit autorizues në institucionet qendrore (në total 1011 rekorde), u konstatua se:

- Në 523 raste mungojnë kredencialet e personit përgjegjës
- Në 57 raste ku është evidentuar se mungojnë kredencialet, konstatohet edhe mungesa e të dhënave lidhur me pozicionin
- Në 75 raste ku është evidentuar se mungojnë kredencialet, konstatohet edhe mungesa e të dhënave lidhur me shkresën konfirmuese

Nga auditimi i të dhënave të raportuara për nëpunësit autorizues në institucionet vendore (në total 266 rekorde), u konstatua se:

- Në 168 raste mungojnë kredencialet e personit përgjegjës
- Në 174 raste mungojnë të dhënat lidhur me pozicionin
- Në 198 raste mungojnë të dhëna mbi shkresën konfirmuese

U konstatuan dublikime të dhënash mbi nëpunësit zbatues dhe autorizues në disa institucione, apo projekte. U konstatua se informacioni i paraqitur në regjistër nuk është i përditësuar, duke identifikuar nëpunës autorizues apo zbatues të cilët edhe pse janë të konfirmuar, nuk rezultojnë në regjistër. Lidhur me nëpunësit autorizues dhe zbatues të deleguar për një periudhë të përkohshme, vijon të mos praktikohen sinjalizimet në regjistër për përfundimin e afatit të delegimit, duke rezultuar në mungesë të informacionit të saktë e të plotë mbi periudhat

respektive.

Nga auditimi u konstatua se sipas regjistrimit të vendosur në dispozicion, në Degën e INSTAT, rrethi Korçë, pozicioni i nëpunësit zbatues dhe autorizues mbahet nga i njëjti person, në kundërshtim me ligjin 10296, i ndryshuar, nën 22 pika 3.c “Veprimtaritë e kontrollit” e cila citon se “*Veprimtaritë e kontrollit përmbajnë, minimalisht sistemin e dy nënshkrimeve, i cili nuk lejon që angazhimi financiar të kryhet pa marrë nënshkrimet e nëpunësit autorizues dhe të nëpunësit zbatues të njësisë apo të nëpunësve të deleguar prej tyre sipas shkallës së riskut të lidhur me të, të vlerësuar për çdo angazhim;*” dhe manualin e MFK, Kapitulli II, pika “Sistemi me dy firma”, e cila citon se “*Sistemi me dy firma (me të paktën dy firma) është një procedurë e cila kryhet për të vërtetuar saktësinë e të dhënave të përfshira në dokument.... Qëllimi i kësaj procedure është të garantojë se personi përgjegjës për rregjistrimet në kontabilitet është i informuar për detyrimin financiar që do të merret përsipër apo që do të paguhet dhe do të kryejë saktë veprimet e kontabilitetit. Sistemi i firmës së dyfishtë jep garancinë se marrja përsipër e detyrimit financiar apo pagesa bëhet nga personi i autorizuar dhe se nuk ka shkelje të disiplinës financiare apo buxhetore..”*

Referuar memo-s nr.23209 datë 16.12.2019 të Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit identifikohen 466 institucione buxhetore në të cilët nëpunësi zbatues kryen edhe regjistrimin e transaksioneve buxhetore, në kundërshtim me rregullat e kontrollit të brendshëm financiar për ekzekutimin e transaksioneve financiare të buxhetit të shtetit, ku përcaktohet detyrimi ligjor për përfshirjen e minimalisht tre punonjësve në rolin e regjistruarit të transaksionit, nëpunësit zbatues dhe nëpunësit autorizues, shprehur në nenin 22 pika 3 “*Veprimtaritë e kontrollit*” të ligjit 10296, i ndryshuar, ku citohet se “*Veprimtaritë e kontrollit përmbajnë, minimalisht: ...ndarjen e detyrave në fushën e dhënies së autorizimit në atë formë, në mënyrë që i njëjti punonjës të mos jetë përgjegjës në të njëjtën kohë për propozimin, miratimin, zbatimin, kontabilitetin dhe kontrollin;*”. Nga auditimi u konstatohet se Drejtoria e Përgjithshme e Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik përgjatë vitit 2019 ka konfirmuar 49 shkrese për nëpunësit zbatues të institucioneve buxhetore të identifikuara nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit si institucione që operojnë në kundërshtim me rregullat e kontrollit të brendshëm. Deri në fund të periudhës së auditimit, DH/KBFP nuk ka arritur t’i japë një zgjidhje problematikës së konstatuar në memon e datës 16.12.2019.

8.1 Rekomandimi: Nëpunësi i Parë Autorizues në bashkëpunim me Drejtorinë e Përgjithshme të Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik të marrë masa për zgjidhjen e problemit të evidentuar.

Menjëherë

9.Gjetje nga auditimi: Në zbatim të ligjit nr 154/2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit” nën 15 gërma J “*Kontrolli i Lartë i Shtetit, sipas rastit, në fillim, përgjatë dhe/ose në përfundim të veprimtarisë duhet të vendosë një afat kohor për zbatimin e rekomandimeve dhe të informohet nga subjektet e audituara ose institucionet më të larta rreth programeve të tyre, për të zbatuar rekomandimet e bëra sipas paragrafëve të mësipërm, brenda 20 ditëve nga data e marrjes së kërkesës*”.

Nga verifikimi i zbatimit të rekomandimeve të dërguara në Drejtorinë e Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik, konstatohet se niveli i pranimit dhe zbatimit të rekomandimeve të lëna nga KLSH, paraqitet si më poshtë:

Janë rekomanduar 27 masa organizative të cilat janë ndarë në:

- **13 Masa Organizative** drejtuar Drejtorisë së Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe

Kontrollit (DH/MFK), nga të cilat janë pranuar 8 masa organizative. Nga masat organizative të pranuara, 1 masë është realizuar, 5 masa organizative janë në proces zbatimi, dhe 2 masa organizative nuk janë realizuar.

- 14 Masa Organizative drejtuar Drejtorisë së Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm (DH/AB), nga të cilat janë pranuar 14 masa organizative. Nga masat organizative të pranuara, 3 masa janë realizuar, 8 masa organizative janë në proces zbatimi, dhe 3 masa organizative nuk janë realizuar.

-Lidhur me rekomandimin “Mbi zbatimin e rekomandimeve në auditimin e mëparshëm”, struktura e DH/KBFP nuk e ka marrë në konsideratë, dhe si pasojë situata nga viti në vit lidhur me aktivitetin e kësaj Drejtorie ka ardhur duke u përkeqësuar.

- Është rekomanduar Masë Disiplinore, për dy persona, e cila rezulton e pa zbatuar.

Qëndrimi neglizhues ndaj rekomandimeve të KLSH, të vërejtur të paktën në tre vitet e fundit, ka bërë që problematikat e konstatuara nga auditimet të vijojnë të ekzistojnë dhe mos marrja e masave për përmirësimin e situatës ka sjellë impakt në cilësinë e menaxhimit financiar dhe kontrollit, në nivelin e dobët të sistemeve të kontrollit në entet publike dhe rritjen e nevojës për auditim të jashtëm.

9.1 Rekomandimi: Bordi i KBFP dhe Nënpunësi i Parë Autorizues, në bashkëpunim me strukturat drejtuese të Drejtorisë së Harmonizimit të KBFP të marrin masa të menjëhershme për zbatimin e rekomandimeve të lëna në funksion të përmirësimin të sistemeve të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik.

Menjëherë

C. MASA ADMINISTRATIVE

Nga ana e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë të merren masa për vendosjen dhe arkëtimin e masave administrative në zbatim të kërkesave të nenit 18 dhe 29 të ligjit nr. 10296, datë 08.07.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, i ndryshuar, për mospërgatjen dhe nënshkrimin e deklaratës dhe raportit vjetor mbi cilësinë dhe funksionimin e sistemit të kontrollit të brendshëm, nga ana e nënpunësve autorizues në institucionet buxhetore që drejtojnë.

D. MASA DISIPLINORE

Në mbështetje të shkronjës (c) neni 15 -Të drejtat dhe detyrat e KLSH-së të ligjit nr. 154/2014, datë 27.11.2014 “Për Organizimin dhe Funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”, për mos zbatim jo të plotë të ligjit nr 10296 datë 08.07.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, i ndryshuar, në zbatim të shkronjës (a), neni 58, “llojet e masave disiplinore” të ligjit nr.152/2013 datë 30.05.2017 “Për nëpunësin civil”, i ndryshuar, VKM nr. 115, datë 05.03.2014 “Për përcaktimin e procedurës disiplinore dhe të rregullave për krijimin, përbërjen e vendimmarrjen në komisionin disiplinor në shërbimin civil”, i rekomandojmë Ministrin të Financave dhe Ekonomisë dhe/ose Sekretarin të Përgjithshëm të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, që të fillojnë procedurat për dhënien e masës disiplinore për drejtuesit e strukturave që me veprimet dhe mosveprime kanë sjellë:

1. Prezantimi i një raportimi jo të saktë në lidhje me monitorimet e realizuara për efekt të raportimit në Kuvend, trajtuar më hollësisht në Raportin Përfundimtar të Auditimit. Mos përmbushja e planit vjetor të aktiviteteve të DH/MFK.
2. Për mos zgjidhjen e problematikës me transaksionet financiare për nënpunësit zbatues referuar nenit 22 pika 3 “Veprimtaritë e kontrollit” të ligjit 10296, i ndryshuar, ku citohet se

“Veprimtaritë e kontrollit përmbajnë, minimalisht: ...ndarjen e detyrave në fushën e dhënies së autorizimit në atë formë, në mënyrë që i njëjti punonjës të mos jetë përgjegjës në të njëjtën kohë për propozimin, miratimin, zbatimin, kontabilitetin dhe kontrollin;”, trajtuar më hollësisht në Raportin Përfundimtar të Auditimit.

3. Nuk kanë marrë masa për zbatimin e rekomandimeve të përsëritura nga KLSH për përmirësimin e gjendjes dhe raportimin e saktë në Kuvend.

Për sa më sipër paraqitet ky Raport Auditimi

GRUPI I AUDITIMIT

